GGD Gelderland-Zuid

Programmabegroting 2024

uitgave	GGD Gelderland-Zuid	ons kenmerk	GGD/N/DIR2560/23/MP
datum	23-03-2023	versie	Programmabegroting 2024 v1.0
afdeling	Directie	status	Concept

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 4

1.1 KADERBRIEF 4
1.2 PROCEDURE 4
1.3 OPZET BEGROTING 4

2 GEZONDHEID IN GELDERLAND-ZUID 7

2.1 GEZONDHEIDSSITUATIE IN GELDERLAND-ZUID 7
2.2 MEERJARENSTRATEGIE GGD GELDERLAND-ZUID 8
2.3 RELEVANTE MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN 9

3 PROGRAMMA GGD 14

3.1 OVERZICHT PROGRAMMA 14
3.2 WETTELIJKE TAKEN OPGEDRAGEN AAN DE GGD 16
3.3 WETTELIJKE TAKEN BELEIDSMATIG BELEGD BIJ DE GGD 30
3.4 WERKVELD SPECIFIEK (FACULTATIEF) 39
3.5 BEDRIJFSVOERING 47

4 PARAGRAFEN 58

4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 58
4.2 KENGETALLEN 61
4.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 61
4.4 FINANCIERING 62
4.5 ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING 64
4.6 VERBONDEN PARTIJEN 64

5 FINANCIËN 66

5.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (INCL. TOELICHTING) 66
5.2 UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE 71
5.3 BEGROTINGSWIJZIGING 2023 72

6 BIJLAGEN 75

6.1 INVESTERINGSPLANNING 75
6.2 VERLOOPOVERZICHT VOORZIENINGEN EN RESERVES 76
6.3 BIJDRAGE PER GEMEENTE 77
6.4 BIJDRAGE MOOK EN MIDDELAAR 97
6.5 THEMATABEL 98
6.6 FINANCIËLE SPELREGELS 100

7 LIJST VAN AFKORTINGEN 106

1

Inleiding

1 Inleiding

Voor u ligt de concept-programmabegroting GGD Gelderland-Zuid 2024. GGD Gelderland-Zuid werkt voor 14 gemeenten in Rivierenland en Regio Nijmegen. Daarnaast voert de GGD voor gemeente Mook en Middelaar de volgende taken uit: JGZ 0-18, Toezicht Wmo, Toegang Beschermd Wonen, Bijzondere Zorg/OGGZ en Veilig Thuis.
In de beting zijn uniforme en facultatieve taken opgenomen; deze laatste voor zover deze door gemeenten zijn aangegeven voorafgaand aan het opstellen van deze begroting.

1.1 Kaderbrief

Op 13 oktober 2022 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de Kaderbrief 2024 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het Dagelijks Bestuur de raden in hoofdlijnen over dlijke ontwikkelingen voor het jaar 2024 van GGD Gelderland-Zuid, de financiële uitgangspunten en de risico's voor 2024. Alle 14 gemeenten hebben een zienswijze gestuurd. Deze zienswijzen hebben wij verwerkt in voorliggende begroting.

1.2 Procedure

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Gelderland-Zuid wordt de conceptbegroting 2024 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten voor zienswijze. Het Algemeen Bestuur zal de begroting 2024 begin september 2023 vaststellen.

1.3 Opzet begroting

De onderhavige Programmabegroting GGD 2024 is opgesteld op basis van de indeling:
1. (Uniforme) taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn opgedragen aan de GGD.
2. (Uniforme) taken (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten (in Gelderland-Zuid) vanwege beleidsmatige keuzes zijn opgedragen aan de GGD.
3. Facultatieve taken op grond van bepaalde wensen/behoeften van de gemeenten.
   Deze taken worden uitgevoerd op grond van een opdrachtbrief van gemeenten op basis van een offerte van de GGD.
4. Interne dienstverlening.
   Conform wet- en regelgeving uit het BBV (Besluit begroting en verantwoording) is het verplicht om een aparte paragraaf Bedrijfsvoering op te nemen.

Naast bovenstaande indeling wordt in de financiële tabellen niet alleen het begrotingsjaar (t) en de drie opvolgende jaren (meerjarenraming) opgenomen maar ook de voorgaande begroting (t-1) en de realisatie van de meest recente jaarrekening (t-2).

Uniforme taken
GGD Gelderland-Zuid draagt zorg voor het uitvoeren van taken die vanwege de Wpg of andere wetten zijn opgedragen aan GGD Gelderland-Zuid alsmede taken (afkomstig uit andere wetten) die vanwege beleidsmatige keuzes van de deelnemende gemeenten na besluitvorming in het Algemeen Bestuur zijn opgedragen aan de GGD. Deze taken tezamen worden aangeduid als uniforme taken (zie boven bij 1 en 2).
Uniforme taken zijn structurele taken van de GGD die (in principe) voor elke gemeente gelijk worden vormgegeven (qua uitvoering en kwaliteit). Voor de OGGZ/Wvggz zijn Maasdriel en Zaltbommel uitgezonderd.

Verrekening/financiering gebeurt veelal naar rato van inwoneraantallen. Hierbij ligt een solidariteitsprincipe aan ten grondslag. Andere vormen van verrekening vinden plaats op basis van factuur:

- Op basis van afname (P x Q). Voorbeeld: toezicht kinderopvang.
- Op basis van werkelijke lasten. Voorbeeld: huisvesting consultatiebureaus.

Facultatieve taken
Daarnaast kunnen gemeenten ook extra opdrachten geven (facultatieve taken) afhankelijk van hun behoefte en de 'couleur locale' van de betreffende gemeente. Facultatieve taken kunnen selectief door gemeenten worden afgenomen. De dienstverlening en de prijs wordt op maat afgestemd met de gemeenten. Financiering gebeurt op basis van subsidieverlening of op basis van factuur.

Uniforme en facultatieve taken in begroting 2024
GGD Gelderland-Zuid werkt integraal vanuit verbindende thema's. Binnen de uniforme taken onderscheiden we een GGD-breed programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) waar meerdere afdelingen in samenwerken in lijn met de Meerjarenstrategie 2020-2023 (zie paragraaf 2.2) en producten die per werkveld zijn aangegeven.
Facultatieve taken worden per werkveld aangegeven. Facultatieve taken zijn opgenomen in de begroting 2024 als deze bij het opstellen van de begroting al bekend zijn. Subsidieverstrekking voor facultatieve opdrachten vindt echter door het jaar heen plaats.

Overzicht per gemeente inclusief taakvelden
Dit jaar is wederom per gemeente een overzicht opgenomen van de bijdrage 2024 inclusief de wijzigingen per gemeente ten opzichte van begroting 2023.

Conform wet- en regelgeving uit het BBV is de GGD verplicht te rapporteren naar taakvelden. Gemeenten hebben deze informatie nodig voor eigen rapportages. Voorheen was dit overzicht op totaalniveau van de GGD opgenomen. Gemeenten moesten daardoor het aandeel zelf berekenen. Met ingang van de begroting 2021 wordt dit overzicht opgenomen per gemeente zodat gemeenten dit niet meer zelf hoeven te berekenen.

Deze overzichten zijn opgenomen in paragraaf 6.3.

2

Gezondheid in Gelderland-Zuid

2 Gezondheid in Gelderland-Zuid

2.1 Gezondheidssituatie in Gelderland-Zuid

Algemeen
Met de meeste inwoners van Gelderland-Zuid gaat het goed. Ze voelen zich gezond en gelukkig. Dit neemt wel af met de leeftijd. Onze kinderen en jongeren groeien over het algemeen gezond op. De levensverwachting in Gelderland-Zuid (81,4 jaar) ligt iets lager dan gemiddeld in Nederland (81,7 jaar). Door de coronapandemie kwam er een eind aan de jarenlange stijging. Meer ziekten worden chronisch. Ook door de dubbele vergrijzing neemt het aantal ouderen met chronische ziekten en beperkingen toe. De verwachting is dat in 2040 in Nederland meer dan een half miljoen mensen dementie heeft. Door de explosieve stijging van het aantal mensen met dementie zullen ook de zorgkosten (nu al hoog) en de belasting op de samenleving stijgen.

Binnen Gelderland-Zuid zijn de verschillen in gezondheid groot. Het is een regio met een grote diversiteit. Dit betreft diversiteit qua verstedelijking (van plattelandsdorpen tot universiteitsstad) maar ook diversiteit qua religie, politieke kleur en opleidingsniveau.

Verschil in gezondheidskansen
De algemene ontwikkelingen die zich voordoen in Nederland gelden ook voor Gelderland-Zuid: toename van vergrijzing, kwetsbare groepen en een duidelijk verschil in gezondheidskansen afhankelijk van achtergrond en (financiële) positie in de maatschappij. Er zijn zorgen over maatschappelijke en mentale weerbaarheid, vooral bij jongvolwassenen.

In de 'biblebelt gemeenten' is de vaccinatiegraad lager. In de steden Nijmegen en Tiel zijn meer problemen met rondkomen, huiselijk geweld, eenzaamheid en psychische problematiek. Ook in leefstijl en omgevingsfactoren die gezondheid beïnvloeden zien we verschillen tussen de gemeenten.

Info per gemeente, dorp of wijk
De GGD rapporteert over de gezondheidssituatie aan de individuele gemeenten in Gelderland-Zuid, zodat zij beleid kunnen ontwikkelen en uitvoeren dat past bij de mensen waar het om gaat. Speciale aandacht is er voor gezondheidsverschillen en de kwetsbaren in de samenleving met als doel juist ook bij deze mensen het gezondheidspotentieel zoveel mogelijk te benutten.
Informatie en interactieve dashboards met relevante cijfers per gemeente, dorp of wijk in Gelderland-Zuid, afkomstig van onze grootschalige vragenlijstonderzoeken onder de diverse leeftijdsgroepen (de gezondheidsmonitors) zijn te vinden op de website van GGD Gelderland-Zuid via Gezondheid in Cijfers. In 2023 lanceren we een nieuw interactief dashboard. De GGD biedt hiermee integrale inzichten over de publieke gezondheid in Gelderland-Zuid, om hiermee juiste informatie te kunnen leveren ten behoeve van het gemeentelijk gezondheidsbeleid.

Impact van (corona)crisis
De coronacrisis is gestart als een gezondheidscrisis en heeft door het langdurige karakter een grote impact op de maatschappij, zowel economisch als sociaal-maatschappelijk. Bijna alle inwoners zijn minder gaan bewegen. Bij jongeren zien we flink meer mentale gezondheidsproblemen en zorgen over de toekomst. De kansenongelijkheid in het onderwijs is toegenomen. In het algemeen zijn er grotere maatschappelijke en gezondheidsverschillen ontstaan, juist bij kwetsbare groepen. Ook de huidige energiecrisis raakt de al kwetsbaren hard.

De GGD'en voeren extra monitors uit om de gevolgen en effecten van de coronacrisis voor de verschillende groepen in beeld te brengen. Op deze manier kunnen we de gevolgen duiden en kan dit aanleiding zijn voor (aanpassing van) het gemeentelijk gezondheidsbeleid.

2.2 Meerjarenstrategie GGD Gelderland-Zuid

De meerjarenstrategie 2020-2023 is in april 2020 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Met de meerjarenstrategie geeft de GGD inzicht in de focus, ambities, leidende principes en strategische thema's voor de periode 2020–2023.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om in 2023 de meerjarenstrategie te actualiseren voor de jaren 2024 t/m 2027. De raden worden hiertoe tijdig om input gevraagd. Omdat de actualisering van de meerjarenstrategie 2024-2027 plaatsvindt in 2023 en de onderhavige begroting 2024 ontwikkeld is in de eerste maanden van 2023, zijn we bij de ontwikkeling van de Programmabegroting GGD 2024 (nog) uitgegaan van (de leidende principes en strategische thema's uit) de meerjarenstrategie 2020-2023. Op die manier vormt de meerjarenstrategie 2020-2023 een belangrijk inhoudelijk kader voor de Programmabegroting GGD 2024.

Als professionele organisatie staan we voor geborgde kwaliteit en een doelmatige en doeltreffende organisatie. De bestuursopdracht om een ondernemende GGD te zijn, uit zich in oog hebben voor ontwikkelingen, innovatie en kansen. Hierbij is over de grenzen heen werken met andere organisaties belangrijk om daadwerkelijk (gezamenlijk) effect te kunnen bereiken. In onze praktijk geven we invulling aan onze kernwaarden kwaliteitsgerichtheid, ondernemingszin en omgevingsbewustzijn.

Er is een groeiend maatschappelijk besef van het belang van preventie en een integrale aanpak voor een gezonde leefstijl en leefomgeving. Onderkend wordt dat onderliggende factoren zoals armoede, werk en inkomen, en laaggeletterdheid heel bepalend zijn. Ook staan vraagstukken rond zorg en sociale veiligheid steeds prominenter op de agenda.

Voor de uitvoering van de taken werkt de GGD vanuit twee leidende principes:
1. Aansluiting bij de gemeenten waarbij de GGD zijn lokale nabijheid verder versterkt door per gemeente dedicated teams van professionals te vormen die zich richten naar de lokale context, de zogenoemde gemeenteteams.
2. Netwerkaanpak waarbij verbinden van kennis en samenwerking met partners op lokaal, regionaal en landelijk niveau centraal staat. De netwerkaanpak kan leiden tot het samen organiseren van dienstverlening (netwerkorganisatie) om kwaliteit en integraliteit voor de inwoners te verhogen en/of dienstverlening te kunnen borgen.

De maatschappelijke opgave van gemeenten, de gezondheidssituatie van onze inwoners, de lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en het takenpakket van de GGD vormen de uitgangspunten voor de meerjarenstrategie 2020–2023.

De strategische thema's waar de GGD in de periode 2020-2023 op inzet zijn:
1. Informatie gestuurde aanpak van maatschappelijke opgaven.
2. Adviseren over preventie en verbinden van collectieve preventie met persoonsgerichte zorg.
3. Investeren in de verbinding tussen zorg en veiligheid.
4. Gezondheidsbescherming in het sociale en fysieke domein.

Ad. 1.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2024 met name uitgewerkt in het programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA). Dit programma wordt beschreven in het onderdeel Wettelijke taken opgedragen aan de GGD.

Ad. 2.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2024 voornamelijk uitgewerkt in de paragrafen Gezond Leven (GL) en Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in het onderdeel Wettelijke taken opgedragen aan de GGD.

Ad. 3.
In de Programmabegroting GGD 2024 is dit strategisch thema met name uitgewerkt in de paragrafen Bijzondere Zorg (BZ) en Veilig Thuis (VT), te vinden in het onderdeel Wettelijke taken belegd bij de GGD.

Ad. 4.
Dit strategisch thema is in de programmabegroting GGD 2024 uitgewerkt in paragraaf Algemene gezondheidszorg, in het onderdeel Wettelijke taken opgedragen aan de GGD.

2.2.1 Operationalisering en implementatie van de meerjarenstrategie: online magazine

De meerjarenstrategie geeft de ontwikkelrichting aan van de GGD voor de jaren 2020-2023. De operationalisering van de meerjarenstrategie zal worden bepaald door prioritering binnen de budgettaire mogelijkheden. Deze budgettaire mogelijkheden bepalen de mate waarin resultaten kunnen worden behaald.

Er is een online magazine ontwikkeld over de meerjarenstrategie.
In dit magazine brengen we via verhalen van medewerkers in beeld hoe we – in de praktijk - werken aan de (leidende principes en de strategische thema's uit de) meerjarenstrategie. De komende jaren wordt het online magazine verder gevuld zodat we over vier jaar een beeld hebben van de ontwikkelingen en resultaten die we met elkaar hebben doorgemaakt en bereikt.

2.3 Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Pandemische paraatheid
Om te zorgen dat GGD'en beter voorbereid zijn op een mogelijke volgende pandemie, heeft het Kabinet voor 2023 en 2024 geld vrijgemaakt. Het gaat landelijk om € 38 miljoen in 2024; voor GGD Gelderland-Zuid is dat circa € 1,75 miljoen. Dit geld is bedoeld om de pandemische paraatheid te versterken. GGD GHOR Nederland en de GGD'en hebben daarvoor het plan "Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en" opgesteld. Het door VWS vrijgemaakte geld is bedoeld voor de uitvoering van dit plan. Het doel is om in 2023 en 2024 te zorgen dat de eerste kwetsbaarheden in de pandemische paraatheid van GGD'en worden weggenomen. Zo trekken de GGD'en, waaronder ook GGD Gelderland-Zuid, aanvullende capaciteit aan, onder andere expertise die in de coronacrisis waardevol bleek. Ook worden er activiteiten gestart om te zorgen voor een versterking van de regionale samenwerking.
Daarnaast is een Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding (LFI) opgericht. Met de LFI wordt de landelijke regie op de infectieziektebestrijding ten tijde van een pandemie versterkt. De opzet van een duidelijke, landelijke aansturing moet ervoor zorgen dat een toekomstige infectiecrisis slagvaardiger kan worden bestreden.

Vaccinatievoorziening bij de GGD
Staatssecretaris Van Ooijen heeft in juli 2022 het principebesluit genomen om een publieke vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en te organiseren. Met deze

vaccinatievoorziening wordt een belangrijke stap gezet richting een toekomstbestendig en wendbaar vaccinatiestelsel voor alle volwassenvaccinaties. Deze verandering van het vaccinatiestelsel wordt gefaseerd doorgevoerd. Voor de griep- en pneumokokken-vaccinaties - die nu door de huisartsen worden aangeboden - zal worden gekeken bij welke partij deze vaccinatie in de toekomst het beste past. Voorlopig blijven de huisartsen deze vaccinaties gewoon uitvoeren. GGD Gelderland-Zuid zal de coronavaccinaties en de vaccinaties, die gegeven worden door de Jeugdgezondheidszorg zoveel mogelijk invlechten in de te organiseren vaccinatievoorziening.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
De ontwikkeling van het Rijksvaccinatieprogramma staat niet stil. Er komen nieuwe vaccins op de markt, de kennis over vaccinaties neemt toe en soms komt een nieuwe infectieziekte in beeld. In de komende jaren worden er nieuwe vaccinaties aan het RVP toegevoegd. Voor de uitvoering van de uitbreiding van het RVP en de monitoring daarvan wordt extra geld gestort in het gemeentefonds. De vaccinaties zelf worden bekostigd door het RIVM.
Het Kabinet heeft besloten om de vaccinatie tegen het rotavirus aan te gaan bieden aan alle pasgeborenen in Nederland en structureel op te nemen in het RVP. Het streven is deze vaccinatie vanaf begin 2024 aan te bieden.
Ook zal de Gezondheidsraad de vaccinatie tegen meningokokken B over een paar jaar opnieuw beoordelen. Maar ook andere vaccinaties blijven in de toekomst hoog op de agenda van wetenschappers en beleidsmakers staan. Met de toenemende kennis wordt het mogelijk om tegen steeds meer ziekten te vaccineren. Zo kunnen infectieziekten en de gevolgen hiervan nog verder worden teruggedrongen.

Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024
In 2020 is de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 verschenen. Iedere vier jaar brengt het Ministerie van VWS de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid uit. Dit is zo vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). De nota getiteld 'Gezondheid breed op de agenda' beschrijft de landelijke prioriteiten op het gebied van publieke gezondheid en is richtinggevend voor het lokale gezondheidsbeleid van gemeenten.
In de gezamenlijke visie wordt uitgegaan van:
1. De invloed van achterliggende problematiek, zoals armoede, laaggeletterdheid, eenzaamheid, werkloosheid, etc. Onder druk van armoede en stress neemt het 'doe-vermogen' van mensen af, waardoor zij veel minder in staat zijn om in actie te komen om hun situatie te verbeteren. Mensen in een kwetsbare situatie hebben daardoor een hoger risico op een slechtere gezondheid.
2. Het concept *positieve gezondheid*. Bij het versterken van de sociale omgeving is participatie en zoveel mogelijk eigen regie van belang. Dit komt tot uiting in het concept positieve gezondheid. Dit gaat uit dat een mens meer is dan zijn ziek zijn, van regie over het eigen leven en aandacht voor wat (voor het individu) betekenisvol is, om zo de eigen veerkracht te benutten en te versterken. Om hierin te ondersteunen wordt ingezet op digitale innovaties en toegankelijk maken van e-health.
3. Samenwerking waarbij gezondheid een verbindend thema is bij alle beleidsvelden (Health in all policies).

In de nota staan 4 actuele gezondheidsvraagstukken centraal, waar Rijk en gemeenten de komende jaren samen mee aan de slag gaan, namelijk:
1. Het verbeteren van gezondheid in de fysieke- en sociale leefomgeving.
2. Het verminderen van gezondheidsachterstanden.
3. Het verlagen van de druk op het dagelijks leven bij jeugd en jongvolwassenen.
4. Het bijdragen aan vitaal ouder worden.

Deze vier gezondheidsvraagstukken komen voort uit de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) 2018 en zijn specifiek gekozen, omdat deze gezondheidsvraagstukken een grote ziektelast veroorzaken, leiden tot de grootste gezondheidswinst voor kwetsbare groepen of kunnen leiden tot kostenbeheersing in de zorguitgaven.
De Meerjarenstrategie 2020-2023 van onze GGD sluit goed aan bij de ontwikkelingen en prioriteiten zoals benoemd in de landelijke nota.

Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
In september 2022 ondertekende het Kabinet met zorgverzekeraars en verschillende zorgpartijen het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Het IZA heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het Ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg, waaronder huisartsen, de GGZ, de ouderenzorg en de verzekeraars. In het IZA is vastgelegd dat gemeenten en zorgverzekeraars een regiobeeld (en -plan) opstellen. De GGD wordt genoemd als kennispartner bij het opstellen van het regiobeeld.
Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is februari 2023 ondertekend door VNG, VWS, ZN en GGD GHOR Nederland. Het akkoord omvat afspraken over het bereiken van een gezonde generatie in 2040: weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. En biedt voor gemeenten en hun GGD kansen op het terrein van gezondheidsbevordering en preventie.

In het GALA hebben het Rijk, gemeenten, verzekeraars en GGD GHOR Nederland afspraken gemaakt over hoe het preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd. De doelen van het GALA zijn ontleend aan het Nationaal Preventieakkoord, de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 (zie boven) en het Integraal Zorgakkoord (IZA).
De ondertekenaars richten zich op de volgende gemeenschappelijke doelen:

- Terugdringen gezondheidsachterstanden
- Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
- Het versterken van de sociale basis
- Een gezonde leefstijl
- Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden
- Totstandkoming regionale preventie-infrastructuur
- Inrichting ketenaanpakken op terrein van: Kansrijke Start, Valpreventie ouderen, Aanpak overgewicht kinderen, Gecombineerde Leefstijlinterventie bij overgewicht/obesitas van volwassenen en Welzijn op recept.

Per doel staat in het GALA een beoogd resultaat beschreven en de acties die door VWS, gemeenten, GGD'en en/of verzekeraars moeten worden uitgevoerd.
Voor de uitvoering van het GALA wordt geoormerkt budget beschikbaar gesteld in de vorm van een Specifieke Uitkering (SPUK), zodat gemeenten lange- termijnplannen kunnen maken.

Naast algemene en specifieke gezondheidsdoelen die in het GALA worden benoemd (zie boven) is er in het GALA aandacht voor:

- het versterken van de kennisfunctie van de GGD (mede voor het goed kunnen ondersteunen van gemeenten bij hun gemeentelijk gezondheidsbeleid) en
- de coördinatie van de regionale aanpak/samenwerking preventie. Het GALA benoemt dat de GGD een belangrijke rol kan spelen in het tot stand brengen en faciliteren van bovengemeentelijke (regionale) samenwerking.

Beide zaken zijn van groot belang voor het ontwikkelen en versterken van een regiobeeld, regioplan en transformatieplan, die ook in het IZA worden genoemd.

Forensische geneeskunde
Door landelijk verhoogde kwaliteits- en opleidingseisen is er een grote schaarste ontstaan aan forensisch geneeskundigen. Het lukt de GGD nog maar moeizaam om dienstroosters voor forensische geneeskunde rond te krijgen. De IGJ, OM en Politie zijn in eerdere jaren gewaarschuwd dat dit op enig moment niet meer lukt ('code zwart'). Deze problematiek is ook bij andere GGD'en merkbaar en in deze regio's kan op dit moment de continuïteit van dienstverlening niet altijd worden gegarandeerd. Dit maakt dat als we niets doen, de continuïteit van de uitvoer van dienstverlening, waaronder de wettelijke taak gemeentelijke lijkschouw, ook in de regio van GGD Gelderland-Zuid in het gedrang komt. Daarnaast is er door de landelijke schaarste een opwaartse druk op salarissen van artsen en tarieven van ZZP'ers.

Om ervoor te zorgen dat de taken van de GGD'en zo toekomstbestendig mogelijk zijn georganiseerd is het voorstel om voor Forensische geneeskunde bovenregionaal samen te werken met 5 GGD'en in de regio Oost Nederland. Hierbij is het streven de GGD NOG als Centrum GGD te laten functioneren. Aan het uitwerken van deze samenwerking zijn incidentele (transitie)kosten verbonden.
Voor 2024 kan dit betekenen dat de taak Forensische geneeskunde niet meer wordt uitgevoerd door GGD Gelderland-Zuid. Er is een risico dat de kosten hoger uitvallen door hogere kwaliteitseisen, hogere personeelskosten (schaarste zorgt voor een kosten opdrijvend effect), veranderde organisatie en de genoemde transitiekosten. De transitiekosten zijn tijdelijk van aard.

Gezondheid in de fysieke en sociale woonomgeving / Omgevingswet
De omgeving waarin mensen wonen, werken en leven is één van de factoren die hun gezondheid beïnvloedt. Het betreft zowel gezondheidsbescherming (tegen geluid, gevaarlijke stoffen, geurhinder, ziekteverwekkers, hittestress, etc.) als gezondheidsbevordering (een omgeving met groen die uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en ontspannen). De Omgevingswet, die op 1 januari 2023 van kracht wordt, zet in op een gezonde en veilige leefomgeving. De Omgevingswet combineert een groot aantal wetten en brengt het fysieke en het sociale domein bij elkaar. Van belang hierbij is de participatie van de verschillende stakeholders om te komen tot een evenwichtige inrichting van de omgeving (ruimtelijke ordening), die gezond en veilig opgroeien en vitaal ouder worden ondersteunt. De landelijke gezondheidsnota geeft prioriteit aan het verbeteren van de leefomgeving in wijken/gebieden met gezondheidsachterstanden.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
In opdracht van de VNG, de Ministeries van J&V en VWS is in 2021 een toekomstscenario voor een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd en gezinsbescherming ontwikkeld. Het toekomstscenario schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinsbescherming er over zo'n vijf tot tien jaar uit zou kunnen zien. Dit houdt in:
- Om kinderen en gezinnen heen staat het (gemeentelijk) Lokaal Team dat hulp verleent.
- In het op te richten Regionaal Veiligheidsteam worden functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht.
- Er is één vast gezicht binnen het Lokaal Team dat indien nodig samen optrekt met een professional uit het op te richten Regionaal Veiligheidsteam. Het gezin krijgt dus een vaste professional of een vast duo dat gedurende de periode van hulpverlening bij hen betrokken blijft.

Het scenario betekent een grote innovatie en verandering in de jeugdbeschermingsketen, waarbij wordt overgestapt van een kind- naar een gezinsgerichte benadering. Van een estafettemodel waar meerdere organisaties het stokje doorgeven naar een teammodel. Van verschillende professionals in een gezin naar één vertrouwd gezicht. Kennis en deskundigheid op het gebied van zorg en veiligheid worden samengebracht. De uitgangspunten en realisatie van dit scenario kunnen grote organisatorische consequenties hebben voor de lokale sociale wijkteams, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde Instellingen en ook voor (de organisatorische inbedding van) Veilig Thuis binnen de GGD; een afsplitsing van Veilig Thuis kan frictiekosten met zich meebrengen.

De gecertificeerde instellingen, de Veilig Thuis-organisaties, de Raad voor de Kinderbescherming en de jeugdhulpregio's in Gelderland hebben de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming opgesteld. Eén van de afspraken is om te werken met een Toekomsttuin, waarbij ervaring wordt opgedaan met werken volgens het toekomstscenario. In 2023 is gestart met twee Toekomsttuinen (in Nijmegen Dukenburg en Zaltbommel). Ook Veilig Thuis neemt deel aan deze proeftuinen. De inzet wordt gefinancierd door DUVO van centrumgemeente Nijmegen en extra middelen vanuit het Rijk.

Oekraïense vluchtelingen
Op 24 februari 2022 viel Rusland Oekraïne binnen. Er kwam een grote vluchtelingenstroom op gang uit Oekraïne. De Veiligheidsregio's organiseren samen met de gemeenten de opvang van de Oekraïense vluchtelingen. De GGD verzorgt de publieke gezondheidszorg voor deze groep. Het Rijk vergoedt de kosten die hiervoor gemaakt worden, via onder andere een meerkostenregeling Oekraïne.

3

Programma GGD

3 Programma GGD

3.1 Overzicht programma

UNIFORM

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD

- Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)
- Algemene Gezondheidszorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg

Werkveld beleidsmatig opgedragen aan de GGD

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Veilig Thuis

FACULTATIEF

Werkveld specifiek (facultatief)

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg
- Veilig Thuis

BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering

- Arbo
- Communicatie
- Informatiemanagement
- Kwaliteit
- Juridische zaken
- Bedrijfsvoering

Vier pijlers van betrouwbare publieke gezondheid

De minister van VWS heeft in 2014 verschillende pijlers van de GGD benoemd voor een robuuste vormgeving van de publieke gezondheid. Deze vier taken acht de minister "voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang, dat zij op een uniforme wijze moeten worden geborgd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten (zowel voor de lokale als de landelijke overheid). Deze taken dienen daarom bij de GGD'en te worden belegd en vormen de vier pijlers van iedere GGD. Rijk en gemeenten moeten, vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid, de kwaliteit van deze pijlers gezamenlijk verankeren". De vier pijlers zijn in de brief van de minister in onderstaande figuur verbeeld.

Deze vier pijlers komen in de begroting van de GGD terug bij de uniforme taken (professioneel geborgde uitvoering van wettelijke taken), maar kennen ook een facultatieve component die per gemeente (of groep van gemeenten) wordt afgenomen.

3.2 Wettelijke taken opgedragen aan de GGD

3.2.1 Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA)

Wat houdt het in?

Datagestuurd werken voor de GGD is van belang om de taken effectiever en efficiënter uit te voeren, nu en in de toekomst. We zien duidelijke opbrengsten bij het ontwikkelen en gebruik van dashboards. De opbrengsten zijn zowel voor de GGD interne organisatie van belang (sturing op resultaat, optimalisatie bedrijfsprocessen), als voor de inwoners (samenhangende zorg, snelle feedback loops) en voor de gemeenten (inzicht in in- door- en uitstroom, bijvoorbeeld bij Veilig Thuis en Toegang BW/MO) waarop beleidsbeslissingen kunnen worden gebaseerd.

In onze rol als proactieve kennispartner geeft datagestuurd werken beter inzicht in samenhangende gezondheidsgegevens. Het helpt de gezondheidsmakelaars bij het adviseren van gemeenten en het organiseren van preventie in het sociale domein. Het ondersteunt de gemeenten bij het maken van keuzes in het lokale (preventieve) gezond- en veiligheidsbeleid. Ook gemeenten zijn bezig met data- en informatiegestuurd werken. De GGD levert cijfers uit de gezondheidsmonitors. Deze informatie kunnen we verder analyseren en verrijken met andere databronnen. Deze bronnen bestaan uit open data, maar ook uit data vanuit de werkvelden van de GGD, zoals jeugdgezondheidszorg, Bijzondere Zorg, Veilig Thuis etc., of data van gemeenten. Door samen met gemeenten op te trekken, kunnen we thematisch relevante data met elkaar combineren. Denk bijvoorbeeld aan gegevens over de gezondheid/eenzaamheid van ouderen koppelen aan kenmerken van een wijk en aan de inzet van een casemanager dementie. Of door verwijzingen vanuit onze jeugdartsen te koppelen aan inzichten van jeugdhulpverlening en jeugdzorg en aan inkoopgegevens van de gemeente. Vanuit de GGD willen we met cijfers uit deze werkvelden aansluiten op de inzichten vanuit de gemeente om kwetsbare groepen eerder in beeld te krijgen.

Vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA) wordt ingezet op het maken van regiobeelden. De zorguitdagingen zijn voldoende in beeld. Om preventie te verstevigen is het belangrijk om inzichten uit het sociale domein te koppelen aan het medische domein.

Verstevigen van de basis
Datagestuurd werken vereist een goed ingerichte, veilige en overzichtelijke datainfrastructuur. Met dataspecialisten en gerichte data-tooling kunnen we bestaande data omzetten naar relevante visuals, rapportages en dashboards. Deze zijn ondersteunend aan de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van het gezondheids- en veiligheidsbeleid. Beleidsmedewerkers binnen (en waar relevant) buiten de GGD krijgen hiermee structurele inzichten. Deze kunnen naar wens verder worden toegepast en verdiept.

Stand van zaken
Infrastructuur: We zijn datastromen (structureel) aan het inrichten en hebben dashboards opgezet voor het Meldpunt Bijzondere Zorg, Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang, Toegang Beschermd Wonen, Veilig Thuis en JGZ. Vanuit deze data gaan we thematisch relevante informatie destilleren als aanvulling op onze gebiedsprofielen.
We werken continu aan het optimaliseren van een veilige en schaalbare technische infrastructuur voor de opslag en verwerking van data. Zo is in 2022 een nieuwe applicatie in gebruik genomen, waarmee we goed (digi)toegankelijke inzichten kunnen realiseren, die we openbaar kunnen publiceren.

Data en data-expertise: Vanuit de gezondheidsmonitors worden verschillende gebiedsprofielen gemaakt, die we verder verdiepen om – voor gemeenten – specifieke doelgroepen te bekijken. Zo verfijnen we bijvoorbeeld de resultaten op doelgroepen die aangeven moeite te hebben met rondkomen of kunnen we gezondheidsindicatoren relateren aan de omgeving. Ook kunnen we door gebruik te maken van de regionale dataset geavanceerde analysetechnieken toepassen om meer

informatie over relevante doelgroepen te krijgen. Zodat op deze manier we bijvoorbeeld eventuele samenhang kunnen analyseren tussen gebiedstype/huishoudenstype en resultaten uit de gezondheidsmonitoren.
Voor een uniforme en juiste duiding van de inzichten gebruiken we open data, zoals bijvoorbeeld demografische gegevens vanuit het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Het programma 'Onderzoek, informatie en advies' geeft het strategisch thema van de meerjarenstrategie 'Informatie-gestuurde aanpak van maatschappelijke opgaven' vorm. Dit is echter geen tijdelijke aanpak maar een nieuwe, toekomstgerichte manier van werken. Dashboards geven informatie, overzicht en sturingsmogelijkheden en kunnen beleidsbeslissingen ondersteunen.

Door het combineren van verschillende relevante databronnen, kan een steeds completer inzicht in een specifiek thema worden verkregen. Maatschappelijke vraagstukken kunnen integraler worden bekeken. Hierbij is het belangrijk om een goed proces in te richten – samen met gemeenten en netwerkpartners – waarbij we vooraf de informatiebehoefte en grondslagen goed afstemmen voor het eventuele combineren van data.

Ontwikkelingen

Naast een betrouwbare en gestructureerde dataverzameling wordt het toegangsniveau en de presentatievorm van data steeds belangrijker. Statische rapporten en hard copy-vormen van factsheets en wijkprofielen kunnen aangevuld worden met of zelfs vervangen worden door dashboards. Op die wijze kan iedere werknemer, bestuurder, ambtenaar en burger op maat (afhankelijk van het autorisatieniveau) interactief gebruik maken van actuele data. Buiten de GGD biedt dit de mogelijkheid om op gedetailleerd niveau informatie in te winnen. Binnen de GGD zorgt het voor spiegelinformatie t.b.v. eenduidige registratie en registratiekwaliteit en kan het de bewustwording van het nut van data en de data-volwassenheid van de organisatie laten groeien.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Meer verdieping brengen aan inzichten over publieke gezondheid.	Inzichten realiseren om een thema of (kwetsbare) doelgroep beter in beeld te krijgen. Prioritering in afstemming met samenwerkingspartners en/of de werkgroep informatiegestuurd werken (vanuit het RAO).	Vindplaats (op de website binnen het platform "Gezondheid in Gelderland Zuid") met informatie over gezondheid en veiligheid in Gelderland-Zuid voor GGD professionals, beleidsmakers en inwoners realiseren. Verdiepende statistische analyses t.b.v. inzichten op wijk/gemeente of doelgroep niveau.
	Doorontwikkelen landelijke OGGZ-monitor vanuit de GOR proposities, zodat er een beter regionaal beeld ontstaat over aantallen en trends die betrekking hebben op verschillende OGGZ-doelgroepen.	Ontwikkeling van een informatief en bruikbaar dashboard op landelijke niveau. Benutting van het landelijke dashboard vanuit de GOR-proposities en vertaling naar lokale implementatie.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
	Dashboards op afdelingsniveau vraaggestuurd (door)ontwikkelen t.b.v. onderbouwing/evaluatie beleid, uitbreiding informatie, optimaliseren datakwaliteit en vaststellen definities. Panelonderzoek met Gelderse GGD'en continueren. Gerichter aansluiten bij de academische werkplaatsen	(Door)ontwikkeling van de dashboards, zodat data, relevante informatie en verdiepende statistische analyses beschikbaar komen voor samenwerkende partijen en gemeenten. Coördinatie en uitvoering 1 panelonderzoek. Verkenning of en hoe resultaten uit academisch onderzoek beter geborgd/gemonitord kunnen worden.
Toewerken naar een meer data-gedreven GGD	Een structurele en veilige data-infrastructuur opzetten t.b.v. data opslag, data verwerking, data analyse en publicatie van informatie.	Optimalisatie gegevensmanagement Beschikbare data voor Business Intelligence t.b.v. onderbouwing beleid en voor verdiepend onderzoek.
	Beleid wordt in toenemende mate mede gebaseerd op beschikbare data: Veilig en laagdrempelig gebruik door gemeenten en andere partners van door de GGD verzamelde, gecombineerde en geanalyseerde data.	Verantwoordingscijfers, die voortkomen uit structureel opvraagbare, goed gedefinieerde en gedocumenteerde rapportages.
	Groei in datavaardigheid: Producten vanuit OIA maken deel uit van leer- en verbetercyclus van de lijnafdelingen.	Binnen de lijnafdelingen geborgde producten, die worden geraadpleegd voor accurate cijfers en/of verbeteringen in de datakwaliteit.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	574	623	644	644	644	644
Baten	-564	-612	-644	-644	-644	-644
Resultaat na belasting	**9**	**11**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.2 Algemene Gezondheidszorg (AGZ)

3.2.2.1 Gezondheidsbescherming

Wat houdt het in?

Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheidszorg). Gezondheidsbescherming is een van de pijlers van de publieke gezondheidszorg.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Gezondheidsbescherming in het sociale en fysieke domein is één van de vier strategische thema's in de Meerjarenstrategie 2020-2023. Gezondheid beschermende maatregelen, zoals vaccineren en het voorkomen van infecties door preventie, zijn van groot belang voor de volksgezondheid. Gezondheidsbescherming is één van de belangrijkste wettelijk verplichte taken in de Wet publieke gezondheid. Belangrijke speerpunten in dit kader zijn:

- Integrale advisering gezonde leefomgeving: hierdoor levert de GGD een betrouwbare bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
- Infectiepreventie en bestrijding antibiotica-resistentie: aandacht voor kwetsbare groepen en het voorkomen dat één van de grootste bedreigingen binnen de gezondheidszorg in Nederland onbeheersbaar wordt.
- Integrale organisatie seksuele gezondheidszorg: hierbij focust de GGD nog meer op preventie en sluit zo goed als mogelijk aan bij de behoefte van de inwoners.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen betreffen:

- Aanhoudende dreiging en onvoorspelbaarheid van infectieziekten, opkomende zoönosen en gevaar van infecties door bacteriën die (multi)resistent zijn tegen antibiotica.
- Pandemische paraatheid, inclusief extra inzet infectieziektebestrijding mede op het terrein van testen, vaccineren, bron- en contractonderzoek, etc.
- Het RVP is opgenomen in de Wpg. Het team Infectieziektebestrijding is verantwoordelijk voor de surveillance van de vaccinatiegraad.
- Invoering van de Omgevingswet; de definitieve invoeringsdatum van de wet staat nu op 01-01-2024.
- Zorg over groepen die relatief grote seksuele gezondheidsrisico's lopen en de noodzaak tot netwerksamenwerking, extra preventie en inzet hiervoor.
- Vanaf 2021 is € 35.000 per jaar bezuinigd door het laten vervallen van het uitbraakbudget binnen het kader van de GGD-brede bezuinigingen. Indien zich een uitbraak voordoet zullen de kosten hiervan bij desbetreffende gemeente(n) in rekening worden gebracht, indien het Rijk deze kosten niet of onvoldoende vergoedt.
- De landelijke opdracht om te komen tot een vaccinatievoorziening per GGD (zie ook paragraaf relevante maatschappelijke ontwikkelingen').

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Gezondheids-bescherming van inwoners tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's (Wpg).	Voorkomen en bestrijden van infectieziekten en TBC, vroegtijdig signaleren hiervan en adequaat voorbereid zijn op uitbraken.	• Surveillance. • Monitoring RVP-vaccinatiegraad Gelderland-Zuid. • Verwerking van meldingen conform Wpg. • Beleidsadvisering. • Preventie. • Bron- en contactopsporing / screening. • Epidemiologisch onderzoek. • Netwerksamenwerking. • Vangnet. • Uitbraakmanagement. • Onderzoek. • Behandeling en begeleiding. • Extra taken in het kader van de pandemische paraatheid (voorbereid zijn op grootschalig testen, vaccineren, bron- en contactonderzoek, etc.) die door de Minister van VWS bij de GGD zijn of kunnen worden belegd. • Opzetten van een GGD brede vaccinatievoorziening.
	Preventie en bestrijding van niet te behandelen infecties veroorzaakt door resistente bacteriën (Antibiotica Resistentie - ABR).	• Adviesfunctie voor de uitvoering van de aanpak ABR met de ketenpartners Gelderland-Zuid. • Deelname aan het Gelders Antibiotica & Infectiepreventie Netwerk (GAIN). • Deelname aan projecten en onderzoek.
	Technische hygiënezorg bij risico-instellingen en evenementen (Wpg).	• Inspecties bij risicovolle situaties en instellingen waar meer risico's op infecties te verwachten zijn zoals: o Grote evenementen. o Seksinrichtingen. o Opvangvoorzieningen.
	Integrale seksuele gezondheidszorg (Wpg).	• Uitgevoerde Wpg-taken seksuele gezondheidszorg (in samenhang georganiseerd met aanvullende seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid): o Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering in de keten. o Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere: - Voorlichting aan kwetsbare groepen (preventie van soa, seksueel geweld en ongewenste zwangerschap). - Bevorderen van seksuele

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
		vorming. - Nu Niet Zwanger: bespreekbaar maken van kinderwens, seksualiteit en anticonceptie ter voorkoming van onbedoelde zwangerschap (onderdeel van het landelijke programma Kansrijke Start).
	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van bloot-stelling aan ongunstige milieufactoren (MMK, Wpg).	• Advisering over de (negatieve) invloeden van milieufactoren op de gezondheid van inwoners. Te denken valt aan adviezen over houtstook, geuroverlast en koolmonoxide. • Voorlichting aan gemeenten, instellingen en inwoners. • (Oriënterend) onderzoek naar blootstelling aan milieufactoren en gezondheidsproblemen. • Signalering van ongewenste ontwikkelingen. • Verwerking van meldingen, vragen en klachten. • Preventie.

3.2.2.2 Toezicht Kinderopvang, Tattoo en piercing

Wat houdt het in?

Toezicht richt zich op het ondersteunen van gemeenten, Rijk en netwerkpartners bij het borgen van de kwaliteit van de kinderopvang en tattoo & piercing. Toezicht is één van de pijlers van de publieke gezondheidszorg.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Wij helpen gemeenten te borgen dat de (kwetsbare) gebruikers erop kunnen vertrouwen dat de geboden diensten en zorg van goede kwaliteit zijn.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen:
- Nieuw ingevoerde werkwijzen m.b.t. het Toezicht, zoals herstelaanbod, worden gemonitord en zo nodig bijgesteld.
- Evaluatie en bijstelling van de in 2022 ingevoerde intensivering van het toezicht op de gastouderopvang.
- Evaluatie en bijstelling van het in 2023 ingevoerde flexibele toezicht. Hierbij is de vaste wettelijke set van de minimaal te inspecteren voorwaarden sterk verminderd en is er meer maatwerk door toezichthouder en gemeente mogelijk wat betreft de keuzes voor de te inspecteren voorwaarden.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Bijdragen aan kwaliteitsborging kinderopvang en specifieke voor-zieningen	Toezicht houden op kwaliteit kinderopvang (Wet kinderopvang en Wet IKK)	• Toezicht kinderopvang volgens wet Kinderopvang en wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) • Evaluatie en bijstelling van het intensievere toezicht op de gastouderopvang • Evaluatie en bijstelling van het flexibel toezicht
	Toezicht bij tattoo- en piercingshops	Toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercingshops volgens de Warenwet.

3.2.2.3 Publieke gezondheid bij crises en rampen

Wat houdt het in?

De publieke gezondheidszorg bij crisis en rampen richt zich op het borgen van de inzetcapaciteit van de GGD bij calamiteiten en crisis, zodat wordt voldaan aan de eisen die zowel de Wet publieke gezondheid als de Wet veiligheidsregio's stelt. Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises is benoemd als één van de vier pijlers van de GGD. Dit product is ondergebracht bij AGZ, desalniettemin blijft de inzet hiervan GGD-breed.
Psychosociale hulp bij ingrijpende gebeurtenissen (PSHi) is als apart facultatief product opgenomen in de begroting van de GGD. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gemeenten GGD-inzet vragen voor PSHi wordt dit gezien als facultatieve taak en vindt verrekening op factuurbasis plaats (zie facultatieve producten).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Eén van de belangrijkste GGD-rollen betreft die van crisisorganisatie. Met het subprogramma Publieke gezondheid bij crisis en rampen, wordt deze rol ingevuld en wordt voldaan aan de wettelijke eisen op dit gebied. Het biedt het kader voor alle GGD-medewerkers om zich voor te bereiden op hun rol in een crisissituatie of ramp. Daarbij geven we extra aandacht aan kwetsbare groepen ten tijde van een crisis, ramp of ingrijpende gebeurtenis.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen zijn:
- Subsidiekaders van NZa/AZO voor OTO-middelen 2024.
- Verminderde subsidie van NZa/AZO vanaf 2022 voor OTO, waardoor voor de financiering van de taak publieke gezondheid bij crisis en rampen in 2024 €40.000 extra inwonersbijdrage benodigd is (dit bedrag is verwerkt in onderhavige begroting).
- Continueren van PSHi als facultatief product.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Borgen publieke gezondheid bij crisis en rampen (Wpg in relatie tot Wvr).	(Kunnen) uitvoeren van GGD-taken IZB, MMK, GZO en PSH in opgeschaalde situaties.	• Actueel GGD-crisisplan en GGD Rampen Opvang Plan (GROP) met daarin opgenomen de leerpunten uit de evaluatie van de coronacrises. • Oefenen, trainen en opleiden conform deze plannen. • Voorzien in piketfuncties publieke gezondheid voor VRGZ-/GHOR-crisis-organisatie. • Borgen inzet GAGS voor de GHOR.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	3.796	4.036	4.484	4.622	4.622	4.622
Baten	-3.640	-3.973	-4.484	-4.622	-4.622	-4.622
Resultaat na belasting	**156**	**63**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.3 Gezond Leven: Gezonde wijk/gemeente en Gezonde School

Wat houdt het in?

Het productenboek Gezondheidsbevordering beschrijft de kerntaak van gezondheidsbevordering van de afdeling Gezond Leven. Deze taak wordt uitgevoerd door de gezondheidsmakelaars School en Jeugd en de gezondheidsmakelaars Volwassenen. Om dit goed, effectief en efficiënt te kunnen doen is het belangrijk om in de gemeenten, de wijken en de scholen aanwezig te zijn. Alleen dan is het mogelijk om met partners, de burgers in de wijk en de gemeente deze taak op maat inhoud te geven en optimaal in te spelen op de behoeften en vragen van de gemeente en de gemeenschap.

De kracht van wijkgericht werken
Iedere wijk, dorpskern of gemeente is anders en heeft andere vragen en behoeften en ook haar eigen kracht en lokale netwerken. Zelfs binnen één wijk zijn verschillende kwetsbare groepen te definiëren, waarbij iedere groep met zijn eigen specifieke vraagstukken kampt. Oplossingen vanuit de gedachte 'one size fits all' zijn hierbij niet van toepassing. Het verbeteren van een gezonde leefomgeving kan alleen als het op maat gebeurt en aansluit bij de vraagstukken die gemeente, netwerk en inwoners samen willen oplossen.
Omdat de vragen en vraagstukken in iedere gemeente/wijk anders zijn, zal ook de inhoudelijke inzet van de lokale GGD'ers op maat zijn. Daarom gaan wij ieder jaar met de gemeente in gesprek om samen de focus van onze lokale inzet te bepalen. Deze inzet is gericht op lokaal maatwerk, aansluitend bij lokale netwerken en gericht op het realiseren van een gezonde(re) leefomgeving.

Gezonde Kennis
Team Gezonde Kennis is verantwoordelijk voor de epidemiologische taak zoals beschreven in de Wet publieke gezondheid (art. 2). Zij verwerven, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking. Zij signaleren trends/ontwikkelingen in kansen en

bedreigingen voor de gezondheid van onze inwoners en voeren periodiek GGD Gezondheidsmonitors uit. Deze onderzoeksgegevens geven een beeld van de (ontwikkeling van) gezondheid van de inwoners in ons werkgebied. Het vormt de basis van preventieve acties, beleidsadvisering en gezondheidsbevordering. Het team Gezonde Kennis werkt nauw samen met gezondheidsmakelaars (zie onder) en draagt bij aan het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) van de GGD. De monitors worden in samenwerking met het RIVM, het CBS en andere GGD'en uitgevoerd.

Gezondheidsmakelaars
Gezondheidsmakelaars agenderen en adviseren: ze zijn adviseurs en procesregisseurs voor het aanpakken van complexe volksgezondheidsproblemen en het vertalen van beleid naar lokale praktijk. Het gaat hierbij om het vormgeven van collectieve gezondheidsbevordering ter preventie van volksgezondheidsproblemen zoals roken, alcohol, overgewicht, depressie en eenzaamheid. Ze richten zich met name op inwoners in kwetsbare situaties zoals, jeugd, ouderen, laaggeletterden, vluchtelingen, migranten en/of mensen in armoede/lage SES. De GGD kent een gezondheidsmakelaar 'school en jeugd' en een gezondheidsmakelaar 'volwassenen'. De makelaar school en jeugd richt zich primair op inwoners in de leeftijd van 0 tot 18 jaar, hun gezin en het onderwijs. Op basis van thema's richt de makelaar netwerken in en werkt samen met relevante ketenpartners. De makelaar volwassenen doet hetzelfde maar dan gericht op burgers in de leeftijd 18 jaar en ouder.

Door gezondheidscijfers (samen met team Gezonde kennis) te duiden en te combineren met lokale kennis en het lokale netwerk komen de gezondheidsmakelaars tot een advies op maat. Zo adviseren ze over passende en effectieve, integrale en programmatische aanpakken. Ze versterken het lokale netwerk door het te verbinden en coalities te vormen met andere relevante belanghebbenden om samen een gezonde (fysieke en sociale) leefomgeving voor inwoners te realiseren.
Gezondheidsmakelaars faciliteren en organiseren: ze zijn gewaardeerde partners omdat ze niet alleen meedenken maar ook meedoen. Ze organiseren netwerkvorming, ondersteunen bij uitvoering van campagnes en voorlichtingsactiviteiten. Daarnaast organiseren zij bijeenkomsten om samen met inwoners, huisartsen, sociale wijkteams en andere wijkprofessionals te komen tot een gezamenlijke, gedragen en gedegen aanpak van prioriteiten op basis van wijkanalyses. Desgewenst zijn zij als projectleider kartrekker van gezondheidsbevorderende samenwerkingsprojecten. Ze ondersteunen bij evaluatie en monitoring. Op deze manier verstevigen ze de lokale preventieve infrastructuur.

Gemeenten hebben goede ervaringen met gezondheidsmakelaars van de GGD om daadwerkelijk in samenwerking met bewoners en professionals concreet, effectief en efficiënt aan de slag te gaan met gezondheidsbevordering en preventie in de wijk en/of gemeente.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Vanuit de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) heeft de GGD de wettelijke verplichting tot het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid. Zoals in de meerjarenstrategie staat beschreven, heeft de GGD meerdere taken en rollen welke samenkomen in wijk, buurten, dorpskernen en gemeenten. Dit product sluit naadloos aan op de meerjarenstrategie waarbij zorg en ondersteuning dicht bij de burger worden georganiseerd. Hierbij gaat extra aandacht naar kwetsbare groepen.

Gezond Leven werkt volgens de leidende principes uit de meerjarenstrategie: Gezond Leven sluit aan bij (behoeften en vragen vanuit) gemeenten en werkt nauw samen met netwerkpartners (netwerkaanpak). Daarnaast vult Gezond Leven grotendeels het strategisch thema 'Adviseren over preventie en verbinden van collectieve preventie met persoonsgerichte zorg' in. Om preventie slim te organiseren werkt de GGD aan een preventieve infrastructuur. Hieronder verstaan we de structuur waarin partijen in een gemeente of wijk samenwerken aan het voorkomen van gezondheidsproblemen en waar iedereen een bijdrage levert om dit op te lossen.

Ontwikkelingen

Gezond en Actief Leven Akkoord
Met het Gezond en Actief leven Akkoord (GALA) bouwen gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en VWS aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Dit door schotten te doorbreken en domein overstijgend te werken vanuit samenhang om zo bij te dragen aan de beweging naar 'de voorkant' waarin een gezonde samenleving centraal staat. De gezondheidsmakelaars ondersteunen gemeentes bij deze ontwikkelingen.

Integraal Zorg Akkoord
Onderdeel van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) is dat de samenwerking tussen het sociaal en het medisch domein versterkt wordt om zodoende zorg te voorkomen. Daarbij wordt ingezet op preventie en demedicalisering. Hiertoe worden regiobeelden en -plannen en regionale samenwerkingsafspraken gemaakt op basis van de bestaande werkstructuur tussen zorgverzekeraars en gemeenten. De GGD zet zich in om een positieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming en uitvoering van deze verschillende regiobeelden en -plannen en regionale samenwerkingsafspraken.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied door het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	De aanpak en het beleid van volksgezondheidsproblemen wordt verstrekt. Bijdragen aan gezonde(re) volwassenen vanuit een wijk- of gemeentegerichte aanpak. Bijdragen aan een gezonde jeugd vanuit een school – wijk en gemeentegerichte aanpak.	Advies en ondersteuning aan gemeenten en samenwerkingspartners t.b.v. versterking van de aanpak en beleid van volksgezondheidsproblemen. Agendering, organisatie, uitvoering, monitoring en evaluatie van gezondheidsbevordering in gemeenten i.s.m. gemeenten, scholen en onze lokale samenwerkingspartners. Per gemeente: een opgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd uitvoeringsprogramma gezondheidsbevordering. Uitvoering werkwijze Gezonde School op PO-, VO-, SO- en Mbo-scholen.
Het verkrijgen van gegevens en inzichten in de gezondheid van de inwoners van 0-100 jaar per gemeente en per wijk/dorp/school (Wpg).	Uitvoeren van GGD gezondheidsmonitor volwassenen/ouderen (opzetten van monitoronderzoek, dataverzameling) Uitvoeren van GGD gezondheidsmonitor jongvolwassenen (opzetten van monitoronderzoek, dataverzameling)	Volgens plan uitgevoerde gezondheidsmonitors en extra monitors naar aanleiding van corona. Rapportage over en presentatie van de monitorgegevens aan alle gemeenten in het werkgebied. Besproken resultaten van de monitors met gemeenten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
	Uitvoeren van GGD jeugdmonitor (analyse en presentatie)	

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Gezond Leven	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	1.504	2.013	2.144	2.144	2.144	2.144
Baten	-1.701	-1.982	-2.144	-2.144	-2.144	-2.144
Resultaat na belasting	**-197**	**31**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.4 Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

- JGZ voor -9 mnd-18 jaar
- JGZ voor 4-18 jaar

Wat houdt het in?

De GGD voert voor de gemeenten van Gelderland-Zuid de Wet publieke Gezondheid (Wpg) uit. Met de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) levert de GGD een bijdrage aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd. De JGZ zet in op een gezonde start en ontwikkeling voor de jeugd van Gelderland-Zuid, de ondersteuning bij het gezond en veilig opgroeien, het bieden van ondersteuning aan ouders bij de opvoeding en het stimuleren van een gezonde omgeving voor de jeugd.

<u>De doelgroep Jeugd</u>
De GGD monitort de gezondheid van alle kinderen in Gelderland-Zuid. Dit doet zij door alle kinderen op gezette leeftijden te screenen op risico's en aandoeningen en volgens vaststaande normen op te roepen bij de jeugdverpleegkundige dan wel de jeugdarts. De jeugdverpleegkundige en de jeugdarts zijn professionals bekwaamd in het normaliseren; ze stellen gerust, geven informatie, bieden ondersteuning of verwijzen indien nodig door.
De doelgroep Jeugd valt in te delen in drie categorieën:

- Veerkrachtige kinderen.
- Kwetsbare kinderen.
- Beschadigde kinderen.

Veerkrachtige kinderen
De veerkrachtige kinderen omvatten 80% van het totaal; zij hebben beperkt ondersteuning nodig. Het is met name van belang om ervoor te zorgen dat het met de 80% jeugd waarmee het goed gaat, ook goed blijft gaan. De GGD verliest dan ook geen enkel kind uit beeld, wel zet zij lichtere monitoringsvormen in bij veerkrachtige kinderen dan bij de overige twee categorieën.

Kwetsbare en beschadigde kinderen
20% van de jeugd vergt meer aandacht van met name de jeugdhulpverlening (15%) en zeer intensieve hulpverlening (5%). Bij deze categorieën zet de GGD zwaardere monitoringsvormen in en blijft zij actiever in beeld om ervoor te zorgen dat de juiste, effectieve ondersteuning geboden wordt.

Bij alle drie de categorieën bezien we samen met de gemeente of er extra aandacht besteed dient te worden aan specifieke kwetsbare doelgroepen. Veelal worden dan collectieve oplossingen gevonden op school. Tevens wordt op wijkniveau samengewerkt met netwerkpartners uit bijvoorbeeld het welzijnswerk.

Preventie
Zowel bij veerkrachtige kinderen als kwetsbare kinderen als bij beschadigde kinderen dient oog te zijn voor preventie. Per categorie verschilt echter de toepassing. Bij de veerkrachtige kinderen ken je enkel preventie ter voorkoming van zorg; curatie heeft daar nog geen plaats. Bij kwetsbare kinderen en beschadigde kinderen is curatie aanwezig en dient preventie gericht te zijn op het voorkomen van een verergering van de klachten.
De GGD zet zich in om hardnekkige maatschappelijke problemen (zoals schoolverzuim, kindermishandeling en (gezondheidsklachten door) armoede) te lijf te gaan. Ze volgt hierin de landelijke preventieagenda, zoals onderstreept door ActiZ Jeugd, GGD GHOR Nederland en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ). De landelijke preventieagenda bestaat uit vier pijlers:

1. Verstevigen ouderschap
   Elk kind verdient de best mogelijke start van zijn leven en een optimale kans op een gezonde en veilige ontwikkeling. Dit vraagt krachtig ouderschap waarin interactie tussen ouder en kind en tussen ouders onderling centraal staat.
2. Veilige hechting ondersteunen
   Een veilige hechtingsrelatie is van wezenlijk belang voor een gezonde ontwikkeling van een kind. Wanneer een kind een veilige hechtingsrelatie opbouwt met zijn ouders vergroot dat de kans op een ongestoorde, met name sociale en emotionele, ontwikkeling.
3. Bekrachtigen goede gezondheid
   Alle kinderen worden gescreend op de grootste gezondheidsrisico's en interventies worden gericht ingezet, waarbij de eerste focus is om te normaliseren. Hierbij wordt, naast fysieke en mentale aspecten van gezondheid, ook gelet op kwaliteit van leven, participeren in de samenleving, goed dagelijks functioneren en zingeving.
4. Versterken weerbaarheid
   De weerbaarheid van kinderen en jongeren wordt vergroot door een gezonde leefstijl te stimuleren. Om dit te bereiken is het zichtbaar en aanwezig zijn op scholen een fundamentele voorwaarde.

De GGD draagt zo bij aan de preventieve basis van de gezondheid van kinderen. Bij de inzet van preventie beoordeelt de GGD steeds wat de meest effectieve wijze is om de gezondheidswinst te bereiken. Sommige preventiedoelstellingen lenen zich uitstekend om via collectieve interventies te bereiken en bij andere onderwerpen is individuele aandacht of een combinatie vereist. Op deze manier wordt gezondheidswinst bereikt waardoor burgers beter kunnen participeren in de maatschappij en meer zelfredzaam zijn.
Vormgeven aan preventie doet de GGD vanzelfsprekend niet alleen; we werken onder meer samen met het lokale jeugdnetwerk, de gemeente, de 1e en 2e lijnszorg en de jeugdhulpverlening.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) werkt vanuit de leidende principes genoemd in de Meerjarenstrategie 2020-2023. Zo is de JGZ een vast onderdeel van de gemeenteteams en investeert ze in netwerksamenwerking. In een gemeenteteam werken de GGD'ers van verschillende afdelingen samen om de behoeften/vraagstukken van hun wijk of gemeente zo goed mogelijk in kaart te brengen en aan te pakken. In een gemeenteteam zijn GGD'ers goed op de hoogte van elkaars werk en elkaars netwerken en kunnen elkaar in stelling brengen. Zij kunnen ieder vanuit het eigen

netwerk signalen optimaal delen en met elkaar meer collectieve oplossingen realiseren. De gemeenteteams bestaan standaard uit een gezondheidsmakelaar Volwassenen, een gezondheidsmakelaar Jeugd en een vertegenwoordiging van de JGZ.

'Adviseren over preventie en verbinden van collectieve preventie met persoonsgerichte zorg' is één van de strategische thema's van de GGD uit de meerjarenstrategie. We versterken daartoe onze netwerken en duurzame samenwerking met kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, scholen, ouders, 1e en 2e lijn. We investeren in de samenwerking met de sociale wijkteams en werken meer op maat en outreachend om risicokinderen een gezonde basis te bieden.

Ontwikkelingen

In het speelveld van de JGZ is een aantal relevante ontwikkelingen en trends waarneembaar.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Om infectieziekten en de gevolgen hiervan terug te dringen, worden regelmatig nieuwe vaccinaties aan het RVP toegevoegd. Voor de uitvoering en de monitoring wordt extra geld gestort in het gemeentefonds. De vaccinaties zelf worden bekostigd door het RIVM. Het Kabinet heeft besloten om de vaccinatie tegen het rotavirus aan te gaan bieden aan alle pasgeborenen in Nederland en structureel op te nemen in het RVP. Het streven is deze vaccinatie vanaf begin 2024 aan te bieden.

Het landelijk professioneel kader Jeugdgezondheidszorg
De kern van het basispakket Jeugdgezondheidszorg bestaat uit het:

- systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling van jeugdigen
- tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen
- geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding; ontzorgen en normaliseren
- beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen, samenwerken en adviseren.

Binnen het basispakket JGZ beschrijft het landelijk professioneel kader (LPK) de JGZ-contacten voor de verschillende ontwikkelingsfasen van een jeugdige, zoals die het beste aangeboden kunnen worden. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) toetst op een correcte uitvoering van het LPK. Het LPK is de afgelopen jaren door het NCJ (Nederlands Centrum voor Jeugdgezondheidszorg) geanalyseerd of het nog steeds voldoet in de huidige tijd. De conclusie van deze analyse is dat er landelijk geen inhoudelijke wijzigingen nodig zijn van het LPK maar wel dat het LPK onvoldoende accuraat is ingevoerd in de verschillende regio's. Dit betekent dat er eerdaags een implementatietraject start dat naar de huidige invullingen van iedere JGZ kijkt. We weten dat de huidige invulling van JGZ Gelderland-Zuid niet geheel voldoet aan het LPK, maar zijn van mening dat we kwalitatief goede JGZ bieden aan de kinderen in Gelderland-Zuid. Het zou echter kunnen dat de JGZ van GGD Gelderland-Zuid een aanwijzing krijgt van de IGJ om geheel te voldoen aan het LPK.

Stijgend Jeugdzorggebruik en de bijdrage van JGZ om dit terug te dringen
In 2000 maakte 1 op de 27 kinderen gebruik van jeugdzorg (3,5%), in 2018 was dat 1 op de 8 (12,5%). De JGZ maakt zich zorgen om dit hoge zorggebruik door jongeren en vindt 1 op de 8 kinderen veel te hoog.
Het Algemeen Bestuur van de GGD heeft in september 2020 de GGD verzocht om, naast uitvoering van de JGZ-taken uit de Wet publieke gezondheid (Wpg), een (implementatie)plan te ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het hoge jeugdzorggebruik. In dit plan heeft de GGD zich ten doel gesteld om sterker af te stemmen met en deel te nemen in de relevante netwerken met als doel het normaliserend en preventief denken en handelen te versterken. In lijn met dit doel levert de GGD, ook in 2024, binnen begroting, een bijdrage aan meerdere lokale en/of regionale initiatieven, zoals onder meer:

- Volumebeheersing GGZ, Rivierenland (gemeenten Buren, West Betuwe en Neder-Betuwe).
- Versterken sociale basis (gemeente Nijmegen).
- Gezamenlijk verwijskader (gemeente West Betuwe).

- Normaliseren op het VO (gemeente Wijchen).
- Programmaraad mentale weerbaarheid (Gelderland Zuid).

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Zorgdragen dat kinderen en jongeren lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien (Wpg).	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren, ontzorgen en normaliseren.	• Uitvoering Basispakket 0-18. • Risicosignalering 0-18. • Uitvoering RVP.
	Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding.	• Ouderbegeleiding bij kwetsbare zwangeren. • Ondersteuning bij opvoeding en ouderschap 0-18. • Gezondheidsbevordering / het versterken van een gezonde leefstijl 4-18.
	Samenwerken.	• Interne GGD-brede samenwerking. • Netwerkversterking met ketenpartners. • Netwerkversterking op en rond scholen. • Samenwerking met en binnen gemeenten op het terrein jeugd. • Samenwerking met 1e en 2e lijn gezondheidszorg. • Afstemming met AZC en ketenpartners rondom nieuwvestigers over JGZ-taken.
	Adviseren van gemeenten en scholen. Monitoren.	• Monitoring en oplevering bruikbare gegevens t.b.v. advisering en verantwoording. • Advisering.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	12.703	13.424	14.450	14.450	14.450	14.450
Baten	-12.822	-13.230	-14.450	-14.450	-14.450	-14.450
Resultaat na belasting	**-119**	**194**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3 Wettelijke taken beleidsmatig belegd bij de GGD

3.3.1 Algemene gezondheidszorg

3.3.1.1 Forensische geneeskunde en Toezicht Wmo

Wat houdt het in?

De gemeenten hebben de rol in het kader van de Wet op de lijkbezorging en het toezicht Wmo beleidsmatig bij de GGD belegd. Met de invulling van deze rollen ondersteunt de GGD gemeenten, Rijk en netwerkpartners bij het borgen van de kwaliteit van de forensische geneeskunde en Wmo-voorzieningen (Toezicht Wmo ook voor gemeente Mook en Middelaar).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Gemeenten worden geholpen om te borgen dat de (kwetsbare) gebruikers van de betreffende voorzieningen erop kunnen vertrouwen dat de geboden diensten en zorg van goede kwaliteit zijn.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen betreffen:
Forensische geneeskunde

- Door landelijk verhoogde kwaliteits- en opleidingseisen is een grote schaarste ontstaan aan forensisch geneeskundigen. Het lukt de GGD nog maar moeizaam om dienstroosters voor forensische geneeskunde rond te krijgen. De IGJ, OM en Politie zijn in eerdere jaren gewaarschuwd dat dit op enig moment niet meer lukt ('code zwart'). Ook in 2024 blijft dit risico aanwezig.
- De samenwerking op forensisch gebied wordt in 2023 verder vormgegeven. Het streven is dat, mits de juiste financiële en andere randvoorwaarden aanwezig zijn, op 01-01-2024 GGD NOG als Centrum GGD de Forensische Geneeskunde in zijn geheel overgenomen heeft voor regio Oost-Nederland. De regionale samenwerking zal vormgegeven worden op niveau van de politieregio's. Voor onze regio is dat op niveau van Oost c.q. de provincies Gelderland en Overijssel. In 2023 wordt uitgewerkt hoe de financiële en bestuurlijke verantwoordelijkheden van gemeenten in Gelderland-Zuid c.q. GGD Gelderland-Zuid zich zullen gaan verhouden tot deze regionale samenwerkingsstructuur. Aan het uitwerken van deze samenwerking zijn incidentele kosten verbonden.
- De schaarste aan forensisch artsen zorgt net als in 2022 en 2023 voor een aanzienlijk financieel risico. Vooral de opdrijvende werking die deze schaarste op de tarieven voor ZZP'ers heeft, speelt hierin een grote rol.

Wmo-toezicht

- Doorgaande ontwikkeling van het Wmo-toezicht in aansluiting op de vormgeving van de Wmo-voorzieningen in Gelderland-Zuid.
- Invulling geven aan de opdracht van Centrumgemeente Nijmegen om de achterstanden in het signaalgestuurd toezicht in te lopen en knelpunten - door te beperkte capaciteit - op te lossen. Voor de jaren 2022-2024 zijn hierdoor extra middelen beschikbaar gesteld (deze zijn verwerkt in onderhavige begroting).

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Bijdragen aan kwaliteitsborging forensische opsporing en Wmo-diensten.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor lijkschouw (Wet op de lijkbezorging).	• Uitvoering van lijkschouwen bij vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en euthanasie door GGD NOG.
	Toezicht op de kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning Wmo 2015 (Wmo).	Kwaliteitstoezicht bij Wmo-voorzieningen: • Toezicht naar aanleiding van meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten. • Signaalgestuurd toezicht.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	885	915	955	955	955	955
Baten	-853	-908	-955	-955	-955	-955
Resultaat na belasting	**32**	**7**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3.2 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

De afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit twee onderdelen:

1. Het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ), inclusief het Interventieteam. Dit biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen, die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben: de zogenaamde OGGZ-doelgroep (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg). Het werkgebied is de regio Gelderland-Zuid en de gemeente Mook en Middelaar, behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Dit betreft een uniforme taak van de GGD. MBZ heeft daarnaast meerdere facultatieve taken; deze worden beschreven in het hoofdstuk 'werkveld specifiek' (facultatief).
2. De Centrale toegang voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang. Dit betreft een facultatieve taak voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid en de gemeenten Mook en Middelaar en Gennep (Gennep alleen maatschappelijke opvang), behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Deze wordt beschreven in het hoofdstuk 'werkveld specifiek (facultatief').

De wettelijke grondslag voor de taken van Bijzondere Zorg is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en voor een klein deel de Wet verplichte GGZ (Wvggz).

Voor een beschrijving van de producten van de afdeling Bijzondere Zorg wordt verwezen naar de website van de GGD: https://ggdgelderlandzuid.nl/professionals/gemeenten/ggd-en-gemeente/productenboeken/

Samenhang met meerjarenstrategie 2020-2023

GGD Gelderland-Zuid (en dus ook de afdeling Bijzondere Zorg) werkt voor de uitvoering van de taken vanuit de twee leidende principes uit de meerjarenstrategie: aansluiting bij de gemeenten en de netwerkaanpak. Daarnaast zet Bijzondere Zorg in op het strategisch thema 'Investeren in de verbinding tussen zorg en veiligheid'.

Voor MBZ en Centrale toegang betekent dat het volgende:

- MBZ en de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang hebben per gemeente een aandachtsfunctionaris, die de verbinding maakt met het lokale veld c.q. de gemeente.
- MBZ opereert op het snijvlak van zorg en openbare orde en veiligheid. Door samenwerking met lokale netwerken en zorg- en veiligheidspartners kunnen sociale veiligheidsproblemen van inwoners van Gelderland-Zuid vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt.
- MBZ investeert in een goede aansluiting tussen de geestelijke gezondheidszorg en de openbare geestelijke gezondheidszorg.
- De monitors van Bijzondere Zorg en de Centrale toegang bieden informatie over de doelgroep en de trajecten van de afdeling Bijzondere Zorg (zie ook het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA)).
- Op basis van de informatie in de monitors heeft Bijzondere Zorg een signalerende rol richting de gemeenten en kan gericht advies worden geven.

Ontwikkelingen

Stijging aantal trajecten bij MBZ
Het aantal trajecten bij MBZ is in de afgelopen jaren sterk toegenomen: van bijna 1200 trajecten in 2018 naar ruim 2000 trajecten in 2022. De stijging zit vooral in trajecten die vallen onder het uniforme deel van de taakuitvoering van MBZ: Consultatie en advies en Bijzondere zorg-trajecten. De GGD is in gesprek met de gemeenten om regionale afspraken te maken over de samenwerking tussen MBZ en het lokale veld, zodat de minder complexe meldingen sneller kunnen worden overgedragen naar het lokale veld of de situatie minder escaleert. Het doel is dat de cliënt sneller de juiste hulp krijgt. De verwachting is dat het aantal trajecten en de doorlooptijd bij MBZ op termijn vermindert. De insteek is om met de gemeenten te komen tot structurele oplossingen. Afhankelijk van deze oplossingen en totdat de effecten hiervan zichtbaar worden, is financiering van de trajecten nodig; deze is opgenomen in de begroting.

Woonplaatsbeginsel
Onderdeel van de doordecentralisatie van beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten is de invoering van het woonplaatsbeginsel. Hiermee wordt geregeld dat alle gemeenten verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners. Het wetsvoorstel Woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen is in januari 2023 ingediend bij de Tweede Kamer. Naar verwachting gaat de wet in op 1 januari 2024. Het woonplaatsbeginsel zal een flinke impact hebben op de werkwijze van de centrale toegang. De ontwikkelingen rondom het woonplaatsbeginsel worden nauwgezet gevolgd, zodat op tijd wordt begonnen met de voorbereidingen die nodig zijn om hieraan uitvoering te geven.

Overige landelijke ontwikkelingen
In juli 2022 verscheen de Kamerbrief Aanpak voor personen met verward en onbegrepen gedrag van de Ministeries van Justitie en Veiligheid en Langdurige Zorg en Sport. De aanpak richt zich in de komende tijd op het intensiveren van de samenwerking tussen politie en ggz, zodat mensen tijdig de juiste zorg en ondersteuning krijgen en niet onnodig in aanraking komen met politie en justitie.
In december 2022 hebben de Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Armoedebeleid en Volkshuisvesting het 'Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis' gepresenteerd. Dit plan moet er voor zorgen dat in 2030 dakloosheid is beëindigd.

Beide beleidslijnen raken de taakuitvoering van Bijzondere Zorg. Bijzondere Zorg volgt de ontwikkelingen en gaat met de gemeenten in gesprek over wat dit concreet betekent voor de regio Gelderland-Zuid.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de OGGZ-taken (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen die vaak meervoudige problemen hebben (OGGZ) door vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren (Wmo).	• Aanname van meldingen (meldpunt). • Consultatie en Advies. • Triage van de melding: beoordelen van de gezondheids-, zorg- en overlastsituatie. • Uitvoering van trajecten en toeleiding naar reguliere zorg.
	Sluitend netwerk (psychisch) kwetsbare mensen.	• Coördinatie Interventieteams (IVT). • Deelname medewerkers Bijzondere Zorg aan IVT.
	Dak- en thuislozen gedurende de winterperiode op een verantwoorde wijze opvangen.	• Monitoring van de gevoelstemperatuur in de periode van 1 november tot 1 mei. • Start en beëindiging van de winteropvang op basis van de gevoels-temperatuur en communicatie met ketenpartners hierover. • Coördinatie, evaluatie en bijstelling van de samenwerkingsafspraken in het regionale protocol winteropvang met ketenpartners.
	Systematisch volgen van kwetsbare groepen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren en bijstellen. Het in kaart brengen van de omvang van kwetsbare groepen. Het verstevigen van de signalerende en adviserende rol van MBZ aan gemeenten, zodat gemeenten meer/beter kunnen inzetten op preventie.	• Bijdrage aan de uitvoering en doorontwikkeling van de OGGZ-monitor. • Informatie en advies over kwetsbare groepen aan de gemeenten.

Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taken in het kader van de Wvggz	Het bieden van een hoorfunctie voor personen bij wie het voornemen is om een crisismaatregel te nemen.	• 24/7 bereikbaarheid t.b.v. het horen.
	Gemeenten met een Verkennend Onderzoek adviseren over het al dan niet aanvragen van de zorgmachtiging.	• Aanname en triage van meldingen Wvggz. • Uitvoering van Verkennende Onderzoeken en advisering gemeenten binnen de wettelijke termijn.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	2.014	2.359	2.781	2.781	2.781	2.781
Baten	-2.014	-2.318	-2.781	-2.781	-2.781	-2.781
Resultaat na belasting	**0**	**41**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3.3 Veilig Thuis

Wat houdt het in?

Veilig Thuis Gelderland-Zuid is het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk geweld, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
Als er sprake is van (vermoedens van) kindermishandeling of huiselijk geweld, dan is Veilig Thuis er 24/7 om meldingen aan te nemen of adviezen te geven. Dit kan via een landelijk telefoonnummer (0800-2000) overdag, dan wel buiten kantoortijden via een bereikbaarheidsdienst die op Gelders niveau is vormgegeven door de drie Veilig Thuis-organisaties. Veilig Thuis richt zich op het snel stoppen van het huiselijk geweld, de kindermishandeling of ouderenmishandeling en het bijdragen aan duurzame oplossingen. Veilig Thuis biedt zelf geen hulp. Veilig Thuis neemt de melding aan, beoordeelt deze en organiseert vervolgens de hulp die nodig is. Soms is snel duidelijk welke problemen er zijn en welke hulp nodig is. Dan wordt advies gegeven aan de melder over te nemen stappen of er wordt geadviseerd om de situatie bij het wijkteam onder de aandacht te brengen.

Samenhang met Meerjarenstrategie 2020-2023

Veilig Thuis werkt vanuit de leidende principes, genoemd in de Meerjarenstrategie 2020-2023. In de nieuwe Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (2021-2025) komt de netwerk-samenwerking (genoemd in de meerjarenstrategie) ook terug.
Daarnaast vult Veilig Thuis voor een groot deel het strategisch thema ‘Investeren in de verbinding tussen zorg en veiligheid’ in. Vanuit dit thema pakt Veilig Thuis de maatschappelijke opgave op om, samen met netwerkpartners (Openbaar Ministerie, politie, Reclassering), structurele onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen.
Via ons dashboard, beschikbaar gesteld voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid, dragen we bij aan informatie gestuurde aanpak van maatschappelijke opgaven.

Ontwikkelingen

Toekomstscenario voor de Gezins- en Jeugdbeschermingsketen
Landelijk wordt gewerkt aan een toekomstscenario voor de Gezins- en Jeugdbeschermingsketen. De verwachting is dat dit scenario in 2024 concreter wordt en duidelijkheid verschaft over wat dit gaat betekenen voor organisaties in de veiligheidsketen. Er komen regionale veiligheidsteams, waar medewerkers van Veilig Thuis een plek krijgen. De vraag is of dit voor geheel VT zal gelden of slechts voor een gedeelte.
Eind 2022 zijn er twee toekomsttuinen in Nijmegen (Dukenburg) en Zaltbommel gestart. Veilig Thuis medewerkers nemen hier proactief aan deel. Alles is gericht op betere dienstverlening voor de direct betrokkenen waar veiligheidsissues spelen. In 2024 loopt dit naar verwachting door.

Leerbijeenkomsten
De leerbijeenkomsten worden naar verwachting ook in 2024 georganiseerd, bedoeld voor de professionals van Veilig Thuis en de wijkteams. Deze zijn heel erg helpend om de samenwerking te verbeteren. Ieder wijkteam heeft een vaste contactpersoon bij Veilig Thuis. Ook dit bevordert de korte lijnen.

Ontwikkelagenda 'Veiligheid Voorop'
In 2024 gaat Veilig Thuis door met het 'Actie-overleg', waar we samen met politie en Openbaar Ministerie (OM) complexe casuïstiek afstemmen. Tevens werken we op regio Oost Nederland-niveau samen in het Regionale netwerk zorg en straf rondom de thema's ouderenmishandeling, stalking, eergerelateerd geweld en 'samen op in acuut'.

Werken met generalisten bij Veilig Thuis
In 2023 is de organisatie van Veilig Thuis doorontwikkeld en werken we met 'generalisten'. Zij pakken een melding op en gaan er verder mee aan de slag als dit nodig is. Dit betekent voor de direct betrokkenen dat ze met één contactpersoon te maken hebben vanuit Veilig Thuis en intern wordt meer flexibiliteit georganiseerd om te kunnen anticiperen op fluctuaties in de instroom. Daarnaast hebben we 'Team Toegang'. Zij pakken alle binnenkomende telefoontjes en chatgesprekken op.

Uitgangspunten begroting 2024
Vanaf 2024 werkt Veilig Thuis met een formatie-begroting. Dat is besloten door het Algemeen Bestuur op 15 maart 2023, conform het advies van de 'Werkgroep begrotingssystematiek VT'. Hierbij is gekeken naar de afgelopen drie jaar (2020-2022).

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / resultaat 2024**
Een veilig thuis voor iedereen, jong en oud	Veilig Thuis is goed te vinden ook op social media.	Up to date informatie op de in 2023 vernieuwde website en een eigen up to date LinkedIn-pagina.
	Dienst Advies en consultatie zo vormgeven dat Veilig Thuis ook meer preventief kan adviseren.	Stabilisatie groei meldingen. Stabilisatie van het aantal adviezen.
	Specifiek aandacht voor het onderwijs.	Meer meldingen vanuit het onderwijs (in 2022 4% in 2024 verdubbeling).

	Versterken lokaal veld door meer expertise over (on)veiligheid; daardoor minder druk op Veilig Thuis. Verminderen handelings-verlegenheid in wijkteams en onderwijs en bij betrokken professionals.	Optimale samenwerking met het lokale veld, door meer in dezelfde taal veiligheids-voorwaarden op te stellen en door zoveel mogelijk samen op te trekken. Voorlichting sociale wijkteams en onderwijs.
Kwalitatief goede en effectieve dienstverlening in samenwerking met de keten	Leren van het beproefde in de twee Toekomsttuinen: welke bestanddelen zijn helpend om echt het verschil te maken vanuit meer eenvoud en intensievere samenwerking. Wettelijke termijnen vanuit Veilig Thuis worden beter gehaald. Sturen op doorstroom en uitstroom.	Kennis hoe we problemen gezinsgericht met alle betrokken veiligheidspartners en wijkteams beter en efficiënter kunnen oppakken met herkenbare regie. Afname wachtlijsten/ werkvoorraden. Uitvoering diensten binnen wettelijke termijn. Werken met team toegang en team generalisten. Verbetering flexibiliteit.
	Samenwerken in de keten van zorg en veiligheid in het Regionaal Netwerk Zorg- en straf.	Goed werkend 'Actie-overleg' met politie en OM. Doorontwikkeling ZSM (samenwerkingsverband zorg en straf). Partijen weten elkaar nog beter te vinden. Routekaart ouderenmishandeling op Oost Nederland niveau gereed en geïmplementeerd.
Kwalitatief goede en effectieve dienstverlening in samenwerking met de keten	Toekomsttuinen starten in 2022 waarin we kunnen leren welke bestanddelen helpend zijn om echt het verschil te maken vanuit meer eenvoud en intensievere samenwerking. Wettelijke termijnen vanuit VT worden gehaald.	Kennis hoe we problemen gezinsgericht met alle betrokken veiligheidspartners en wijkteams beter en efficiënter kunnen oppakken met herkenbare regie. Geen wachtlijsten/ werkvoorraden. Uitvoering diensten minimaal 80% binnen wettelijke termijn.

	Sturen op doorstroom en uitstroom.	Generalisten, die bijspringen bij zowel front- als backoffice.
	Samenwerken in de keten van zorg en veiligheid.	Goed werkend 'Actie-overleg' met politie en OM. Doorontwikkeling ZSM (samenwerkingsverband zorg en straf) op regio Oost-niveau.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Veilig Thuis	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	7.231	8.295	8.577	8.577	8.577	8.577
Baten	-7.650	-8.165	-8.577	-8.577	-8.577	-8.577
Resultaat na belasting	**-419**	**131**	**0**	**0**	**0**	**0**

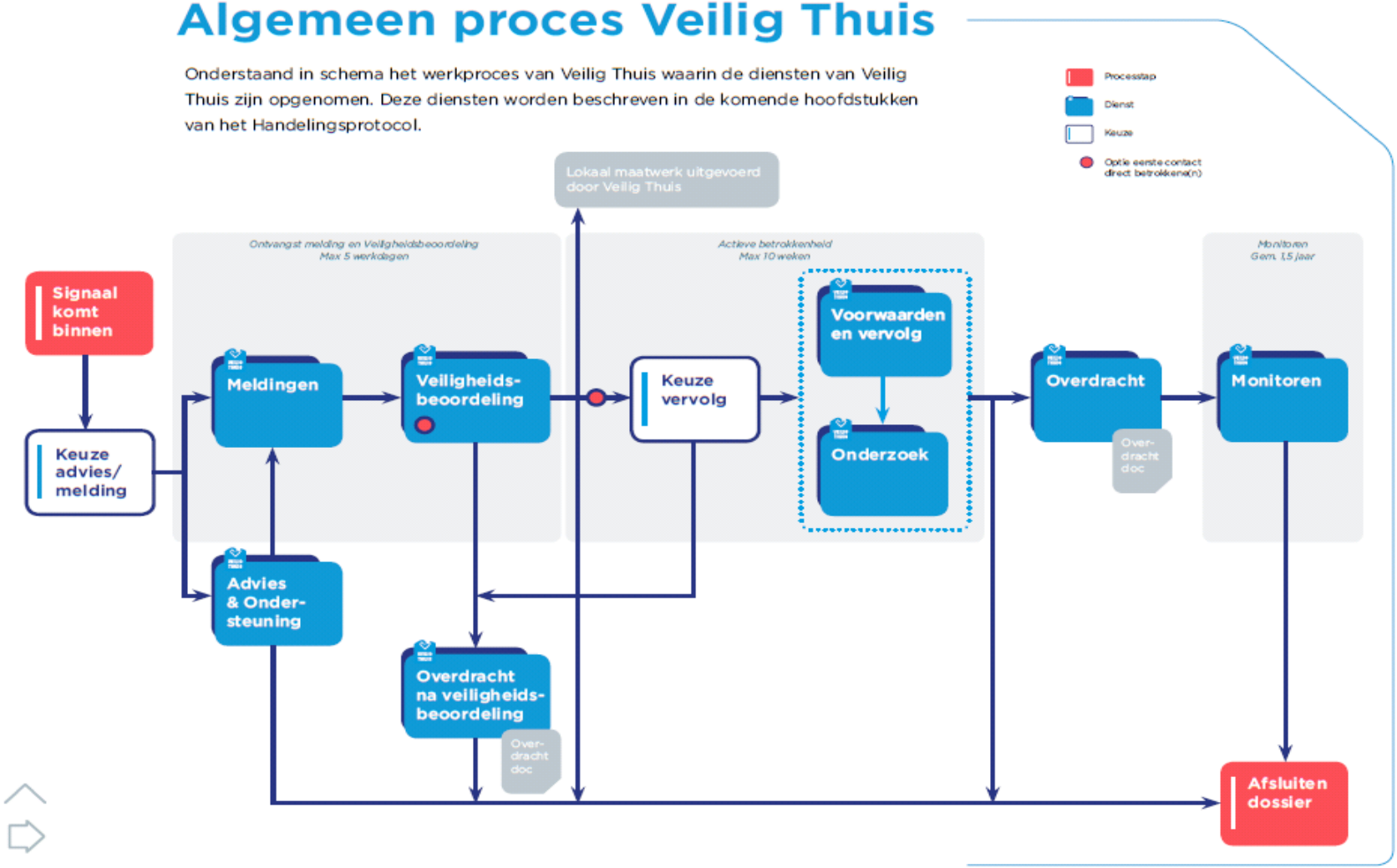
Vanaf 2024 werkt Veilig Thuis met een formatie-begroting. Dat is besloten door het Algemeen Bestuur op 15 maart 2023, conform het advies van de 'Werkgroep begrotingssystematiek VT'. Hierbij is gekeken naar de afgelopen drie jaar (2020-2022) conform onderstaande tabel.

Diensten	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Gem. 3 jaar *	Kostprijs 2024	Begroting
Adviezen & Ondersteuning	6.453	7.230	7.523	7.069	235	1.661.215
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.839	2.564	2.901	2.768	468	1.295.424
Overdracht na veiligheidsbeoordeling/ actieve betrokkenheid	1.931	2.166	2.247	2.115	526	1.112.490
Bemoeienis VT	728	713	522	654		
Onderzoek	223	257	197	226	5.005	1.131.130
Voorwaarde en vervolg	505	456	325	429	4.149	1.779.921
Monitoren	591	536	435	521	1.662	865.902
Overige diensten						
Huisverboden uitvoering	55	76	45	54	4.400	237.600
Huisverboden screenings			71	76	1.100	83.600
Voorlichting	40	40	40	40	550	22.000
VTO naar RVDK	30	23	16	23	1.474	33.902
VTB	43	58	28	43	737	31.691
Deelname aan expertise beraad op verzoek van gemeente	160	160	160	240	455	109.200
Subtotaal						**8.364.075**
Ziektevervanging en innovatiebudget						212.945
Totaal 2024						**8.577.020**

* geldt alleen voor diensten VT, niet voor de overige diensten

Algemeen proces Veilig Thuis

Onderstaand in schema het werkproces van Veilig Thuis waarin de diensten van Veilig Thuis zijn opgenomen. Deze diensten worden beschreven in de komende hoofdstukken van het Handelingsprotocol.

3.4 Werkveld specifiek (facultatief)

In deze paragraaf worden de facultatieve werkvelden van de GGD nader toegelicht. Deze bestaan voor een groot deel uit facultatieve taken voor gemeenten waarbij er een keuzemogelijkheid bestaat om werkvelden af te nemen. Daarnaast worden in deze paragraaf diensten aan derden nader toegelicht.

3.4.1 Algemene gezondheidszorg

Wat houdt het in?

Algemene gezondheidszorg (AGZ) heeft onder andere gezondheidsbescherming ten doel. Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheid).

Aanvullende seksuele gezondheidszorg, Reizigersadvisering en -vaccinatie, ondersteuning bij de Omgevingswet zijn facultatieve producten die bijdragen aan gezondheidsbescherming in Gelderland-Zuid.

Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) is een taak die op basis van een landelijke specifieke uitkering (SPUK) wordt uitgevoerd. Naar verwachting wordt deze taak met ingang van 2024 geborgd in de Wpg. De financiering loopt via een SPUK-regeling vanuit het Ministerie van VWS onder aansturing van het RIVM naar de GGD-regio's. GGD Gelderland-Zuid blijft de coördinerende GGD voor de ASG voor Oost-Nederland. De financiering blijft in omvang gelijk.

Met financiering van het Rijk en gemeenten worden in het kader van seksuele gezondheidszorg extra facultatieve taken uitgevoerd, zoals de coördinatie van het Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit en de coördinatie van de regionale netwerkaanpak seksueel geweld.

Reizigersadvisering en -vaccinatie is een markttaak. Deze taak wordt uitgevoerd in samenhang met markttaken t.a.v. beroepsvaccinaties en vaccinaties op maat. De GGD organiseert de uitvoering van deze vaccinaties in toenemende mate in samenhang met de uitvoering van de RVP-vaccinaties, zoals de vaccinatie tegen maternale kinkhoest (22-wekenprik) en HPV voor 18-26-jarigen en met de uitvoering van de coronavaccinaties. Ook ontwikkelt de GGD relevante externe netwerken in dit kader. Doelstelling is om te komen tot een GGD brede vaccinatievoorziening.

Gemeenten kunnen taken ten aanzien van 'registratie en lichte handhaving' kinderopvang aan de GGD overdragen, in de vorm van een opdracht per gemeente. Vooralsnog hebben 5 gemeenten dit gedaan.

Forensisch medisch onderzoek is een deeltaak van de Forensische geneeskunde, dat in opdracht van de politie wordt uitgevoerd. Vanaf 01-01-2024 vindt uitvoering van de forensische geneeskunde (waaronder Forensisch medisch onderzoek) waarschijnlijk plaats onder verantwoordelijkheid van GGD NOG als Centrum GGD van de 5 GGD'en in Oost-Nederland.

Afdeling AGZ verzorgt tevens de uitvoering van de Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) die in opdracht van het COA wordt geboden. Daarbij wordt een verbinding gemaakt met de ondersteuningsbehoefte van gemeenten op gezondheidsgebied in het kader van de nieuwe Wet Inburgering die per 1.1.2022 van kracht is geworden.

Tenslotte is Psychosociale Hulpverlening bij incidenten (PSHi) een facultatieve taak. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gedurende het jaar GGD-inzet wordt gevraagd, zal deze op factuurbasis bij de betreffende gemeente(n) in rekening worden gebracht.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Gezondheids-bescherming van inwoners tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, seksuele gezondheidsrisico's en ongunstige milieufactoren.	Bevorderen van de seksuele gezondheid en beschermen tegen risico's op dit gebied.	• Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) voor Gelderland-Zuid: o Preventie en bevordering seksuele gezondheid. o Voorkomen van verdere verspreiding van Soa's gericht op risicogroepen. o Continuering van de inzet op 'outreach' om risicogroepen buiten de GGD te bereiken. • Coördinatie organisatie ASG voor regio Oost-Nederland. • Uitvoering PrEP-regeling: voorkomen van HIV-verspreiding gericht op risicogroepen. • Coördinatie PrEP-regeling regio Oost. • Netwerksamenwerking en deskundig-heidsbevordering seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid. • Ondersteuning van onderwijs met uitvoering stimuleringsregeling gezonde relaties en seksualiteit (i.s.m. GGD-afdeling Gezond Leven). • Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere: o Keuzehulp en nazorg bij onbedoelde zwangerschap. o Kennisnetwerk in sekswerk en seksualiteit (KiSS). o Netwerkaanpak Seksueel Geweld.
	Beperking van gezondheidsrisico's van reizigers en specifieke groepen en infectie-risico's van inwoners in Gelderland-Zuid.	• Advisering en vaccinatie van reizigers ter voorkoming van infectieziekten en andere gezondheidsproblemen tijdens (verre) reizen. • Het voorkomen van 'import' van infectieziekten. • Vaccinatie van cliënten met een beroepsrisico en medisch risico. • Uitvoering van vaccinaties op maat. • Vaccinatie van inwoners tegen overige gezondheidsrisico's (22-wekenprik zwangere, etc.). • Ontwikkeling van een vaccinatie-voorziening en netwerk voor afstemming en expertisedeling met andere GGD-afdelingen en partners in de regio.
	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van bloot-stelling aan ongunstige	• In opdracht van (individuele) gemeenten, bijdrage aan de invulling van de Omgevingswet (die naar verwachting op 1 januari 2024 in zal gaan) op het gebied

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
	milieufactoren. Gezondheid is onderdeel van toepassing van de bevoegdheden van gemeenten op grond van de Omgevingswet.	van Gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving.
Bijdragen aan kwaliteitsborging kinderopvang.	Toezicht houden op kwaliteit kinderopvang	• Registratie en lichte handhaving kinderopvang in opdracht van een aantal gemeenten.
Bijdragen aan forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor forensisch medisch onderzoek.	• Forensisch medisch onderzoek (FMO) in opdracht van de politie door GGD NOG • Forensisch medische expertise voor kinderen (FMEK) door GGD NOG.
Gezonde opvang van vluchtelingen, asielzoekers en nieuwkomers.	Borgen van gezonde opvang van asielzoekers in een AZC en ondersteunen bij inburgering nieuwkomers t.a.v. gezondheid.	• Publieke gezondheidzorg aan vluchtelingen en arbeidsmigranten, zodat de gezondheidsrisico's voor deze doelgroepen afnemen. Om regie, communicatie en coördinatie voor de doelgroepen wordt een GGD-breed programma geïntroduceerd. • Publieke gezondheidszorg aan asielzoekers (PGA) in AZC's in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland, exclusief PGA-JGZ (is vanaf 2023 apart product binnen begroting JGZ). • Ondersteuning bij nieuwe taken gemeenten in het kader van de nieuwe Wet Inburgering (1.1.2022) t.a.v. gezondheid door trainingen, advies, etc.
PSHi: voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van ingrijpende gebeurtenissen.	Het, onder regie van gemeente(n), inzetten van hulpverlening bij ingrijpende gebeurtenissen, zodat maatschappelijke onrust zo klein mogelijk blijft en herstel wordt bevorderd. Adviseren gemeenten, lokale teams, scholen en (zorg)partners bij ernstige incidenten.	Indien gevraagd (op factuurbasis): • Hulpverlening bij ernstige gebeurtenissen. • Consultatie en advies aan netwerkpartners met GGD-brede expertise.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	4.245	4.310	6.197	4.462	4.462	4.462
Baten	-4.203	-4.263	-6.197	-4.462	-4.462	-4.462
Resultaat na belasting	**41**	**47**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.2 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

Het facultatieve deel van de afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang en een aantal specifieke projecten van het Meldpunt Bijzondere Zorg. Deze facultatieve producten worden op verschillende wijzen gefinancierd.

Voor een beschrijving van de (facultatieve) producten van de afdeling Bijzondere Zorg en de financiering ervan wordt verwezen naar de website van de GGD:
https://ggdgelderlandzuid.nl/professionals/gemeenten/ggd-en-gemeente/productenboeken/

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2022**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taak Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (Wmo)	Adviseren over passende ondersteuning, opvang en/of een woonvoorziening, die de cliënt met psychische problematiek de hoogst haalbare vorm van herstel/participatie/zelfredzaamheid biedt.	• Consultatie en advies. • Screening ontvangen meldingen. • Uitvoering van onderzoek. • Advies. • Aanvraag beschikking. • Selectie van de kandidaten voor de zorgwoningen en andere bijzondere woonvormen.
	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkelingen en tijdig signaleren en adviseren.	• Advies aan gemeenten op basis van de monitor, analyses en signalen. • Structureel overleg met centrumgemeente Nijmegen.
	Afstemming met aanbieders van onder andere beschermd wonen, GGZ en maatschappelijke opvang en samenwerking met (lokale)organisatievormen zoals sociale (wijk)teams.	• (Structureel) overleg met zorgaanbieders. • Afstemming met- en overdracht casuïstiek aan sociale (wijk)teams en zorgaanbieders.

Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de OGGZ-taak door het bieden van aanvullende dienstverlening in opdracht van gemeenten en derden (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen die vaak meervoudige problemen hebben door vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren. Vergroten zelfredzaamheid en verminderen van overlast en aanbieden van laagdrempelige medische zorg aan kwetsbare inwoners.	• Housing First: Coördinatie. • Praktijk Buitenzorg: consulten. • Nazorg ex-gedetineerden: Re-integratietrajecten. • Begeleide Herkansing: Trajectregie.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	1.900	1.499	1.732	1.732	1.732	1.732
Baten	-1.900	-1.499	-1.732	-1.732	-1.732	-1.732
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.3 Gezond Leven

Wat houdt het in?

Gezond Leven voert voor de gemeenten een aantal extra taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald. Voor ieder van deze taken is een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden uitgebreid zijn beschreven. Op basis daarvan hebben gemeenten een beschikking afgegeven.
Voor de meeste van deze taken betreft het een uitbreiding van de werkzaamheden die vanuit de uniforme taken per gemeente worden geleverd, zoals de inzet van gezondheidsmakelaars of aandacht voor specifieke thema's als aanvulling op de werkzaamheden in een gemeente.
In het schema hieronder geven we puntsgewijs aan om welke activiteiten het gaat die door gemeenten extra gefinancierd worden.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied en het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	Extra inzet in alle gemeenten door gezondheidsmakelaars, op scholen en/of in de wijken/gemeenten.	Extra activiteiten alle gemeenten t.b.v. versterking van de aanpak en beleid van volksgezondheidsproblemen.
	Gemeenten Samen Gezond	Verbetering van de lokale aanpak gezond gewicht in de gemeenten Wijchen, Druten, Beuningen, Buren, Neder-Betuwe door lerend monitoring.
	Versterking kennis en adviesfunctie Versterking kennis infrastructuur.	Deelname aan leernetwerk en advisering gemeenten. Inrichting leernetwerk en een regionale en landelijke kennisagenda.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Gezond Leven	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	1.714	1.474	1.467	1.467	1.467	1.467
Baten	-1.696	-1.474	-1.467	-1.467	-1.467	-1.467
Resultaat na belasting	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.4 Jeugdgezondheidszorg

Wat houdt het in?

De Jeugdgezondheidszorg voert op verzoek voor de gemeenten een aantal extra taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald (facultatief).
Wanneer gemeenten kampen met specifieke problematieken die niet in geheel Gelderland-Zuid ervaren worden, zijn aanvullende activiteiten mogelijk. De Jeugdgezondheidszorg voert voor de gemeenten op basis van vraag/behoefte facultatieve activiteiten uit boven op het wettelijk basispakket. Hiervoor wordt een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden zijn beschreven. Op basis daarvan hebben diverse gemeenten een beschikking afgegeven.

Veelal is het facultatieve gedeelte gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders/kinderen en daarmee het voorkomen van inzet van zwaardere zorg. Daarnaast draagt het bij aan het versterken van de samenwerking in de keten van de jeugd. Voorbeelden zijn inzet videohometraining, stevig ouderschap, extra inzet in attentiewijken, vergroten mentale weerbaarheid voortgezet onderwijs leerlingen, Samen Starten en Preventie Schoolverzuim en Voorzorg.

JGZ voor asielzoekers in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland
GGD Gelderland-Zuid voert in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland de jeugdgezondheidszorg uit voor de kinderen die wonen in een asielzoekerscentrum in (een gemeente in) Gelderland-Zuid.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	1.308	1.287	1.516	1.516	1.516	1.516
Baten	-1.322	-1.287	-1.516	-1.516	-1.516	-1.516
Resultaat na belasting	**-13**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.5 Veilig Thuis

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Signaleren ouderenmishandeling zoals weergegeven in de regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.	Ontwikkelen expertise op het gebied van ouderenmishandeling in de (zorg)keten.	• Verbeterde expertise van professionals in de keten. • Opgestarte meerdere lokale allianties tegen financiële uitbuiting van ouderen. • Meer bekendheid omtrent melden van ouderenmishandeling d.m.v. voorlichting; hierdoor meer meldingen en meer gevraagde adviezen bij Veilig Thuis.
Expertise Eergerelateerd Geweld in de regio GZ verhoogd conform doel in de Regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling.	Het expertise team eergerelateerd geweld biedt deskundigheid en casusondersteuning in de regio. Het vergt specifieke kennis.	• Het expertiseteam staat op de kaart. Professionals in de keten weten Veilig Thuis en elkaar te vinden. • Overgedragen expertise in de keten. • Minder handelingsverlegenheid rondom dit thema. • Meer samenwerking en bekendheid met ketenaanpak rondom eergerelateerd geweld.
Zicht houden op veiligheid als casus niet over kan worden gedragen.	Veilig Thuis behaalt wettelijke termijn.	• Monitoring van de veiligheid van betrokkende, wanneer de door Veilig Thuis afgesloten casus nog niet kan worden overgenomen door een wijkteam.
Een veilig thuis voor iedereen, jong en oud	Werken volgens het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in twee proeftuinen (Nijmegen Dukenburg) en Zaltbommel.	• Inzet medewerkers Veilig Thuis in de twee proeftuinen (gefinancierd door DUVO van centrumgemeente Nijmegen en extra middelen vanuit het Rijk). • Monitoring en evaluatie van het werken volgens het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in de twee proeftuinen.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Veilig Thuis	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten	242	226	519	237	237	237
Baten	-276	-226	-519	-237	-237	-237
Resultaat na belasting	**-34**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Arbo

Wat houdt het in?

Voor GGD Gelderland-Zuid zijn passende arbeidsomstandigheden belangrijke voorwaarden voor gezond en veilig werken. Medewerkers moeten hun werk kunnen doen zonder lichamelijke of geestelijke problemen op te lopen. Werkgever en werknemer zorgen samen voor het verbeteren van de arbeidsomstandigheden. De werkgever is uiteindelijk verantwoordelijk maar overleg met de werknemers is verplicht. Ieder heeft daarin zijn eigen taak.
Werkgever brengt de risico's van het werk in kaart en maakt een plan van aanpak met verbeter voorstellen en evalueert het gevoerde beleid: de RI&E (risico-inventarisatie & -evaluatie).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Een veilige werkomgeving stelt de medewerkers in staat de meerjarenvisie uit te voeren. Goed welzijn van de medewerkers zal het ziekteverzuim verminderen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Zorgdragen voor goede arbeidsomstandigheden en veiligheid voor alle medewerkers en derden in de organisatie.	Veiligheid voor medewerkers.	• Actuele RI&E en het bijbehorende plan van aanpak.
		• Veiligheid tijdens cliënt-gesprekken. • Implementatie alarmeringssysteem.
	Gezonde, fitte en vitale medewerkers.	• Arbo-verantwoorde inrichting (thuis-) werkplek.
		• Aandacht voor vitaliteit en verzuim in de organisatie.
	Bevorderen van het welzijn van de medewerkers.	• Inrichting nieuwbouw locatie volgens Arbowet.
		• Hybride werken.
		• Aandacht voor PSA, psychosociale arbeidsbelasting.

3.5.2 Communicatie

Wat houdt het in?

Communicatie heeft als strategisch doel het versterken van de communicatiekracht van de organisatie op individueel en corporate niveau. Dit gebeurt onder andere door:

1. Het geven van communicatie-advies en praktische ondersteuning op organisatie-, project- of themaniveau.
2. Het doorontwikkelen en adequaat inzetten van communicatiemiddelen.
3. Het dagelijks monitoren van en reageren op signalen vanuit de omgeving.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

Implementatie Meerjarenstrategie
In de Meerjarenstrategie 2020-2023 zijn 4 strategische thema's benoemd waar de GGD in de periode 2020-2023 op inzet. Communicatie ondersteunt intern de implementatie en uitvoering van de meerjarenstrategie en verbindt de uitgangspunten van de meerjarenstrategie zoveel mogelijk in alle interne en externe communicatieuitingen. De meerjarenstrategie zal in 2023 worden geactualiseerd. Het al eerder uitgebrachte online magazine Meerjarenstrategie met verhalen die laten zien hoe we werken aan de Meerjarenstrategie is geactualiseerd en blijft gebruikt worden. De verhalen in dit online magazine geven een goed beeld hoe de GGD zich ontwikkelt. De verhalen delen we binnen en buiten de GGD: intern via ons sociale intranet en naar buiten via de website, in de media en via de verschillende sociale mediakanalen.

Communicatiestrategie
Communicatie maakt jaarlijks een beknopt strategisch communicatieframe. Hierin staan de uitgangspunten van de meerjarenstrategie centraal. Er wordt omschreven wat onze ambitie is voor dat jaar en hoe wij dat gaan doen met plannen van aanpak.

Ontwikkelingen

Het hybride werken maakt onderdeel uit van de huidige werkcultuur; veel collega's blijven (deels) thuis werken. Ook is het de verwachting dat de krapte in de arbeidsmarkt blijft of verder toeneemt. Communicatie blijft extra communicatiemiddelen inzetten om medewerkers verbonden te houden met elkaar en de organisatie. Medewerkers verbinden aan de meerjarenstrategie kan hierbij helpen. In de samenleving is meer aandacht voor diversiteit en inclusie. Communicatie ondersteunt bij het communiceren in de juiste aanspreekvorm en met boodschappen waarin meerdere doelgroepen ontvangers/culturen zich herkennen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Het versterken van de communicatiekracht van de organisatie op individueel en corporate niveau	Implementatieplan voor meerjarenstrategie 2024-2027 opstellen en mee uitvoeren.	• Een door de organisatie gedragen meerjarenstrategie. • Geconcretiseerde meerjaren-strategie in een aansprekende vorm voor medewerkers en ketenpartners. • De uitgangspunten van de meerjarenstrategie worden zoveel mogelijk in alle interne en externe communicatie-uitingen verbonden. • Nieuwe verhalen in het online magazine.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
	Vergroten van de zichtbaarheid van wat de GGD doet.	• Ondersteuning afdelingen, GGD-projecten en externe samenwerkingsprojecten met advies & uitvoering.
	Communicatief versterken van GGD-medewerkers.	• Aandacht voor interne verbinding met informatie, vlogs, bijeenkomsten. • Doorontwikkeling 'landingspagina' op Jip (intranet GGD.
	Toegankelijke informatie op website, sociale media en in voorlichtingsmateriaal.	• Actuele en toegankelijke interne- en externe communicatiemiddelen: website, socials, intranet, voorlichtingsmateriaal. • Aandacht voor actuele ontwikkelingen. • Relevante ontwikkelingen binnen & buiten de GGD volgen, delen en zorgen voor reactie vanuit GGD.
	Pers- en crisiscommunicatie	• Advies en uitvoeren reactief en proactief persbeleid. • Advies en uitvoering van communicatie bij incidenten en crisis.

3.5.3 Informatievoorziening

Wat houdt het in?

Informatievoorziening (IV) heeft als belangrijkste taak de ontwikkelingen en ambities van de GGD te vertalen in oplossingen op het terrein van informatiemanagement, informatiebeheer (archief), functioneel beheer en informatiebeveiliging. IV wordt strategisch, tactisch en operationeel geborgd door de vraag vanuit de GGD-afdelingen te vertalen naar passende oplossingen aangeboden door VRGZ-ICT, haar onderaannemers, softwareleveranciers en GGD-GHOR Nederland. De informatie-manager, CISO, informatieadviseurs en functioneel beheerders vervullen hierin ieder hun rol.

In de dynamische wereld waarin we leven richt IV zich vooral ook op de toekomst: hoe grijpen wettelijke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen in op de GGD-processen? Wat moeten we doen om ook in de toekomst die processen optimaal te ondersteunen? Hierbij bewaakt IV dat er een samenhangend, flexibel informatielandschap ontstaat dat ondersteund wordt door de diverse applicaties. De wettelijke eisen ten aanzien van privacy, informatiebeveiliging en archivering worden hierbij geborgd.

Daarnaast investeert IV steeds meer in de verbinding met de collega's van het programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA), de verschillende afdelingen en andere informatiespecialisten binnen en buiten de GGD. Het thema 'Informatie' staat centraal voor de te leggen verbindingen en voor de strategische ontwikkeling van de organisatie. Het slim inzetten van alle beschikbare

informatie ten behoeve van preventie en versterking van de zelfredzaamheid van de burger is hierbij het primaire doel.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

In de Meerjarenstrategie 2020-2023 staan diverse ontwikkelingen die impact hebben op de informatievoorziening:

- De GGD kiest voor een informatiegestuurde aanpak van maatschappelijke opgaven. Dit borgen we in het GGD-brede programma OIA. Binnen dat programma werken we aan een solide basis om gegevensmanagement in eigen beheer in te richten. Dit verruimt de mogelijkheden om relevante in- en externe data bij elkaar te brengen. Het borgen van registratiekwaliteit, het flexibel en eenduidig presenteren van verzamelde data en nieuwe technieken op het gebied van Big Data/data analytics hangen hiermee samen.
- Eén van de strategische thema's is het verbinden van collectieve preventie met persoonsgerichte zorg. Nieuwe innovaties als eHealth, Robotic Procesmanagement (RPM) en Artificial Intelligence (AI), maar ook regie door de cliënt op de eigen gezondheidsgegevens in een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO) ontsloten via MedMij, maken dat we preventie dichter bij de cliënt kunnen brengen.
- Een leidend principe is dat de GGD een netwerkaanpak hanteert. Juist op het gebied van informatievoorziening is deze netwerkaanpak voor de komende jaren een voorwaarde voor het realiseren van onze maatschappelijke opgaven. Hierom zoeken we actief de samenwerking met onze regionale partners als gemeenten, huisartsen en andere zorgverleners. Ook doen we dit door te investeren in samenwerking met collega GGD'en en expertisepartijen als Nictiz, VWS, NCJ en GGD GHOR Nederland (landelijke IV-strategie).

Ontwikkelingen

Op het terrein van informatievoorziening spelen voor 2024 de volgende relevante ontwikkelingen:

- Het implementeren van openstaande verbeterpunten uit de recente archiefaudit om compliancy aan wet- en regelgeving te borgen.
- De implementatie van nieuwe Wet- en regelgeving zoals de Wet open overheid (Woo), de nieuwe Archiefwet en de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz).
- Het onderbrengen van actieve monitoring in het kader van NEN7513 op onze cliëntapplicaties bij het Security Operations Center (SOC) van GGD GHOR Nederland.
- De aansluiting op landelijke registers en voorzieningen om via één bronsysteem, één gestandaardiseerd uitwisselingssysteem en één waarheid te werken, waardoor efficiëntie en effectiviteit binnen onze werkprocessen bevorderd wordt.
- Participeren in landelijke samenwerkingstrajecten, zoals het aansluiten op Persoonlijke Gezondheidsomgevingen (PGO's) en de implementatie van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
Compliancy aan de Archief-wet- en regelgeving en de bijbehorende KPI's.	De verbeterpunten uit de recente archiefaudit zijn opgelost.	Implementatie en beheer van een Documentair Structuur Plan (DSP). Borging taakarchief in procesapplicaties, door dit te laten ontwikkelen door softwareleveranciers.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2023**
		Ontwikkeling visie op het opzetten, inrichten, beheren en bewaken van de informatie- en archiefhuishouding.
Compliancy aan zorgspecifieke normen en Wet- en regelgeving.	Organisatieprocessen in brede zin voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van archivering, informatiebeveiliging, privacy en transparantie.	Behoud van certificering voor NEN7510 en voldoen aan de update 7510-2022. Verhoging veiligheidsbewustzijn bij medewerkers. Voldoen aan de NEN7513 (logging). Voldoen aan NIS2 en BIO. Implementatie Woo en actieve openbaarmaking van informatie. Implementatie nieuwe Archiefwet.
	De landelijke implementatiekalender voor de Wegiz wordt uitgevoerd.	Vervanging UZI-certificaten. Implementatie van 4 door VWS geprioriteerde gegevens-uitwisselingen. Verplichte implementatie TVS en Europese e-IDAS verordening.
De datagedreven GGD	Veilig en laagdrempelig gebruik door gemeenten en andere partners van door de GGD verzamelde en geanalyseerde data.	Implementatie van de best passende infrastructuur om gegevensmanagement en het verwerken van data tot informatie op een veilige manier mogelijk te maken (op basis van onderzoek in 2023).
Standaardisering en uniformering van de informatievoorziening	Er wordt gewerkt vanuit één Single Point of Truth.	Implementatie landelijke Zorg-adresboek. Implementatie MITZ (landelijke elektronische toestemmingsvoorziening voor de zorg). Implementatie Twiin (gestandaardiseerde beelduitwisseling).
	Cliënt is eigenaar van de eigen (gezondheids)gegevens (conform coalitieakkoord).	Voorbereiding aansluiting op Persoonlijke Gezondheids-Omgevingen (PGO's).

3.5.4 Kwaliteit

Wat houdt het in?

GGD Gelderland Zuid is een HKZ 2019 en NEN 7510 gecertificeerde organisatie waarin doelgericht gewerkt wordt aan continu verbeteren ten gunste van cliënten, opdrachtgevers en medewerkers. Het Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) bestaat uit verschillende onderdelen en instrumenten die onderling met elkaar in verbinding staan. HKZ certificering geldt voor alle onderdelen van de GGD. Voor sommige afdelingen geldt dat zij ook getoetst worden door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en /of vindt periodieke visitatie plaats. Door middel van managementreviews, directiebeoordelingen en in-en externe audits wordt de werking van het KMS getoetst.

Samenhang met de Meerjarenstrategie

Het KMS draagt bij aan de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening van GGD Gelderland-Zuid binnen de publieke gezondheidzorg. Uitkomsten van interne en externe audits, ervaring van cliënten, klachten en incidenten worden gebruikt om de kwaliteit van primaire en ondersteunende processen te verbeteren.

Ontwikkelingen

Externe toetsing van het KMS op basis van het certificatieschema Publieke Gezondheidszorg HKZ 2019 vindt jaarlijks plaats. Bij de doorontwikkeling van het KMS gaat veel aandacht uit naar centrale en decentrale beschikbaarheid van actuele kwaliteitsdata. Door het inrichten van een Kwaliteit Informatie Punt (KIP) is actuele data vanuit kwaliteitsinstrumentaria centraal en decentraal laagdrempelig via dashboards beschikbaar. Management en functionarissen met een kwaliteitstaak kunnen hierdoor sturen op actuele informatie.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Een vitaal en inspirerend kwaliteitsmanagementsysteem dat ondersteuning biedt aan de werkprocessen, informatie biedt over de geleverde zorg- en dienstverlening, stimuleert tot verbetering en innovatie en aansluit op de organisatie als netwerkorganisatie.	GGD-breed en binnen afdelingen worden kwaliteitsinstrumenten en methodieken toegepast, die ertoe bijdragen dat goed zicht is dat de kwaliteit en veiligheid van klanten, medewerkers, ketenpartners en opdrachtgevers is gewaarborgd.	Een effectief en gedragen kwaliteitsmanagementsysteem dat voldoet aan het kwaliteitsbeleid van GGD GZ en het normenkader HKZ 2019 en NEN 7510.
	Cliënt en medewerkers gerelateerde incidentmeldingen leiden aantoonbaar tot verbetermaatregelen in de zorg en dienstverlening.	Stimulering van medewerkers door management en aandachtsfunctionarissen kwaliteit om (bijna) incidenten te melden. Het betreft incidenten in cliëntencontact, agressie-, Arbo- en informatiebeveiligingsincidenten. Meldingen van medewerkers van (bijna) incidenten.

	Er is zicht op de ervaringen van klanten, ketenpartners en medewerkers. De uitkomst leidt aantoonbaar tot verbeteringen van zorg- en dienstverlening.	In beeld gebrachte ervaring van client, ketenpartners of medewerkers.
	Resultaten vanuit kwaliteitsinstrumenten leiden aantoonbaar tot verbeteringen van zorg- en dienstverlening.	Beschikbare actuele data uit KIP (incident meldingen, audits, risico-inventarisaties, klachten, leveranciersbeoordelingen en ervaringsonderzoek). Deze data wordt als stuurinformatie gebruikt door aandachtfunctionarissen kwaliteit en (team)managers.
	Risico's binnen kritische processen zijn beheerst.	Kritische processen met beheerste risico's, verkregen door uitvoering van risicoanalyses en het treffen van beheersmaatregelen.
	Het verkrijgen van inzicht in de beoogde resultaten van de organisatie, afdeling en team met gebruikmaking van indicatoren	Sturing door (team)managers op de door hen bepaalde zinvolle indicatoren.

3.5.5 Juridische zaken

Wat houdt het in?

Juridische zaken heeft als taak het adviseren van de GGD in juridische kwesties. Dit gebeurt op zowel casuïstisch als beleidsmatig niveau en zowel proactief als reactief.

De wet- en regelgeving verandert in hoog tempo. De overheid ontwikkelt nieuwe wetten en bestaande wet- en regelgeving is onderhevig aan aanpassingen. De veranderingen die hieruit voortvloeien, moeten geïmplementeerd worden in de organisatie.

Samenhang met de Meerjarenstrategie

In de meerjarenstrategie 2020-2023 staan diverse ontwikkelingen genoemd die juridische expertise vragen:

- Veranderende wet- en regelgeving;
- De genoemde strategische thema's en de (juridische) vraagstukken die dit oplevert.

Ontwikkelingen

In 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. Deze wet brengt een groot aantal verplichtingen met zich mee op het gebied van actieve en passieve openbaarmaking van informatie. De komende jaren zal de bekendheid van deze wet toenemen. Naar verwachting neemt hierdoor ook het aantal informatieverzoeken toe. Het uitvoeren van deze verzoeken dient nauwkeurig te gebeuren, waarbij de correspondentie met verzoeker, het inventariseren van de informatie en het anonimiseren van de documenten veel aandacht vraagt.

In de publieke dienstverlening en het zorgdomein vindt steeds meer samenwerking plaats. De samenwerkingen worden verankerd in convenanten en overeenkomsten en vereisen duidelijke afspraken. Het opstellen en toetsen van deze afspraken is van groot belang, mede met het oog op een adequate uitvoering en mogelijke risico's.

De nieuwbouw en (toekomstige) vraagstukken die hieruit voortvloeien vereisen juridische expertise. Ook de toename van taken van de GGD en het grote aantal (juridische) procedures dat burgers kunnen aanwenden, zal leiden tot juridische vraagstukken.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Naleven van wet- en regelgeving.	Processen voldoen aan wet- en regelgeving, mede op het gebied van bestuursrecht, gezondheidsrecht, personen- en familierecht en privacy.	• Advisering m.b.t. (juridische) vraagstukken en ondersteuning bij de uitvoering in de praktijk. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten. • Op de hoogte blijven van wet- en regelgeving, tijdige signalering van veranderingen en zorgvuldige implementatie binnen de organisatie.
Signaleren en beperken van risico's en verbeteren van processen.	Juridische procedures conform geldende wet- en regelgeving. Samenwerkingen monitoren.	• Advisering juridische procedures, zoals klachten, bezwaar- en beroep, aansprakelijkheidstellingen, tuchtzaken en dagvaardingen. • Voorbereiding en uitvoering juridische procedures, indien nodig. • Ondersteuning en/of vertegenwoordiging van de organisatie, indien nodig. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten.

3.5.6 Bedrijfsvoering

Wat houdt het in?

De taken op het gebied van Huisvesting, ICT, Inkoop, Informatiebeheer, HRM en Financiën en Inkoop heeft de GGD belegd bij de afdeling Bedrijfsvoering van de VRGZ. De dienstverlening is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. De verdeling van de kosten van de diensten gebeurt op basis van de zogenoemde 'gemene rekening'. Dit is ingegeven doordat op deze wijze geen BTW betaald hoeft te worden. Het gevolg is dat de toerekening van de kosten op vaste grondslagen is gebaseerd.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2020-2023

De sector Bedrijfsvoering adviseert, organiseert, faciliteert de uitvoerende afdelingen van de GGD om de doelen voor de publieke gezondheid en de strategische thema's in de meerjarenstrategie te realiseren en de organisatie effectief en efficiënt te laten opereren. Dit gebeurt door:

- integrale advisering over bedrijfsvoering;
- mede zorgdragen voor een goede organisatieontwikkeling en –inrichting;
- goede en efficiënte huisvesting en ICT-voorzieningen;
- instrumenten en advisering waardoor de organisatie in control kan zijn.

Ontwikkelingen

Ten tijde van de vorming van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en de fusie van de GGD'en Nijmegen en -Rivierenland zijn in juli 2013 samenwerkingsovereenkomsten opgesteld. Deze bevatten per dienstverleningstype een verrekening percentage. De percentages zijn niet meer actueel, o.a. doordat de GGD is gegroeid in vergelijking tot de VRGZ. Hieruit kwamen niet verrekende kosten naar voren van € 324.000.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
Organisatieontwikkeling	HRM-beleid en instrumenten die het mogelijk maken dat we nu en straks: 1. De juiste mensen weten aan te trekken. 2. De mensen die we in huis hebben ontwikkelen in het belang van de organisatie en van henzelf. 3. Daar waar persoonlijke en organisatiedoelen niet meer matchen we zorgvuldig afscheid nemen.	Aantrekkelijk werkgeverschap door gerichte inzet van HRM- beleid en instrumenten o.a. arbeidsmarktcommunicatie, werving en selectie, duurzame inzetbaarheid. Het instrument personeelsplanning vormt de basis om inzichtelijk te maken wat nodig is om toekomstige opgaven (2-3 jaar) kwantitatief en kwalitatief uit te kunnen (blijven) voeren. Leiderschap(sontwikkeling).
Organisatie is in control	Inkoop conform geldende Wet- en Regelgeving op het gebied van Aanbesteden en Inkopen	Op rechtmatigheid en doelmatigheid getoetste inkooptrajecten.
Beheer huisvesting	Vestiging Tiel (eigendom) Nieuwbouw Nijmegen (wordt eigendom)	Beheer en onderhoud pand met Wet & Regelgevingen [W&R] Voorbereiding en uitvoering nieuwbouw GGD Nijmegen + beheer en onderhoud pand met W&R

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2024**
	Locaties JGZ (19 consultatiebureaus)	Beheer huisvesting inclusief financiële verantwoording naar Gemeenten

3.5.7 Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in hun jaarverslag en begroting een 'openbaarheidsparagraaf' op te nemen, waarin zij aandacht besteden aan de uitvoering van Woo. Deze openbaarmakingsparagraaf beschrijft daarom op hoofdlijnen de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de Woo.

GGD Gelderland Zuid heeft een Woo-contactpersoon aangewezen. De contactpersoon beantwoordt vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie en vervult daarmee een rol in het uitvoeren van de Woo.

De Woo behelst ook actieve openbaarmaking van uiteenlopende informatiecategorieën. GGD Gelderland-Zuid werkt hiervoor met het instrumentarium dat de VNG speciaal hiervoor ontwikkeld heeft. De landelijke implementatiestrategie is echter nog niet gereed. Het gaat hierin over de volgorde waarin en de manier waarop de verplichting tot actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën in werking zal treden. Uitgaand van de eerste berichten over de categorieën die als eerste aan bod zullen komen, verloopt het proces voortvarend. Veel van de categorieën die vermoedelijk in de eerste fase openbaar moeten worden gemaakt (de officiële verplichte fasering is nog niet bekend gemaakt), zijn al openbaar of behoeven weinig aanpassing.

Ten aanzien van de passieve openbaarmaking is een procesbeschrijving en checklist opgesteld. Voor een voortvarende reactie op en afhandeling van openbaarheidsverzoeken zijn (brief)sjablonen gemaakt. Tot slot is een bewaarstrategie opgesteld voor de duurzame toegankelijkheid van documenten.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Overhead GGD						
Overhead GGD	**Realisatie 2022**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Raming 2025**	**Raming 2026**	**Raming 2027**
Lasten						
Lasten	636	355	570	943	843	843
Baten	-577	-355	-470	-843	-843	-843
Mutaties reserve	-59	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**100**	**100**	**0**	**0**

4

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van de GGD beschreven. Voor het beleid omtrent weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar de bijlage Financiële spelregels.

Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

De streefwaarde op basis van de begroting 2024 is als volgt:

Berekening streefwaarde Algemene reserve		Begroting
Bedragen x € 1.000,-		2024
Bedrag per medewerker	€ 1.000,00	427
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	
Percentage totale uitgaven	1,0%	460
Percentage over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage	3,0%	384
Streefwaarde Algemene reserve		**1.271**

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 30 juni 2022 ingestemd met de toevoeging van het resultaat over 2021 van € 149.000 aan de algemene reserve. In 2022 bedraagt het resultaat € 524.000. Conform spelregels worden positieve resultaten toegevoegd aan de algemene reserve tot de streefwaarde van de algemene reserve behaald is.

Weerstandscapaciteit	Verwachting*	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000,-	2023	2024	2025	2026	2027
Norm algemene reserve	2.460	1.271	1.271	1.271	1.271
Eigen vermogen einde jaar	2.220	1.693	1.593	1.493	1.493
Verwacht resultaat	-527	-100	-100	0	0
Verwacht algemene reserve	1.693	1.593	1.493	1.493	1.493
Algemene reserve in % van de norm	69%	125%	117%	117%	117%

* in de kolom verwachting 2023 is uitgegaan van de resultaatbestemming conform jaarrekening 2022

Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Ten opzichte van vorige rapportages over de risico's is dit jaar een aantal aanpassingen gedaan. Ten eerste zijn alle risico's waarvan de verwachtingswaarde 100% was, verwerkt in de begroting en niet langer opgenomen als een risico. Dit heeft er ook toe geleid dat de percentages voor de verwachtingswaarde zijn aangepast naar 10, 30, 50, 70 en 90%. Daarnaast zijn alle risico's opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.725	418
Maatschappelijke risico's	575	243
Economische risico's	3.000	1.650
Middelen, organisatie medewerkers en efficiency	2.355	927
Totaal	**7.655**	**3.237**

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in onderstaande tabel de tien grootste risico's. De grootste risico's betreffen:

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag x € 1000	Beheersmaatregelen
1	**Cao wijzigingen** Het betreft hier de stijgingen van de CAO die hoger kunnen uitpakken dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. In de begroting is reeds gerekend met een hogere indexatie dan door de adviescommissie is aangegeven.	1.500 x 0,5	750	▪ Tijdig het gesprek voeren met gemeenten ▪ Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is.
2	**Prijsstijgingen** Het betreft hier de verwachte stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting 2023 en 2024. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750 x 0,7	525	▪ Tijdig bespreken met gemeenten (procesvoorstel is reeds voorgelegd aan het AB) ▪ Kwaliteitseisen verlagen ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur.
3	**(Fluctuaties in) Inkomsten** Dit risico bestaat uit meerdere onderdelen. Zo is het onzeker of er voldoende wordt gecompenseerd voor bevolkingsgroei, of er voldoende subsidies worden binnengehaald, of gemeenten bezuinigingstaakstellingen opleggen, of de vraag naar reizigersvaccinacties weer op niveau komt, etc.	750 x 0,5	375	▪ Extra acquisities ▪ Alert zijn op subsidie mogelijkheden ▪ Werken met flexibele schil ▪ Strenger sturen op contractafspraken ▪ Tijdig signaleren en acties ondernemen
4	**Cybercriminaliteit/beveiligingsincident** Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig.	700 x 0,5	350	▪ Uitvoeren van audits ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Aanwezigheid van CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Continuïteitsplan ▪ Back-up en restore ▪ Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD ▪ Ketensamenwerking ▪ Prospectieve risicoanalyses
5	**Epidemie** Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden.	375 x 0,5	187,5	▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd

6	**(Toekomst) Veilig thuis** Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien. Ook zijn er schommelingen in de instroom en meldingen.	375 x 0,5	187,5	▪ Implementeren adviezen werkgroep begrotings-systematiek Veilig Thuis ▪ Volgen van landelijke ontwikkelingen
7	**Omgevingswet** De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger/ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	375 x 0,3	112,5	▪ Trainingen/ opleidingen personeel ▪ Projectorganisatie ingericht ▪ Actueel houden van de opgedane kennis ▪ Participatie in landelijke overleggen ▪ Volgen van de landelijke ontwikkelingen
8	**Ziekteverzuim & arbo** Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375 x 0,3	112,5	▪ Actief arbobeleid ▪ Training omgaan met agressie en geweld
9	**Arbeidsmarktkrapte** Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel op (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem. Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375 x 0,3	112,5	▪ Positionering als aantrekkelijke werkgever ▪ Opvangen met (duurdere) inhuur ▪ Hoger loon betalen ▪ Samenwerking met VRGM (forensische artsen)
10	**Niet naleven van wet- en regelgeving** De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	375 x 0,3	112,5	▪ Personeel bewust maken van wet- en regelgeving van hun vakgebied. ▪ Taakafbakening, waar is de GGD van en waarvan ook niet.
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit GGD)		**2.825**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		**411,5**	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**3.236,5**	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Ook komt dit onderdeel vanaf de jaarrekening 2023 terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.2 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform bepalingen BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Op verzoek van de accountant is de berekeningswijze aangepast vanaf 2022.

	Realisatie	Begrotings-wijziging	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	-1,4%	42,7%	34,9%	34,4%	32,0%	30,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-1,4%	42,7%	34,9%	34,4%	32,0%	30,2%
Solvabiliteitsratio	8,2	10,9	8,7	8,5	8,4	8,6
Structurele exploitatieruimte	0,8	-1,3	-0,2	-0,2	0,0	0,0

Toelichting

a) De netto schuldquote is negatief in 2022 omdat de GGD per saldo geen schulden heeft. Vanaf 2023 gaan de uitgaven voor de nieuwbouw starten. Hierdoor ontstaat een schuld. De schuld uitgedrukt in een % van de baten is opgenomen in de tabel.
b) De GGD verstrekt geen leningen, dit kengetal zal altijd gelijk zijn aan de netto schuldquote.
c) Solvabiliteitsratio: hoe hoger het percentage, des te beter de organisatie in staat is aan haar langlopende financiële verplichtingen te voldoen. Het gepresenteerde percentage geeft derhalve aan dat het totale vermogen in 2024 voor 8% uit eigen vermogen en 92% uit schulden bestaat.
d) Structurele exploitatieruimte: ook dit kengetal schommelt veelal rond de 0. Aangezien de GGD een verlengstuk van de gemeenten is, zijn de baten veelal gelijk aan de lasten.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven

Conform het BBV worden alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen

De GGD had ultimo 2022 één pand in eigendom (locatie Tiel). Het hoofdgebouw in Nijmegen en de consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investeringen in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting. In de loop van 2023 start de GGD met de nieuwbouw van het hoofdkantoor aan de Prof. Bellefroidstraat in Nijmegen. Naar verwachting is het pand eind 2024 gereed.

Investeringen in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan welke periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Een overzicht van de geplande en gerealiseerde investeringen is opgenomen in de bijlagen bij deze begroting. In zijn algemeenheid worden kapitaalgoederen van de GGD onderhouden en vervangen na afloop van de economische levensduur.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Het huidige hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg wordt minimaal onderhouden (alleen hoogstnoodzakelijke onderhoudswerkzaamheden).

Uitgangspunten beleid
- Het MJOP actualiseren we jaarlijks en wordt een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. De eerstvolgende herziening vindt plaats in 2023.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed via de afdeling Vastgoed & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.4 Financiering

4.4.1 Beleid ten aanzien van risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer
Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille
De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldoet aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen.

4.4.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven:

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2024
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	108
b. De externe rentebaten	0
Totaal door te rekenen externe rente	108
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	108
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	108
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	108
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	0

Kasgeldlimiet
Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van onderstaand schema blijkt dat de GGD binnen de norm voor de kasgeldlimiet zal blijven.

Bedragen x € 1.000,-	
Omvang begroting per 01-01-2024	46.036
In procenten van de grondslag	8,2%
Toegestane kasgeldlimiet	3.775
Totaal netto vlottende schuld	-573
Toegestane kasgeldlimiet	3.775
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	**4.348**

Renterisiconorm
Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. De GGD blijft binnen de norm van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Renterisico vaste schuld in relatie tot renterisiconorm				
Bedragen x € 1.000,-	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
1. Renteherziening	0	0	0	0
2. Aflossingen	375	375	375	375
3. Renterisico (1+2)	375	375	375	375
4.Renterisiconorm	9.207	8.906	8.886	8.886
5a. Ruimte onder renterisiconorm	8.832	8.531	8.511	8.511
5b. Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a. Begrotingstotaal begroting 2024	46.036			
4b. Percentage regeling	20%			
Renterisiconorm (4a x 4b)	9.207			

4.5 Organisatie en Bedrijfsvoering

Zie paragraaf 3.5 Interne dienstverlening voor de informatie over de bedrijfsvoeringstaken binnen de GGD.

4.6 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij als er bestuurlijk en financieel belang is waarbij de begrippen ‘bestuurlijk’ en ‘financieel’ in het BBV nader worden gedefinieerd (de GGD heeft geen relatie met organisaties die aan deze definitie voldoen).

5

Financiën

5 Financiën

5.1 Overzicht van baten en lasten (incl. toelichting)

Een specificatie per gemeente van de uniforme bijdrage gemeenten en subsidie gemeenten voor 2024 is opgenomen in paragraaf 6.3.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begrotings-wijziging 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Baten							
Bijdrage deelnemende gemeenten	25.184	25.449	27.469	30.016	30.281	30.281	30.281
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	2.807	2.832	2.904	3.125	3.125	3.125	3.125
Subsidies Rijk	32.512	2.169	2.169	3.979	2.370	2.370	2.370
Subsidies Gemeenten	5.049	4.409	4.730	5.234	4.952	4.952	4.952
Overige opbrengsten	3.568	2.586	2.678	3.242	3.363	3.363	3.363
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	340	340	340	340
Totaal baten	**69.119**	**37.784**	**40.289**	**45.936**	**44.431**	**44.431**	**44.431**
Lasten							
Personeelskosten	49.157	28.290	30.376	32.914	32.211	32.211	32.211
Huisvestingskosten	3.345	1.823	1.842	2.062	1.684	1.684	1.684
Kantoormiddelen	146	188	190	177	177	177	177
Medische kosten	1.511	887	887	1.106	1.106	1.106	1.106
Communicatieapparatuur	2.115	1.544	1.634	1.723	1.723	1.623	1.623
Vervoermiddelen	75	33	33	34	34	34	34
Afschrijvingen	532	612	612	703	1.171	1.171	1.171
Algemene kosten	8.945	1.886	1.971	3.618	2.551	2.551	2.551
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.755	2.851	3.119	3.566	3.566	3.566	3.566
Voorlichting	25	25	25	26	26	26	26
Rentebaten en -lasten	50	126	126	108	283	283	283
Totaal lasten	**68.654**	**38.265**	**40.816**	**46.036**	**44.531**	**44.431**	**44.431**
Totaal saldo van baten en lasten	**465**	**-481**	**-527**	**-100**	**-100**	**0**	**0**
Stortingen reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	59	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**524**	**-481**	**-527**	**-100**	**-100**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	**524**	**-481**	**-527**	**-100**	**-100**	**0**	**0**

5.1.1 Verloopstaat

Op de volgende pagina is het verloop van de gewijzigde begroting 2023 naar de begroting 2024 weergegeven (bedragen x € 1.000,-). Aan het einde van deze paragraaf is de berekening van de index opgenomen.

Begrotingswijziging 2023 **Bedragen x € 1.000,-**	**-527**
Lasten	
Personele lasten	**2.537**
- stijging aantal fte	830
- stijging salariskosten indexering 2024	1.707
Materiële lasten	**2.683**
Afschrijvingen	
- hogere afschrijvingskosten automatisering en indexering	91
Huisvestingslasten	
- Consultatiebureau Beuningen nieuw via GGD (zie ook opbrengsten)	57
- Consultatiebureaus huisvestingslasten (zie ook opbrengsten)	104
- reguliere indexering huur, schoonmaak etc.	59
Kantoormiddelen	
- lagere kosten voor kantoormiddelen	-13
Automatisering	
- Consultancy kosten ICT	30
- indexering en verhoging licentiekosten	60
Medische zaken	
- reizigersvaccinaties, vaccinatiecentrum en andere medische artikelen (staan opbrengsten tegenover)	219
Inkoop ondersteunende diensten	
- Bedrijfsvoering (verrekenpercentages en inkoopfunctie)	325
- Indexering	122
Financiële baten en lasten	
- mutatie rentelasten	-18
Algemene kosten en Inhuur derden	
- hogere inhuurkosten/algemene kosten door pandemische paraatheid	939
- hogere inhuurkosten door forensische geneeskunde, gezonde wijk facultatief, bestrijding infectieziekten	605
- indexering algemene kosten	82
Onvoorzien (circa 0,50% van de totale lasten	20
Overige	2
Totaal lasten	**5.220**

Baten	
Uniforme bijdrage	**2.548**
Indexering uniforme bijdrage 2024	1.462
Uitzettingen	
- Crisisplan	40
- Informatiemanagement en juridische expertise	159
- Organisatieontwikkeling	330
- Nu Niet Zwanger	233
- Bedrijfsvoering	324
Uniforme bijdrage obv facturen	**221**
- Huisvesting JGZ (inclusief CB Beuningen)	164
- Rijksaccinatieprogramma	-21
- Inspecties kindercentra	78
Rijksbijdrage	**1.811**
- Pandemische paraatheid	1.609
- Vaccinatiecentrum	258
- Cliëntenzorg	-56
Subsidies gemeenten:	**504**
- Facultatieve taken JGZ (vervallen verwijsindex, toename versterking JGZ in kwetsbare wijken)	125
- Facultatieve taken GL	34
- Facultatieve taken VT	293
- Facultatieve taken BZ (afname BZ taken , uitbreiding TBW/CTMO)	228
- Facultatieve taken AGZ (NNZ naar uniform en MMK)	-176
Afname overige opbrengsten	**564**
- Meer detacheringen	111
- Overige dienstverlening	453
Totaal baten	**5.647**
Programmabegroting 2024	**100**
Resultaat 2024	**100**

Meerjarige mutaties
Een aantal opbrengsten zoals de pandemische paraatheid is incidenteel. Deze zijn meerjarig verwerkt. Daarnaast zal naar verwachting eind 2024 het nieuwe hoofdkantoor van de GGD opgeleverd worden. De kosten en opbrengsten zijn, op basis van de geactualiseerde begroting voor het nieuwbouwpand eind 2022, meerjarig verwerkt. In de loop van 2023 zal, op basis van eerder gemaakte afspraken met het Algemeen Bestuur, een definitieve begroting voorgelegd worden.

De indexering is als volgt berekend (conform vastgestelde methodiek door het algemeen bestuur):

Indexering 2024	**GGD**

Rekenmethodiek	**GGD**
Weginsfactor loon	0,78
Weginsfactor materieel	0,22
Totaal	**1,00**

Voorcalculatie 2024		**Factor**	**GGD**
Loonindex	3,90%	0,78	3,04%
Materiële index	2,50%	0,22	0,55%
Totaal voorcalc. 2024			**3,59%**

Nacalculatie 2022		**Factor**	**GGD**
Loonindex	4,31%	0,78	3,36%
Opgenomen in B2022	2,10%	0,78	-1,64%
Materiële index		geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2022			**1,72%**

Index begroting 2024	**5,32%**

5.1.2 Beleidsindicatoren

Bedragen x € 1.000,-	Resultaat 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,67	0,58	0,59	0,58	0,58	0,58
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,63	0,58	0,59	0,58	0,58	0,58
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	69	70	77	76	75	75
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	4%	2%	2%	2%	2%	2%
Overhead (% van totale lasten)	23%	25%	24%	25%	25%	25%

Het % externe inhuur is in de jaarrekening 2022 hoger dan de begrotingen en ramingen. Dit komt doordat vrijwel geen externe inhuur begroot wordt, maar in werkelijkheid wel wordt ingezet. Hiervoor wordt de budgettaire ruimte uit de formatie benut. In het jaar 2022 is er veel extern ingezet door COVID-19, deze kosten zijn ook vergoed. In de realisatie 2022 zijn de gegevens van de corona-organisatie buiten beschouwing gelaten omdat dit de indicatoren vertroebeld.

5.2 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

bedragen x € 1.000,-

ACTIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	3.106	19.619	19.411	18.685	17.744	17.092
Vlottende activa						
Voorraden	81	81	81	81	81	81
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overlopende activa	1.256	1.256	1.256	1.256	1.256	1.256
Vorderingen op openbare lichamen	1.273	1.273	1.273	1.273	1.273	1.273
Vorderingen op Rijk	231	231	231	231	231	231
Uitzettingen Rijks schatkist	18.411	0	0	0	0	31
Overige vorderingen	347	347	347	347	347	347
	21.517	3.106	3.106	3.106	3.106	3.137
Liquide middelen	59	59	59	59	59	59
Totaal Activa	**24.764**	**22.865**	**22.657**	**21.932**	**20.990**	**20.370**

PASSIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Vaste Passiva						
Algemene reserve	1.696	2.220	1.695	1.595	1.495	1.495
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	327	267	267	267	267	267
Gerealiseerd resultaat	524	-525	-100	-100	0	0
Eigen vermogen	2.547	1.962	1.862	1.762	1.762	1.762
Vaste schulden met rente typische looptijd > 1 jaar						
Langlopende schulden	14.250	13.875	16.500	16.125	15.750	15.375
Voorzieningen	1.585	1.602	1.624	1.744	1.866	1.984
	15.835	15.477	18.124	17.869	17.616	17.359
Netto vlottende schuld met rente typische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	5.133	4.177	1.422	1.051	363	
Overige vooruitontvangen bedragen	1.249	1.249	1.249	1.249	1.249	1.249
	6.382	5.426	2.671	2.300	1.612	1.249
Totaal Passiva	**24.764**	**22.865**	**22.657**	**21.932**	**20.990**	**20.370**
EMU saldo **	**-13.832**	**-16.381**	**108**	**625**	**942**	**652**

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2023 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2022 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS.

5.3 Begrotingswijziging 2023

Bedragen x € 1.000,-	Primaire begroting 2023	Wijziging 2023	Gewijzigde begroting 2023
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	25.449	2.019	27.469
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. factur	2.832	72	2.904
Subsidies Rijk	2.169	0	2.169
Subsidies Gemeenten	4.409	322	4.730
Overige opbrengsten	2.586	92	2.678
Acquisitiedoelstelling	340	0	340
Totaal baten	**37.784**	**2.505**	**40.289**
Lasten			
Personeelskosten	28.290	2.086	30.376
Huisvestingskosten	1.823	19	1.842
Kantoormiddelen	188	2	190
Medische kosten	887	0	887
Communicatieapparatuur	1.544	90	1.634
Vervoermiddelen	33	0	33
Afschrijvingen	612	0	612
Algemene kosten	1.886	85	1.971
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.851	268	3.119
Voorlichting	25	0	25
Rentebaten en -lasten	126	0	126
Totaal lasten	**38.265**	**2.551**	**40.816**
Totaal saldo van baten en lasten	**-481**	**-46**	**-527**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**-481**	**-46**	**-527**
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	**-481**	**-46**	**-527**

Toelichting loonstijging
Werkgevers en vakbonden hebben 21 februari jl. een principeakkoord over de nieuwe Cao's voor de gemeentelijke sector bereikt. Het akkoord geldt voor 12 maanden. De Cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO), waar de GGD toe behoort is/wordt hiervan afgeleid. Werkgevers en vakbonden leggen het akkoord voor aan hun achterbannen.

In de nieuwe Cao's is een salarisstijging voor iedereen afgesproken, waarbij de nadruk ligt op medewerkers in de eerste schalen in het loongebouw. De stijging voor de GGD varieert gemiddeld van ruim 12% in schaal 5 en bijna 7% in schaal 11. Ook zijn afspraken gemaakt over verlof, thuiswerkvergoeding en andere secundaire arbeidsvoorwaarden. Samen komt dit uit op een loonsomontwikkeling (incl. secundaire arbeidsvoorwaarden en sociale premies) van 9,76%. In de begroting 2023 was reeds een verhoging van 2,00% opgenomen waardoor het verschil uitkomt op bijna 8%. Dit betekent een bedrag van € 2.086.000.

Toelichting prijsstijging
Zoals aangegeven in de Kaderbrief 2024 zijn er over de hele linie forse prijsstijgingen. Tijdens het opstellen van de begroting 2023 in het 1e kwartaal van 2022 waren deze prijsstijgingen nog niet te voorzien. Momenteel vallen aanbestedingstrajecten fors hoger uit en kondigen leveranciers prijsindexeringen aan gebaseerd op diverse indexcijfers, zoals het CPI-percentage. Ter illustratie: het CPI-percentage voor heel 2022 bedraagt 10%, terwijl in de begroting 2023 een indexcijfer van 1,90% voorzien was. Er zijn ook contracten die voor een bepaalde tijd vastliggen waardoor prijzen niet stijgen.
In de begrotingswijziging 2023 zijn alleen de werkelijke stijgingen opgenomen op basis van de onderliggende contracten. Er zijn dus alleen feitelijke stijgingen opgenomen en alleen het verschil ten opzichte van de index van 1,90% ten opzichte van de begroting 2023. Dit gaat om een bedrag van € 465.000. Doordat alleen feitelijke stijgingen opgenomen zijn is de kans reëel dat volgend jaar ook een begrotingswijziging noodzakelijk is.

6

Bijlagen

6 Bijlagen

6.1 Investeringsplanning

In onderstaand overzicht is de meerjarige investeringsplanning opgenomen.

bedragen x € 1.000,-	Uit JR 2022	Begroting 2023	Gew begr 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Gebouwen							
Datalijnen	60	10	70	10	10	10	10
Nieuwbouw GGD *	13.923	996	14.919	3.404	0	0	0
Stelpost verbouwing	25	25	50	25	25	25	25
Overige materiële vaste activa (automatisering)							
Audiovisuele middelen	25	5	30	10	10	10	10
Werkplekken	0	0	0	0	0	0	0
Laptops	20	530	550	200	30	30	30
Docking stations	0	80	80	100	5	5	5
Beeldschermen	0	20	20	20	236	20	20
Mini-PC	10	70	80	10	10	10	10
Smartphones	187	10	197	10	10	10	300
Telefooncentrale	179	0	179	0	0	0	0
Netwerkcomponenten	93	0	93	0	0	0	0
WiFi	75	5	80	5	5	5	5
Stelpost hard- en software	40	50	90	50	50	50	50
Afdelingsspecials	0	0	0	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa (inventaris)							
Gehoorscreening	120	0	120	0	0	0	0
Echo Apparaat + nierapparaat	0	0	0	30	0	0	0
Meubilair/inventaris	100	75	175	75	75	75	75
Vervoermiddelen							
Voertuig	30	0	30	0	60	0	0
Totaal	**14.888**	**1.876**	**16.763**	**3.949**	**526**	**250**	**540**

* In verband met vertragingen kunnen uitgaven later in de tijd plaatsvinden.

6.2 Verloopoverzicht voorzieningen en reserves

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 31-12-2023	toevoeging 2024	onttrekking 2024	boekwaarde 31-12-2024	verwachte boekwaarde per 31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Onderhoud kantoorpanden	37	58	49	46	166	288	406
Niet actief personeel	20	86	106	0	0	0	0
Verlof	1.545	33	0	1.578	1.578	1.578	1.578
Totaal	**1.602**	**177**	**155**	**1.624**	**1.744**	**1.866**	**1.984**

Onderhoud kantoor in Tiel: voor de dotatie en onttrekkingen aan de voorziening periodiek onderhoud kantoor in Tiel is een onderhoudsplan opgesteld in samenwerking met adviesbureau KWK.
Voor het nieuwbouwpand aan de Prof. Bellefroidstraat zal een nieuwe voorziening gevormd worden. Dit wordt geschat op € 65.000 dotatie per jaar. De exacte omvang wordt op een later moment bekend, dit is onder andere afhankelijk van de installaties die geplaatst worden.

Niet actief personeel: De voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen.

Verlofsparen: De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden daarom tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Reserves

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 31-12-2023	toevoeging 2024	onttrekking 2024	boekwaarde 31-12-2024	verwachte boekwaarde per 31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	267	0	0	267	267	267	267
Totaal	**267**	**0**	**0**	**267**	**267**	**267**	**267**

Eind 2019 heeft het algemeen bestuur besloten een bestemde reserve frictiekosten huisvesting te vormen. Deze is gefinancierd uit de vrijval van de egalisatiereserve groot onderhoud van het hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg.

6.3 Bijdrage per gemeente

In deze paragraaf worden de bijdragen per gemeente weergegeven.

Algemene uitgangspunten:

- Voor uniforme bijdragen op basis van factuur geld dat in de begroting inschattingen worden opgenomen. Indien aantallen of tarieven afwijken wordt dit met individuele gemeenten afgerekend.
- Het tarief voor Toezicht en Handhaving kinderopvang is in de begrotingswijziging 2023 € 110 en in 2024 € 118. Het aantal inspecties per gemeente wijzigt per jaar.
- In paragraaf 6.3.2 is een gedetailleerde berekening van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgenomen.

In onderstaande tabel wordt op totaalniveau weergegeven tussen de begroting 2023 en de begroting 2024. Vervolgens is er een overzicht per gemeente met de wijzigingen ten opzichte van de begroting 2023. In paragraaf 6.3.2 is een gedetailleerde berekening van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgenomen.

	Begrotingswijziging 2023			Mutaties 2024										
Omschrijving Taakveld	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen***	**Gewijzigde begroting 2023**	**Indexering**	**Bijdrage incl. indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Subtotaal**	**Verschuiving nieuwe wijze toerekenen overhead**	**Begroting 2024**
	2.196.046			**5,32%**										
Volksgezondheid	7.398.740	703.830	8.102.570	431.057	8.533.627			52.630	106.905	147.840		8.841.002	-22.081	8.818.921
Volksgezondheid	2.687.854	210.235	2.898.089	154.178	3.052.267			18.825	38.237	44.160		3.153.489	-6.595	3.146.894
Volksgezondheid	132.509	10.331	142.840	7.599	150.439			928	1.885			153.252	13.543	166.795
Volksgezondheid	2.510.035	194.868	2.704.903	143.901	2.848.803	40.000		17.570	35.689		233.418	3.175.480	-21.233	3.154.247
Maatwerkvoorziening (WMO)	182.036	32.781	214.817	11.428	226.245			1.395	2.834			230.475	-5.359	225.116
Openbare orde en veiligheid	425.756	43.364	469.120	24.957	494.077			3.047	6.190			503.314	-9.043	494.271
Volksgezondheid	1.314.212	150.260	1.464.472	77.910	1.542.382		-312.800	9.513	19.322	138.000		1.396.417	173.593	1.570.010
Volksgezondheid	830.554	0	830.554	44.185	874.740		312.800					1.187.540	0	1.187.540
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.676.969	505.463	6.182.432	328.905	6.511.337			39.535	80.305			6.631.178	-139.505	6.491.673
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.894.462	0	1.894.462	100.785	1.995.247							1.995.247	0	1.995.247
Volksgezondheid	1.716.052	125.528	1.841.580	97.972	1.939.552			11.962	24.298			1.975.812	28.588	2.004.400
Volksgezondheid	568.878	42.682	611.560	32.535	644.095			3.972	8.069			656.136	-11.908	644.228
Volksgezondheid	111.184	0	111.184	5.915	117.099							117.099	0	117.099
	25.449.240	**2.019.342**	**27.468.582**	**1.461.329**	**28.929.911**	**40.000**	**0**	**159.377**	**323.734**	**330.000**	**233.418**	**30.016.440**	**0**	**30.016.440**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Berg en Dal	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							35.320	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	716.258	68.136		784.394	367.208	41.730	0	0	5.062	10.283	14.220	0	-5.314	-2.124	848.251	63.857
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	10.052	784		10.836	468.681	576	0	0	70	142	0	0	-75	1.021	12.570	1.734
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	154.758	12.015		166.773	576.229	8.872	2.452	0	1.077	2.188	0	14.307	-1.027	-1.301	193.340	26.568
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	11.224	2.021		13.245	576.229	705	0	0	86	174	0	0	-83	-328	13.798	553
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	26.250	2.674		28.924	576.229	1.539	0	0	187	379	0	0	-178	-554	30.296	1.373
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	89.820	10.270		100.090	519.689	5.325	0	-21.259	647	1.313	9.379	0	-589	11.798	106.704	6.614
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	350.017	31.165		381.182	576.229	20.279	0	0	2.423	4.922	0	0	-2.347	-8.551	397.908	16.726
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	105.804	7.740		113.544	576.229	6.041	0	0	733	1.489	0	0	-699	1.752	122.860	9.316
OIA	7.1	Volksgezondheid	35.075	2.632		37.707	576.229	2.006	0	0	243	495	0	0	-233	-730	39.488	1.782
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	6.855	0		6.855	576.229	365	0	0	0	0	0	0	-42	0	7.178	323
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.506.113**	**137.435**		**1.643.548**		**87.438**	**2.452**	**-21.259**	**10.528**	**21.385**	**23.599**	**14.307**	**-10.587**	**983**	**1.772.393**	**128.846**
Uniforme taken obv facturen																		
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	98.975	0		98.975											112.963	13.988
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	69.789	0		69.789											72.992	3.203
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	50.436	3.167		53.603											62.004	8.401
Totaal Uniforme taken obv facturen			**219.200**	**3.167**		**222.367**											**247.958**	**25.591**
Facultatieve taken																		
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	8.280	460		8.740											9.200	460
VVE en indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	2.093	116		2.209											2.325	116
Informatie en Advies	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	15.442	1.521		16.963											12.800	-4.163
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	4.000	645	9.649	14.294											0	-14.294
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	15.840	800		16.640											17.600	960
Totaal facultatieve taken			**45.655**	**3.542**	**9.649**	**58.846**											**41.925**	**-16.921**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.770.968**	**144.144**	**9.649**	**1.924.761**											**2.062.276**	**137.516**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Beuningen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							26.658	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	539.322	51.305		590.627	367.208	31.421	0	0	3.821	7.761	10.733	0	-2.537	-1.603	640.222	49.596
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	116.528	9.047		125.575	576.229	6.681	1.851	0	813	1.651	0	10.799	-463	-982	145.924	20.350
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	8.451	1.522		9.973	576.229	531	0	0	65	131	0	0	-37	-248	10.414	442
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	19.766	2.013		21.779	576.229	1.159	0	0	141	286	0	0	-81	-418	22.866	1.087
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	67.632	7.733		75.365	519.689	4.009	0	-16.045	488	991	7.079	0	-257	8.905	80.535	5.170
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	263.553	23.466		287.019	576.229	15.269	0	0	1.829	3.715	0	0	-1.054	-6.454	300.323	13.304
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	79.668	5.828		85.496	576.229	4.548	0	0	553	1.124	0	0	-314	1.323	92.729	7.233
OIA	7.1	Volksgezondheid	26.410	1.982		28.392	576.229	1.510	0	0	184	373	0	0	-105	-551	29.804	1.412
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	5.162	0		5.162	576.229	275	0	0	0	0	0	0	-20	0	5.417	255
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.126.492**	**102.894**	**0**	**1.229.386**		**65.403**	**1.851**	**-16.045**	**7.894**	**16.032**	**17.812**	**10.799**	**-4.869**	**-28**	**1.328.235**	**98.849**
Uniforme taken obv facturen																		
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	6.725	0		6.725											64.659	57.934
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	58.080	0		58.080											55.091	-2.989
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	69.521	4.366		73.887											75.083	1.196
Totaal Uniforme taken obv facturen			**134.326**	**4.366**	**0**	**138.692**											**194.833**	**56.141**
Facultatieve taken																		
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	23.766	1.275		25.041											26.364	1.323
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	19.685	1.270		20.955											22.098	1.143
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	2.000	498	8.535	11.033											0	-11.033
Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	10.000	0		10.000											15.000	5.000
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	0	0		0											0	0
Zicht op Veiligheid	6.82	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0		0											0	0
Totaal facultatieve taken			**55.451**	**3.043**	**8.535**	**67.029**											**63.462**	**-3.568**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**189.777**	**7.409**	**8.535**	**205.721**											**1.586.530**	**151.423**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Buren	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							27.628	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	354.549	27.732		382.281	209.021	20.337	0	0	2.488	5.054	5.837	0	825	-872	415.950	33.669
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	7.809	609		8.418	468.681	448	0	0	55	111	0	0	2	798	9.832	1.414
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	120.224	9.334		129.558	576.229	6.892	1.918	0	842	1.711	0	11.192	139	-1.018	151.234	21.676
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	8.719	1.570		10.289	576.229	547	0	0	67	136	0	0	11	-257	10.793	504
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	20.393	2.077		22.470	576.229	1.195	0	0	146	297	0	0	24	-434	23.698	1.228
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	69.777	7.978		77.755	519.689	4.137	0	-16.629	506	1.027	7.336	0	105	9.229	83.466	5.711
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	271.914	24.210		296.124	576.229	15.754	0	0	1.896	3.850	0	0	316	-6.689	311.251	15.127
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	82.195	6.012		88.207	576.229	4.693	0	0	574	1.165	0	0	94	1.371	96.103	7.896
OIA	7.1	Volksgezondheid	27.248	2.044		29.292	576.229	1.558	0	0	190	387	0	0	32	-571	30.888	1.596
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	5.325	0		5.325	576.229	283	0	0	0	0	0	0	6	0	5.614	289
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**968.153**	**81.566**	**0**	**1.049.719**		**55.845**	**1.918**	**-16.629**	**6.764**	**13.738**	**13.173**	**11.192**	**1.553**	**1.557**	**1.138.830**	**89.111**
Uniforme taken obv facturen																		
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	18.147	0		18.147											16.868	-1.279
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	50.363	3.163		53.526											54.327	801
Totaal Uniforme taken obv facturen			**68.510**	**3.163**	**0**	**71.673**											**71.195**	**-478**
Facultatieve taken																		
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	11.382	210		11.592											12.588	996
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	501	10.603	11.104											0	-11.104
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	7.227	0		7.227											8.030	803
Totaal facultatieve taken			**18.609**	**711**	**10.603**	**29.923**											**20.618**	**-9.305**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.055.272**	**85.439**	**93.465**	**1.151.315**											**1.230.643**	**79.328**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Culemborg	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							29.620	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	383.288	29.980		413.268	209.021	21.986	0	0	2.668	5.419	6.258	0	-2.724	-935	445.941	32.673
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	8.442	658		9.100	468.681	484	0	0	59	119	0	0	-77	856	10.541	1.441
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	129.970	10.090		140.060	576.229	7.451	2.056	0	903	1.835	0	11.998	-1.073	-1.091	162.138	22.078
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	9.426	1.697		11.123	576.229	592	0	0	72	146	0	0	-86	-275	11.572	448
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	22.046	2.245		24.291	576.229	1.292	0	0	157	318	0	0	-187	-465	25.407	1.116
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	75.433	8.625		84.058	519.689	4.472	0	-17.828	542	1.101	7.865	0	-620	9.894	89.484	5.426
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	293.955	26.173		320.128	576.229	17.031	0	0	2.032	4.128	0	0	-2.455	-7.171	333.693	13.565
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	88.857	6.500		95.357	576.229	5.073	0	0	615	1.249	0	0	-731	1.470	103.032	7.675
OIA	7.1	Volksgezondheid	29.457	2.210		31.667	576.229	1.685	0	0	204	415	0	0	-243	-612	33.115	1.448
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	5.757	0		5.757	576.229	306	0	0	0	0	0	0	-44	0	6.019	262
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.046.631**	**88.178**	**0**	**1.134.809**		**60.372**	**2.056**	**-17.828**	**7.252**	**14.730**	**14.123**	**11.998**	**-8.240**	**1.671**	**1.220.942**	**86.133**
Uniforme taken obv facturen																		
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	20.825	0		20.825											18.084	-2.741
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	67.368	4.231		71.599											72.375	776
Totaal Uniforme taken obv facturen			**88.193**	**4.231**	**0**	**92.424**											**90.459**	**-1.965**
Facultatieve taken																		
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	30.660	1.450		32.110											28.400	-3.710
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	17.680	1.170		18.850											19.885	1.035
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	6.000	541	5.463	12.004											0	-12.004
Totaal facultatieve taken			**54.340**	**3.161**	**5.463**	**62.964**											**48.285**	**-14.679**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.189.164**	**95.570**	**5.463**	**1.290.197**											**1.359.686**	**69.489**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Druten	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							19.518	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	388.826	36.988		425.814	367.208	22.653	0	0	2.797	5.682	7.858	0	5.116	-1.174	468.747	42.933
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	84.011	6.522		90.533	576.229	4.816	1.355	0	595	1.209	0	7.906	1.146	-719	106.840	16.307
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	6.093	1.097		7.190	576.229	383	0	0	47	96	0	0	90	-182	7.625	435
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	14.250	1.451		15.701	576.229	835	0	0	103	210	0	0	199	-306	16.742	1.040
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	48.759	5.575		54.334	519.689	2.891	0	-11.748	357	726	5.183	0	702	6.520	58.965	4.631
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	190.009	16.918		206.927	576.229	11.009	0	0	1.339	2.720	0	0	2.616	-4.725	219.886	12.959
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	57.436	4.201		61.637	576.229	3.279	0	0	405	823	0	0	780	968	67.893	6.256
OIA	7.1	Volksgezondheid	19.040	1.429		20.469	576.229	1.089	0	0	135	273	0	0	259	-403	21.821	1.352
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	3.721	0		3.721	576.229	198	0	0	0	0	0	0	47	0	3.966	245
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**812.145**	**74.182**	**0**	**886.327**		**47.153**	**1.355**	**-11.748**	**5.778**	**11.739**	**13.041**	**7.906**	**10.955**	**-21**	**972.486**	**86.159**
Uniforme taken obv facturen																		
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	38.029	0		38.029											48.246	10.217
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	42.459	0		42.459											40.336	-2.123
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	39.185	2.461		41.646											40.138	-1.508
Totaal Uniforme taken obv facturen			**119.673**	**2.461**	**0**	**122.134**											**128.720**	**6.586**
Facultatieve taken																		
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	6.538	1.062		7.600											8840	1.240
Expertiseteam Jonge Kind	7.1	Volksgezondheid	4.382	-512		3.870											4000	130
VVE	7.1	Volksgezondheid	7.290	405		7.695											8700	1.005
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	11.220	740		11.960											12.616	656
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	351	7.409	7.760											0	-7.760
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	20.592	1.040		21.632											22.880	1.248
Totaal facultatieve taken			**50.022**	**3.086**	**7.409**	**60.517**											**57.036**	**-3.481**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**981.841**	**79.728**	**7.409**	**1.068.978**											**1.158.242**	**89.264**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Heumen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							16.795	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	338.135	32.166		370.301	367.208	19.700	0	0	2.407	4.890	6.762	0	302	-1.010	403.351	33.050
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	4.745	370		5.115	468.681	272	0	0	33	68	0	0	4	485	5.977	862
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	73.059	5.672		78.731	576.229	4.188	1.166	0	512	1.040	0	6.803	114	-619	91.935	13.204
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	5.299	954		6.253	576.229	333	0	0	41	83	0	0	7	-156	6.561	308
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	12.392	1.262		13.654	576.229	726	0	0	89	180	0	0	21	-264	14.406	752
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	42.403	4.848		47.251	519.689	2.514	0	-10.109	307	624	4.460	0	82	5.610	50.739	3.488
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	165.238	14.712		179.950	576.229	9.573	0	0	1.152	2.341	0	0	259	-4.066	189.209	9.258
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	49.949	3.654		53.603	576.229	2.852	0	0	349	708	0	0	76	833	58.421	4.818
OIA	7.1	Volksgezondheid	16.558	1.242		17.800	576.229	947	0	0	116	235	0	0	26	-347	18.777	977
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	3.236	0		3.236	576.229	172	0	0	0	0	0	0	5	0	3.413	177
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**711.014**	**64.881**	**0**	**775.895**		**41.277**	**1.166**	**-10.109**	**5.006**	**10.169**	**11.222**	**6.803**	**896**	**466**	**842.789**	**66.894**
Uniforme taken obv facturen																		
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	32.349	0		32.349											35.070	2.721
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	36.292	0		36.292											34.708	-1.584
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	33.161	2.083		35.244											41.843	6.599
Totaal Uniforme taken obv facturen			**101.802**	**2.083**	**0**	**103.885**											**111.621**	**7.736**
Facultatieve taken																		
Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	3.699	206		3.905											4110	206
VVE	7.1	Volksgezondheid	1.199	67		1.266											1332	66
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	305	6.443	6.748											0	-6.748
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	9.306	470		9.776											10340	564
Totaal facultatieve taken			**14.204**	**1.048**	**6.443**	**21.695**											**15.782**	**-5.913**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**827.020**	**68.011**	**6.443**	**901.474**											**970.192**	**68.718**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Maasdriel	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							26.040	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	333.437	26.080		359.517	209.021	19.126	0	0	2.345	4.764	5.501	0	1.611	-822	392.042	32.525
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	7.344	573		7.917	468.681	421	0	0	52	105	0	0	20	752	9.267	1.350
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	113.066	8.778		121.844	576.229	6.482	1.808	0	794	1.613	0	10.548	412	-960	142.542	20.698
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	8.200	1.477		9.677	576.229	515	0	0	63	128	0	0	33	-242	10.173	496
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	19.178	1.953		21.131	576.229	1.124	0	0	138	280	0	0	72	-409	22.336	1.205
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	255.723	22.769		278.492	576.229	14.816	0	0	1.787	3.629	0	0	941	-6.304	293.362	14.870
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	61.882	0		61.882	238.540	3.292	0	0	0	0	0	0	0	0	65.174	3.292
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	77.301	5.654		82.955	576.229	4.413	0	0	541	1.098	0	0	281	1.292	90.580	7.625
OIA	7.1	Volksgezondheid	25.625	1.923		27.548	576.229	1.466	0	0	180	365	0	0	92	-538	29.113	1.565
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	5.008	0		5.008	576.229	266	0	0	0	0	0	0	18	0	5.292	284
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**906.764**	**69.207**	**0**	**975.971**		**51.921**	**1.808**	**0**	**5.900**	**11.982**	**5.501**	**10.548**	**3.480**	**-7.231**	**1.059.881**	**83.910**
Uniforme taken obv facturen																		
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	16.668	0		16.668											15.898	-770
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	71.063	4.463		75.526											78.376	2.850
Totaal Uniforme taken obv facturen			**87.731**	**4.463**	**0**	**92.194**											**94.274**	**2.080**
Facultatieve taken																		
Integrale Vroeghulp	7.1	Volksgezondheid	744	30		774											816	42
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	11.000	471	-1.028	10.443											0	-10.443
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	37.000	0		37.000											41.111	4.111
Totaal facultatieve taken			**48.744**	**501**	**-1.028**	**48.217**											**41.927**	**-6.290**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.043.239**	**74.171**	**-1.028**	**1.116.382**											**1.196.082**	**79.700**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Neder-Betuwe	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							25.545	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	511.367	48.646		560.013	367.208	29.793	0	0	3.661	7.437	10.285	0	3.840	-1.536	613.492	53.479
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	7.176	560		7.736	468.681	412	0	0	51	103	0	0	51	738	9.091	1.355
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	110.488	8.578		119.066	576.229	6.334	1.773	0	779	1.582	0	10.348	891	-941	139.832	20.766
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	8.013	1.443		9.456	576.229	503	0	0	62	126	0	0	70	-238	9.980	524
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	18.741	1.909		20.650	576.229	1.099	0	0	135	274	0	0	155	-401	21.911	1.261
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	64.126	7.332		71.458	519.689	3.802	0	-15.376	468	950	6.783	0	555	8.533	77.173	5.715
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	249.892	22.250		272.142	576.229	14.478	0	0	1.753	3.560	0	0	2.036	-6.184	287.785	15.643
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	75.538	5.526		81.064	576.229	4.313	0	0	530	1.077	0	0	606	1.267	88.858	7.794
OIA	7.1	Volksgezondheid	25.041	1.879		26.920	576.229	1.432	0	0	176	358	0	0	201	-528	28.559	1.639
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	4.894	0		4.894	576.229	260	0	0	0	0	0	0	37	0	5.191	297
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.075.276**	**98.123**	**0**	**1.173.399**		**62.426**	**1.773**	**-15.376**	**7.615**	**15.467**	**17.068**	**10.348**	**8.442**	**710**	**1.281.872**	**108.473**
Uniforme taken obv facturen																		
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	59.810	0		59.810											69.980	10.170
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	73.604	0		73.604											52.791	-20.814
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	55.704	3.498		59.202											67.685	8.483
Totaal Uniforme taken obv facturen			**189.119**	**3.498**	**0**	**192.616**											**190.455**	**-2.161**
Facultatieve taken																		
Maatwerk Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	67.092	3.580		70.672											79408	8.736
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	461	9.744	10.205											0	-10.205
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	7.920	400		8.320											8800	480
Totaal facultatieve taken			**75.012**	**4.441**	**9.744**	**89.197**											**88.208**	**-989**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.339.407**	**106.061**	**9.744**	**1.455.212**											**1.560.535**	**105.323**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Nijmegen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							182.000	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.658.032	347.983		4.006.015	367.208	213.120	0	0	26.085	52.986	73.274	0	10.404	-10.944	4.370.939	364.925
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	51.336	4.003		55.339	468.681	2.944	0	0	360	732	0	0	136	5.259	64.771	9.432
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	790.370	61.361		851.731	576.229	45.312	12.634	0	5.549	11.272	0	73.724	2.743	-6.706	996.259	144.528
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	57.320	10.323		67.643	576.229	3.599	0	0	441	895	0	0	216	-1.693	71.102	3.459
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	134.064	13.654		147.718	576.229	7.859	0	0	962	1.955	0	0	475	-2.856	156.113	8.396
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	458.722	52.448		511.170	519.689	27.194	0	-109.546	3.331	6.767	48.329	0	1.793	60.794	549.832	38.663
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	830.554	0		830.554	182.000	44.185	0	312.800	0	0	0	0	0	0	1.187.540	356.986
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.787.588	159.162		1.946.750	576.229	103.567	0	0	12.487	25.364	0	0	6.265	-44.062	2.050.373	103.624
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.761.067	0		1.761.067	238.540	93.689	0	0	0	0	0	0	0	0	1.854.757	93.690
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	540.358	39.527		579.885	576.229	30.850	0	0	3.778	7.674	0	0	1.866	9.029	633.083	53.198
OIA	7.1	Volksgezondheid	179.131	13.440		192.571	576.229	10.245	0	0	1.255	2.549	0	0	619	-3.761	203.479	10.908
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	35.010	0		35.010	576.229	1.863	0	0	0	0	0	0	113	0	36.985	1.975
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**10.283.552**	**701.899**	**0**	**10.985.451**		**584.426**	**12.634**	**203.254**	**54.248**	**110.194**	**121.603**	**73.724**	**24.630**	**5.060**	**12.175.234**	**1.189.783**
Uniforme taken obv facturen																		
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	426.496	0		426.496											472.473	45.976
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	348.586	0		348.586											376.118	27.531
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	324.121	20.355		344.476											378.709	34.234
Totaal Uniforme taken obv facturen			**1.099.204**	**20.355**	**0**	**1.119.558**											**1.227.299**	**107.741**

Nijmegen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2023	Cao verhoging en prijs-stijgingen	Nu niet zwanger	Gewijzigde begroting 2023	Inwoners	Indexering	Crisisplan	Bijzondere Zorg	Informatie-beheer en juridische expertise	Bedrijfs-voering	Organisatie ontwikkeling	Nu Niet Zwanger	Verhouding inwoners	Verschuiving	Begroting 2024	Verschil tov gewijzigde begroting 2023
							182.000	5,32%										
Facultatieve taken																		
Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	50.400	2.800		53.200											56.000	2.800
VVE en Indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	13.500	750		14.250											15.000	750
Inzet arts	7.1	Volksgezondheid	88.454	4.355		92.809											97.756	4.947
Maatwerk attentiewijken	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	164.214	9.105		173.319											179.536	6.217
Kijk op Kleintjes	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	205.220	11.225		216.445											224.815	8.370
Sociaal medische indicatie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.380	290		5.670											5.968	298
Versterking JGZ in kwetsbare wijken	6.72	Samenkracht en burgerparticipatie	0	0		0											209.664	209.664
Virtueel CJG en verwijs index	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	107.684	4.075		111.759											0	-111.759
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	39.556	1.595		41.151											43.384	2.233
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	96.720	6.240		102.960											108.576	5.616
Ketenaanpak in Sekswerk	7.1	Volksgezondheid	117.160	6.900		124.060											131.196	7.136
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	83.360	3.295	-13.653	73.002											0	-73.002
Coördinator Seksueel Geweld	7.1	Volksgezondheid	0	0		0											52.250	52.250
Toezicht WMO taakuitbreiding	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	210.581	10.635		221.216											232.960	11.744
Lokale Hitteplannen	7.1	Volksgezondheid	17.000	500		17.500											0	-17.500
Buitenzorg	7.1	Volksgezondheid	47.025	2.375		49.400											55.000	5.600
Begeleiden ex-gedetineerden	7.1	Volksgezondheid	15.444	780		16.224											17.160	936
Housing First	7.1	Volksgezondheid	78.374	3.994		82.368											60.940	-21.428
Toegang Beschermd Wonen	7.1	Volksgezondheid	724.284	37.232		761.516											0	-761.516
Centrale Toegang maatschappelijke opvang	7.1	Volksgezondheid	470.140	24.150		494.290											1.497.627	1.003.337
Nijmegen: Groen, gezond en in beweging	7.1	Volksgezondheid	16.000	675		16.675											0	-16.675
Gezondheidsmakelaar	7.1	Volksgezondheid	522.027	26.365		548.392											584.980	36.588
Gezonde Gids	7.1	Volksgezondheid	84.000	3.668		87.668											92.167	4.499
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	59.540	2.300		61.840											64.600	2.760
Schoolsout	7.1	Volksgezondheid	184.834	9.105		193.939											202.989	9.050
Beweeg je Fit	7.1	Volksgezondheid	77.562	2.145		79.707											57.497	-22.210
Gezond Ouder Worden	7.1	Volksgezondheid	56.900	2.500		59.400											62.400	3.000
Aanpak ouderenmishandeling	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	100.035	4.575		104.610											110.030	5.420
Eergerelateerd Geweld	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	115.580	5.400		120.980											127.300	6.320
Proeftuin Dukenburg	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0		0											211.200	211.200
Totaal facultatieve taken			**3.750.974**	**187.029**	**-13.653**	**3.924.350**											**4.500.993**	**576.643**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**15.133.730**	**909.282**	**-13.653**	**16.029.359**											**17.903.526**	**1.874.167**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024												
Tiel	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							42.600	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	549.622	42.990		592.612	209.021	31.527	0	0	3.837	7.793	9.000	0	-2.065	-1.344	641.360	48.748
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	12.105	944		13.049	468.681	694	0	0	84	171	0	0	-68	1.231	15.161	2.112
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	186.373	14.469		200.842	576.229	10.685	2.957	0	1.299	2.638	0	17.256	-917	-1.570	233.190	32.348
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	13.516	2.434		15.950	576.229	849	0	0	103	210	0	0	-73	-396	16.643	693
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	31.613	3.220		34.833	576.229	1.853	0	0	225	458	0	0	-160	-669	36.541	1.708
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	108.169	12.367		120.536	519.689	6.413	0	-25.641	780	1.584	11.312	0	-516	14.230	128.697	8.161
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	421.521	37.531		459.052	576.229	24.422	0	0	2.923	5.937	0	0	-2.098	-10.313	479.922	20.870
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	127.419	9.321		136.740	576.229	7.275	0	0	884	1.796	0	0	-625	2.113	148.183	11.443
OIA	7.1	Volksgezondheid	42.240	3.169		45.409	576.229	2.416	0	0	294	597	0	0	-207	-880	47.627	2.218
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	8.256	0		8.256	576.229	439	0	0	0	0	0	0	-38	0	8.657	401
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.500.834**	**126.445**	**0**	**1.627.279**		**86.571**	**2.957**	**-25.641**	**10.429**	**21.184**	**20.312**	**17.256**	**-6.767**	**2.402**	**1.755.981**	**128.702**
Uniforme taken obv facturen																		
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	28.002	0		28.002											26.008	-1.994
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	92.560	5.813		98.373											104.483	6.110
Totaal Uniforme taken obv facturen			**120.562**	**5.813**	**0**	**126.375**											**130.491**	**4.116**
Facultatieve taken																		
Logopedisch spreekuur	7.1	Volksgezondheid	65.529	4.045		69.574											67.431	-2.143
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	20.956	1.352		22.308											23.525	1.217
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	10.000	777	6.437	17.214											0	-17.214
Lokale Hitteplannen	7.1	Volksgezondheid	17.000	500		17.500											0	-17.500
Totaal facultatieve taken			**113.485**	**6.674**	**6.437**	**126.596**											**90.956**	**-35.640**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.734.881**	**138.932**	**6.437**	**1.880.250**											**1.977.429**	**97.179**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
West Betuwe	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							52.633	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	675.898	52.867		728.765	209.021	38.770	0	0	4.740	9.628	11.120	0	1.048	-1.661	792.411	63.646
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	14.887	1.161		16.048	468.681	854	0	0	104	212	0	0	-8	1.521	18.731	2.683
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	229.191	17.793		246.984	576.229	13.140	3.654	0	1.605	3.260	0	21.320	87	-1.939	288.110	41.126
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	16.622	2.993		19.615	576.229	1.044	0	0	127	259	0	0	7	-489	20.562	947
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	38.876	3.960		42.836	576.229	2.279	0	0	278	565	0	0	15	-826	45.147	2.311
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	133.021	15.209		148.230	519.689	7.886	0	-31.680	963	1.957	13.976	0	94	17.581	159.007	10.777
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	518.366	46.154		564.520	576.229	30.032	0	0	3.611	7.335	0	0	196	-12.742	592.952	28.432
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	156.693	11.462		168.155	576.229	8.946	0	0	1.093	2.219	0	0	59	2.611	183.083	14.928
OIA	7.1	Volksgezondheid	51.944	3.897		55.841	576.229	2.971	0	0	363	737	0	0	20	-1.088	58.844	3.003
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	10.152	0		10.152	576.229	540	0	0	0	0	0	0	5	0	10.697	545
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.845.650**	**155.496**	**0**	**2.001.146**		**106.461**	**3.654**	**-31.680**	**12.884**	**26.172**	**25.096**	**21.320**	**1.523**	**2.968**	**2.169.544**	**168.397**
Uniforme taken obv facturen																		
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	37.730	0		37.730											32.134	-5.596
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	134.488	8.446		142.934											142.143	-791
Totaal Uniforme taken obv facturen			**172.218**	**8.446**	**0**	**180.664**											**174.277**	**-6.387**
Facultatieve taken																		
Videohometraining / Lichte Hulp	7.1	Volksgezondheid	25.770	1.350		27.120											17.700	-9.420
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	956	20.213	21.169											0	-21.169
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	31.680	1.600		33.280											35.200	1.920
Totaal facultatieve taken			**57.450**	**3.906**	**20.213**	**81.569**											**52.900**	**-28.669**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.075.318**	**167.848**	**20.213**	**2.263.379**											**2.396.721**	**133.341**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
West Maas en Waal	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							19.850											
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	403.151	38.351		441.502	367.208	23.488	0	0	2.845	5.779	7.992	0	-3.691	-1.194	476.721	35.219
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	87.107	6.763		93.870	576.229	4.994	1.378	0	605	1.229	0	8.041	-728	-731	108.658	14.788
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	6.317	1.138		7.455	576.229	397	0	0	48	98	0	0	-58	-185	7.755	300
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	14.775	1.505		16.280	576.229	866	0	0	105	213	0	0	-126	-312	17.027	747
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	50.556	5.780		56.336	519.689	2.997	0	-11.948	363	738	5.271	0	-420	6.631	59.968	3.632
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	197.010	17.541		214.551	576.229	11.414	0	0	1.362	2.766	0	0	-1.661	-4.806	223.626	9.075
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	59.553	4.356		63.909	576.229	3.400	0	0	412	837	0	0	-495	985	69.048	5.139
OIA	7.1	Volksgezondheid	19.742	1.481		21.223	576.229	1.129	0	0	137	278	0	0	-164	-410	22.192	969
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	3.858	0		3.858	576.229	205	0	0	0	0	0	0	-29	0	4.034	176
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**842.069**	**76.915**	**0**	**918.984**		**48.890**	**1.378**	**-11.948**	**5.877**	**11.938**	**13.263**	**8.041**	**-7.372**	**-22**	**989.028**	**70.045**
Uniforme taken obv facturen																		
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	42.978	0		42.978											55.935	12.957
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	41.463	0		41.463											41.022	-441
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	41.617	2.614		44.231											44.976	745
Totaal Uniforme taken obv facturen			**126.058**	**2.614**	**0**	**128.672**											**141.933**	**13.261**
Facultatieve taken																		
Video Home Training / Opvoedcoach	7.1	Volksgezondheid	9.720	540		10.260											8.800	-1.460
VVE	7.1	Volksgezondheid	2.448	136		2.584											2.800	216
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	363	7.682	8.045												-8.045
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	9.900	500		10.400											11.000	600
Wet verplichte GGZ	7.1	Volksgezondheid	0	0		0											0	0
Zicht op Veiligheid	6.82	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0		0											0	0
Totaal facultatieve taken			**22.068**	**1.539**	**7.682**	**31.289**											**22.600**	**-8.689**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**990.195**	**81.068**	**7.682**	**1.078.945**											**1.153.561**	**74.616**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Wijchen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							41.522											
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	843.650	80.255		923.905	367.208	49.152	0	0	5.951	12.088	16.717	0	-8.118	-2.497	997.198	73.293
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	182.282	14.152		196.434	576.229	10.450	2.882	0	1.266	2.572	0	16.820	-1.604	-1.530	227.290	30.856
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	13.220	2.381		15.601	576.229	830	0	0	101	204	0	0	-128	-386	16.221	621
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	30.919	3.149		34.068	576.229	1.812	0	0	220	446	0	0	-278	-652	35.616	1.548
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	105.795	12.096		117.891	519.689	6.272	0	-24.992	760	1.544	11.026	0	-931	13.870	125.440	7.549
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	412.271	36.707		448.978	576.229	23.886	0	0	2.849	5.787	0	0	-3.670	-10.052	467.778	18.800
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	124.622	9.116		133.738	576.229	7.115	0	0	862	1.751	0	0	-1.092	2.060	144.433	10.695
OIA	7.1	Volksgezondheid	41.313	3.100		44.413	576.229	2.363	0	0	286	581	0	0	-363	-858	46.422	2.009
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	8.074	0		8.074	576.229	430	0	0	0	0	0	0	-66	0	8.438	364
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.762.146**	**160.956**	**0**	**1.923.102**		**102.310**	**2.882**	**-24.992**	**12.295**	**24.973**	**27.743**	**16.820**	**-16.250**	**-45**	**2.068.836**	**145.735**
Uniforme taken obv facturen																		
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	76.140	0		76.140											88.979	12.839
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	99.496	0		99.496											85.809	-13.688
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	52.225	7.109		59.334											68.246	8.912
Totaal Uniforme taken obv facturen			**227.861**	**7.109**	**0**	**234.970**											**243.033**	**8.063**
Facultatieve taken																		
VHT / LH / VVE / Komeetoverleg	7.1	Volksgezondheid	25.740	1.380		27.120											29.000	1.880
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	13.144	530		13.674											14.416	742
Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	0	0		0											4.495	4.495
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	760	16.076	16.836												-16.836
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	18.800	960		19.760											22.000	2.240
Totaal facultatieve taken			**57.684**	**3.630**	**16.076**	**77.390**											**69.911**	**-7.479**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.047.691**	**171.695**	**16.076**	**2.235.462**											**2.381.780**	**146.318**

			Begrotingswijziging 2023				Uitzettingen 2024											
Zaltbommel	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2023**	**Cao verhoging en prijs-stijgingen**	**Nu niet zwanger**	**Gewijzigde begroting 2023**	**Inwoners**	**Indexering**	**Crisisplan**	**Bijzondere Zorg**	**Informatie-beheer en juridische expertise**	**Bedrijfs-voering**	**Organisatie ontwikkeling**	**Nu Niet Zwanger**	**Verhouding inwoners**	**Verschuiving**	**Begroting 2024**	**Verschil tov gewijzigde begroting 2023**
							30.500	**5,32%**										
Uniforme taken obv inwoners																		
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	391.060	30.587		421.647	209.021	22.432	0	0	2.747	5.580	6.444	0	1.302	-962	459.189	37.543
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	8.613	672		9.285	468.681	494	0	0	60	123	0	0	11	881	10.854	1.569
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	132.605	10.295		142.900	576.229	7.602	2.117	0	930	1.889	0	12.355	286	-1.124	166.955	24.055
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	9.617	1.732		11.349	576.229	604	0	0	74	150	0	0	22	-284	11.915	567
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	22.493	2.291		24.784	576.229	1.319	0	0	161	328	0	0	49	-479	26.162	1.378
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	299.915	26.704		326.619	576.229	17.376	0	0	2.093	4.251	0	0	652	-7.384	343.606	16.987
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	71.510	0		71.510	238.540	3.804	0	0	0	0	0	0	0	0	75.315	3.805
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	90.659	6.632		97.291	576.229	5.176	0	0	633	1.286	0	0	194	1.513	106.094	8.803
OIA	7.1	Volksgezondheid	30.054	2.255		32.309	576.229	1.719	0	0	210	427	0	0	65	-630	34.099	1.790
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	5.874	0		5.874	576.229	312	0	0	0	0	0	0	12	0	6.198	324
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.062.400**	**81.167**	**0**	**1.143.567**	**4.949.845**	**60.838**	**2.117**	**0**	**6.908**	**14.034**	**6.444**	**12.355**	**2.593**	**-8.469**	**1.240.389**	**96.821**
Uniforme taken obv facturen																		
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	22.641	0		22.641											18.621	-4.020
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	54.886	3.447		58.333											59.655	1.322
Totaal Uniforme taken obv facturen			**77.527**	**3.447**	**0**	**80.974**											**78.276**	**-2.698**
Facultatieve taken																		
Integrale Vroeghulp	7.1	Volksgezondheid	744	30		774											816	42
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	15.314	988		16.302											17.191	889
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	0	553	11.695	12.248											0	-12.248
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	27.804	1.404		29.208											30.894	1.686
Proeftuin Zaltbommel	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0		0											70.400	70.400
Totaal facultatieve taken			**43.862**	**2.975**	**11.695**	**58.532**											**119.301**	**60.769**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.183.789**	**87.589**	**11.695**	**1.283.073**											**1.437.966**	**154.892**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 01-01-2022 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	35.320	26.658	27.628	29.620	19.518	16.795	26.040	25.545	182.000	42.600	52.633	19.850	41.522	30.500
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	35.320	26.658			19.518	16.795		25.545	182.000			19.850	41.522	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			27.628	29.620			26.040			42.600	52.633			30.500
Uniform Bijzondere Zorg	35.320	26.658	27.628	29.620	19.518	16.795		25.545	182.000	42.600	52.633	19.850	41.522	
Uniform logopedie	35.320		27.628	29.620		16.795	26.040	25.545	182.000	42.600	52.633			30.500
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	860.820	640.222	425.782	456.482	468.747	409.328	401.309	622.583	4.435.710	656.522	811.142	476.721	997.198	470.044
Algemene gezondheidszorg	237.435	179.205	185.726	199.117	131.208	112.902	175.051	171.723	1.223.475	286.374	353.819	133.439	279.127	205.033
Bijzondere Zorg	106.704	80.535	83.466	89.484	58.965	50.739	0	77.173	1.737.371	128.697	159.007	59.968	125.440	0
Veilig Thuis	397.908	300.323	311.251	333.693	219.886	189.209	358.536	287.785	3.905.130	479.922	592.952	223.626	467.778	418.921
Gezond Leven	122.860	92.729	96.103	103.032	67.893	58.421	90.580	88.858	633.083	148.183	183.083	69.048	144.433	106.094
IO&A	39.488	29.804	30.888	33.115	21.821	18.777	29.113	28.559	203.479	47.627	58.844	22.192	46.422	34.099
Totaal zorgtaken	**1.765.215**	**1.322.818**	**1.133.216**	**1.214.923**	**968.520**	**839.376**	**1.054.589**	**1.276.681**	**12.138.248**	**1.747.325**	**2.158.847**	**984.994**	**2.060.398**	**1.234.191**
Bijdrage huisvesting	**7.178**	**5.417**	**5.614**	**6.019**	**3.966**	**3.413**	**5.292**	**5.191**	**36.985**	**8.657**	**10.697**	**4.034**	**8.438**	**6.198**
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	**1.772.393**	**1.328.235**	**1.138.830**	**1.220.942**	**972.486**	**842.789**	**1.059.881**	**1.281.872**	**12.175.233**	**1.755.982**	**2.169.544**	**989.028**	**2.068.836**	**1.240.389**
Huisvesting Consultatiebureaus	112.963	64.659			48.246	35.070		69.980	472.473			55.935	88.979	
Vaccinatieprogramma	72.992	55.091	16.868	18.084	40.336	34.708	15.898	52.791	376.118	26.008	32.134	41.022	85.809	18.621
Toezicht en handh. Kinderopvang	62.003	75.083	54.327	72.375	40.138	41.843	78.376	67.685	378.709	104.483	142.143	44.976	68.245	59.655
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	**247.958**	**194.833**	**71.195**	**90.459**	**128.720**	**111.621**	**94.274**	**190.455**	**1.227.299**	**130.491**	**174.277**	**141.933**	**243.033**	**78.276**
Totaal uniforme bijdrage	**2.020.351**	**1.523.068**	**1.210.025**	**1.311.401**	**1.101.206**	**954.410**	**1.154.155**	**1.472.327**	**13.402.532**	**1.886.473**	**2.343.821**	**1.130.961**	**2.311.869**	**1.318.665**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facutltatieve taken JGZ	24.325	26.364	12.588	28.400	21.540	5.442	816	79.408	71.000	67.431	17.700	11.600	47.911	816
Attentiewijken									179.536					
Inzet arts									97.756					
Kijk op Kleintjes									224.815					
Toets sociaal medische indicatie kinderopvang									5.968					
Schoolverzuim									43.384					
Versterking JGZ in kwetsbare wijken									209.664					
Virtueel CJG en verwijsindex risicojongeren									0					
	24.325	**26.364**	**12.588**	**28.400**	**21.540**	**5.442**	**816**	**79.408**	**832.123**	**67.431**	**17.700**	**11.600**	**47.911**	**816**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Ketenaanpak in Sekswerk									131.196					
Coördinator Seksueel Geweld									52.250					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		22.098		19.885	12.616				108.576	23.525				17.191
WMO Toezicht									232.960					
	0	**22.098**	**0**	**19.885**	**12.616**	**0**	**0**	**0**	**524.982**	**23.525**	**0**	**0**	**0**	**17.191**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Housing First									60.940					
Begeleiding ex-gedetineerden									17.160					
Buitenzorg									55.000					
Centale Toegang Maatschappelijke Opvang									1.497.627					
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.630.727**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep:Veilig Thuis (VT)														
Ouderenmishandeling									110.030					
Eergerelateerd geweld									127.300					
Proeftuin Nijmegen / Dukenburg									211.200					
Proeftuin Zaltbommel														70.400
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**448.530**	**0**	**0**	**0**	**0**	**70.400**
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									584.980					
Gezonde Gids									92.167					
Gezonde School	17.600				22.880							11.000		
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig		15.000	8.030			10.340	41.111	8.800			35.200		22.000	30.894
Kansrijke start									64.600					
Schoolsout									202.989					
Beweeg je Fit									57.497					
Gezond Ouder Worden									62.400					
	17.600	**15.000**	**8.030**	**0**	**22.880**	**10.340**	**41.111**	**8.800**	**1.064.633**	**0**	**35.200**	**11.000**	**22.000**	**30.894**
Totaal facultatieve taken	**41.925**	**63.462**	**20.618**	**48.285**	**57.036**	**15.782**	**41.927**	**88.208**	**4.500.994**	**90.956**	**52.900**	**22.600**	**69.911**	**119.301**
Totaal bijdrage per gemeente	**2.062.276**	**1.586.530**	**1.230.643**	**1.359.686**	**1.158.242**	**970.192**	**1.196.082**	**1.560.535**	**17.903.526**	**1.977.429**	**2.396.721**	**1.153.561**	**2.381.780**	**1.437.966**

6.3.1 Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

De berekening van het Rijksvaccinatieprogramma voor 2024 is als volgt.

Tarieven	2024
Op Consultatiebureau	
DkTP/Hib/ Hep B	15,92
BMR	15,92
MenACWY	15,92
Pneu	15,92
DKTP Booster	15,92
Grootschalig	
BMR	13,76
DTP	13,76
HPV	22,10
MenACWY	24,55
vaccinatiebericht	0,51

Jeugd 4 tot 18 jarigen Oproepen groepsvaccinatie	Geboorte jaar	Totaal opgeroepen	opkomst	Totaal te vaccineren		
BMR	2015	5.365	80%	4.292	€	59.045
DTP	2015	5.365	80%	4.292	€	59.045
HPV	2014	10.760	55%	5.918	€	130.790
MenACWY	2010	5.868	65%	3.814	€	93.623
Vaccinatiebericht				18.316	€	9.301
Totaal kosten vaccineren kinderen 4 tot 18 jaar					**€**	**351.804**
Jeugd 0 tot 4 jarigen						
Oproepen op het consultatiebureau						
DkTP/Hib/ Hep B	2024	3.788	90%	3.413	€	54.341
DkTP/Hib/ Hep B	2024	8.523	90%	7.679	€	122.266
Pneu	2024	11.364	91%	10.319	€	164.288
BMR	2022	3.788	91%	3.451	€	54.944
MenACWY	2022	3.788	91%	3.451	€	54.944
DKTP Booster	2020	3.570	91%	3.256	€	51.839
Kinderen van asielzoekers						
DkTP/Hib/ Hep B/BMR/MenACWY/Pneu			100%	550	€	8.757
DKTP/DTP/MenACWY			100%	150	€	2.388
HPV			100%	200	€	4.420
vaccinatiebericht				32.468	€	16.488
Totaal kosten vaccineren kinderen 0 tot 4 jaar					**€**	**534.675**
Totaal GGD Gelderland Zuid					**€**	**886.479**

6.4 Bijdrage Mook en Middelaar

Bedragen x € 1,-	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners 2023	Begroting 2023	Begrotingswijziging 2023	Gewijzig	Index 2024	Uitzettingen 2024	Verhouding inwoners	Begroting 2024
Inwoners per 1/1/2022 (conform BRN Richtlijn)			**7.998**				5,32%			
JGZ algemeen*	7.1	Volksgezondheid		166.857	16.233		9.740	6.679	-7.428	192.081
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		11.042						12.911
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		2.297	233		135	47	134	2.846
Totaal JGZ obv inwoners				**180.196**	**16.466**		**9.875**	**6.726**	**-7.294**	**207.838**
Overige taken op inwonersbijdragen										
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		80.729	7.089		4.672	1.889	-4.275	90.104
									0	
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		2.546	532		164	94	-211	3.125
									0	
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		20.184	2.429		1.203		-20	23.796
Totaal overige taken obv inwonersbijdragen				**103.459**	**10.050**	**0**	**6.039**	**1.983**	**-4.506**	**117.025**
Facultatieve taken				**tarief 2023**	**Cao verhoging**					**Tarief 2024**
Maatwerk Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid		1.202	81					1.350
VVE	7.1	Volksgezondheid		0						875
Huisvesting JGZ Totale kosten huisvesting (= op basis van verwachte huisvestingskosten)	7.1	Volksgezondheid		12.808						13.844
Totaal facultatieve taken				**14.010**	**81**					**16.069**

* inclusief prenataal huisbezoek

6.5 Thematabel

Onderstaand is de bijdrage per product opgenomen conform nieuwe indeling.

Begroting 2023 incl begrotingswijziging 2023	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)						Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT		
Baten																
Bijdrage deelnemende gemeenten	612	2.705	11.143	0	1.842	684	2.295	8.077	0	0	0	0	0	0	111	27.469
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.212	907	785	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.904
Subsidies Rijk	0	0	176	0	0	0	0	0	0	1.953	0	0	40	0	0	2.169
Subsidies gemeenten	0	0	0	0	0	221	0	0	0	575	1.403	1.052	1.254	226	0	4.730
Overige opbrengsten	0	56	204	14	0	3	23	88	0	1.536	96	235	180	0	244	2.678
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0	140	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0	340
Totaal baten	**612**	**3.973**	**12.431**	**798**	**1.982**	**908**	**2.318**	**8.165**	**0**	**4.263**	**1.499**	**1.287**	**1.474**	**226**	**355**	**40.289**
Lasten																
Personeelskosten	411	2.698	8.842	0	1.295	589	1.815	5.320	0	3.158	1.490	1.254	1.370	216	1.920	30.376
waarvan overhead in facultatieve taken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.014	-483	-407	-445	-70	2.418	0
Kapitaallasten	0	4	42	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	560	612
Huisvestingskosten	29	216	252	785	102	27	126	409	0	0	0	0	0	0	-104	1.842
Materiële kosten	93	218	609	13	52	57	73	405	0	1.145	10	32	104	10	4.849	7.669
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	126	126
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	190	190
Overhead GGD	90	900	2.881	0	564	243	346	2.162	0	1.014	483	407	445	70	-9.604	0
Totaal lasten	**623**	**4.036**	**12.625**	**798**	**2.013**	**915**	**2.359**	**8.296**	**0**	**4.310**	**1.499**	**1.287**	**1.474**	**226**	**355**	**40.816**
Saldo baten en lasten	**-11**	**-63**	**-194**	**0**	**-31**	**-7**	**-41**	**-131**	**0**	**-47**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-527**
Mutaties reserve	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vpb	**-11**	**-63**	**-194**	**0**	**-31**	**-7**	**-41**	**-131**	**0**	**-47**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-527**
Vennootschapsbelasting	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	**-11**	**-63**	**-194**	**0**	**-31**	**-7**	**-41**	**-131**	**0**	**-47**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-527**

Begroting 2024	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)						Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT		
Baten																
Bijdrage deelnemende gemeenten	644	3.154	12.133	0	2.004	719	2.758	8.487	0	0	0	0	0	0	117	30.016
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.290	886	948	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.125
Subsidies Rijk	0	0	185	0	0	0	0	0	0	3.754	0	0	40	0	0	3.979
Subsidies gemeenten	0	0	0	0	0	233	0	0	0	387	1.631	1.176	1.287	519	0	5.234
Overige opbrengsten	0	39	282	15	0	3	24	90	0	1.855	101	340	139	0	353	3.242
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0	140	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0	340
Totaal baten	**644**	**4.484**	**13.486**	**963**	**2.144**	**955**	**2.781**	**8.577**	**0**	**6.197**	**1.732**	**1.516**	**1.467**	**519**	**470**	**45.936**
Lasten																
Personeelskosten	422	2.962	9.383	0	1.474	303	1.928	5.751	0	3.843	1.732	1.511	1.307	509	1.788	32.914
waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.137	-512	-447	-387	-150	2.633	0
Kapitaallasten	0	9	33	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	660	703
Huisvestingskosten	30	210	241	947	103	22	128	416	0	0	0	0	0		-35	2.062
Materiële kosten	45	266	683	16	53	524	57	401	0	2.352	0	5	159	10	5.466	10.039
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	108	108
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	210	210
Overhead GGD	147	1.036	3.146	0	514	106	670	2.009	0	1.137	512	447	387	150	-10.260	0
Totaal lasten	**644**	**4.484**	**13.486**	**963**	**2.144**	**955**	**2.781**	**8.577**	**0**	**6.197**	**1.732**	**1.516**	**1.467**	**519**	**570**	**46.036**
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-100**	**-100**
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vpb	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-100**	**-100**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-100**	**-100**

De totale overheadlasten stijgen in totaal met € 870.000,- als gevolg van de uitzettingen ten aanzien van Informatie-beheer en juridische expertise, Bedrijfsvoering VRGZ en organisatie ontwikkeling (zie ook verloopstaat paragraaf 6.2). Daarnaast is er de reguliere indexering. Het overheadpercentage daalt desondanks ten opzichte van de begrotingswijziging 2023 door de fors toegenomen omzet. Hiervan is een groot deel incidenteel (pandemische paraatheid (1,7Mio) waardoor dit percentage na 2024 op zal lopen. Ook extra huisvestingslasten als gevolg van de nieuwbouw hebben eenzelfde effect.

N.B.: in de regel huisvestingslasten worden ook de kapitaallasten die betrekking hebben op huisvesting doorbelast aan de diverse producten waardoor in de kolom overhead een negatief bedrag staat).

6.6 Financiële spelregels

In dit document beschrijven we de spelregels en grondslagen die de GGD op gebied van financiën hanteert. Het doel hiervan is om in aanvulling tot de regels en afspraken die in wet- en regelgeving staan kaders te bepalen omtrent het opstellen van een begroting(swijziging) en de wijze waarop omgegaan wordt met (algemene) reserves.

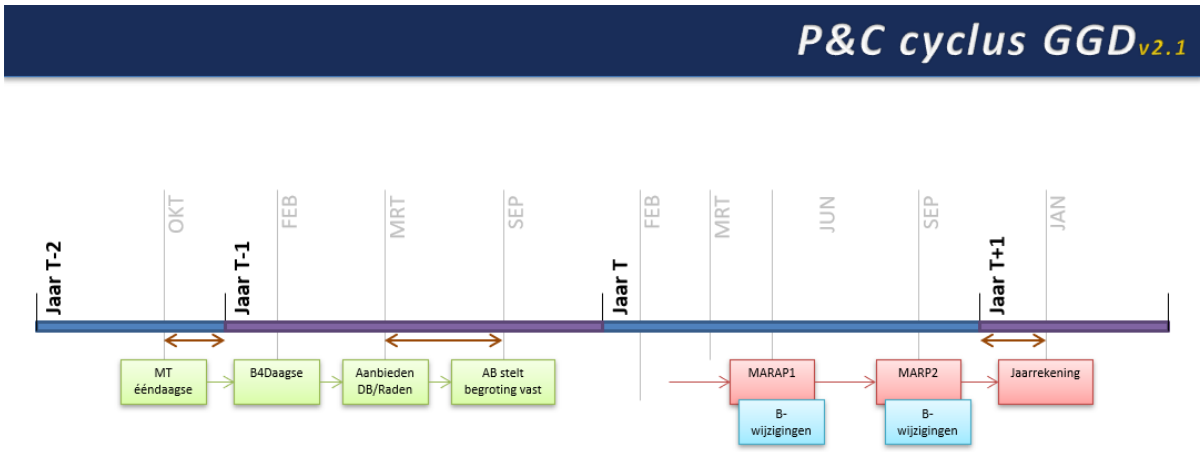
1. Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij de GGD is ingericht, horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder verkort opgenomen.

A) Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert de GGD de volgende uitgangspunten:

P&C-cyclus
De planning vanaf het opstellen van de begroting tot en met het afleggen van verantwoording via de jaarstukken ziet er bij de GGD als volgt uit:

Relatie beleid-financiën
De GGD besteedt in de begroting veel aandacht aan een goede inhoudelijke toelichting. We beogen daarmee goede onderbouwing te geven voor de bijdragen die we van de gemeenten daarvoor vragen. Daarnaast is het doel met de focus op de inhoud te bereiken dat:

- het voor bestuurders mogelijk is en blijft om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan, maar vooral over de inhoud;
- dit het management van de GGD helpt om met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden inzicht te geven en betrokkenheid te behouden;
- bestuurders invulling kunnen geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden.

Structureel sluitende begroting
De meerjarenbegroting is structureel sluitend, het laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij gaan we bij het begroten uit van:

- behoedzame, reële ramingen;
- tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage
De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld van de normering voor 2023 is hier onder weergegeven. Gezien de bijzondere omstandigheden in 2023 met de sterk oplopende prijzen en hogere cao stijgingen dan voorzien heeft voor deze elementen een begrotingswijziging plaatsgevonden in 2023.

Loonindex
Voor de loonindex wordt het Centraal Economisch Plan (CEP) gepubliceerd in maart 2021 gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2021 bijlage Middelen en Bestedingen 2023. Uit deze bijlage wordt genomen: "beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen" als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig na gecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- De cao voor gemeenteambtenaren.
- De pensioenpremies vanuit het ABP.
- De sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht.
Daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de eerstvolgende begroting (vanaf t+2).

Materiële index
Ook voor de materiële index wordt het centraal economisch plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2023, gepubliceerd in maart 2021 gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

Verhouding loonindex / materiële index GGD 78/22.

Prijspeil
Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen
Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.
- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Onvoorzien
Uit de post 'onvoorzien' worden géén structurele uitgaven gedaan. De GGD begroot de post onvoorzien op 0,50% van de omzet.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering
We berekenen bij de begroting alle kosten van de bedrijfsvoering op basis van ingeschatte uren en prijzen door naar de primaire producten waarbij de overhead apart inzichtelijk gehouden wordt (conform BBV). Dit heet de voorcalculatie. Bij de jaarrekening wordt geen nacalculatie gedaan. Het verschil met de begrote kosten bedrijfsvoering wordt als één saldo verantwoord bij de post directie.

Toerekening overhead
Onder de post overhead worden alle overhead-elementen verantwoord die conform de definitie van de commissie BBV in de Notitie Overhead van juli 2016 benoemd zijn. De interpretatie van de term overhead die door de GGD toegepast wordt is ruimer van begrip dan de definitie van het BBV. Dat komt doordat een aantal afdelings(overstijgende)budgetten zoals ziektevervangingsbudgetten en bepaalde software niet direct verantwoord worden op het primaire proces, maar via de doorrekening. GGD rekent deze overheadlasten toe op basis van een aantal parameters:

1. GGD-brede overhead wordt op basis van omzet minus materiële lasten omgeslagen.
2. Waar de GGD een kassiersfunctie heeft wordt die omzet geëlimineerd.

B) Tussentijdse begrotingswijzigingen

Gezien de financiële risico's die we lopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen, willen we behoedzaam om blijven gaan met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven wij ons inspannen om ons bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag.
Via tussentijdse rapportages wordt over de voortgang en besteding van de middelen gerapporteerd aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.
Substantiële afwijkingen worden via een begrotingswijziging kenbaar gemaakt; de bepalingen met betrekking tot begrotingswijzigingen zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de GGD vormen daarbij het uitgangspunt.

Er zijn twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen, waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Resultaatbestemming
Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten, kan het Algemeen Bestuur besluiten om een bestemmingsreserve te vormen ten laste van dit resultaat. Daarna wordt het weerstandsvermogen aangevuld tot de streefnorm (zie volgende paragraaf). Wat daarna resteert, wordt aan de gemeenten terugbetaald.
Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt.

C) Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's
In 2014 is door de GGD de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het Algemeen Bestuur nam hierover besluiten in 2015.
Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen inclusief een tabel met de 10 grootste risico's. Daarnaast worden de risico's in relatie gebracht met het weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voor doen, zal de GGD hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.
De bestuurlijke vraag is dat we een ondernemende GGD zijn. Voor een deel van onze begroting zoeken we externe financiering voor nieuwe ontwikkelingen en samenwerking met andere partijen. Daarbij hoort ook dat we soms risico's moeten nemen. Daar is een buffer voor nodig.
Het weerstandsvermogen bij de GGD is bedoeld voor:

A. Het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers in de eigen bedrijfsvoering en onze extern gefinancierde activiteiten zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen.
B. Het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers, waardoor we tijd creëren om een zorgvuldige afweging te kunnen maken hoe we de structurele doorwerking een plek kunnen geven.

Omvang algemene reserve
Als de algemene reserve hoger is dan de streefnorm, wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten. Als de algemene reserve onder de streefnorm komt ten gevolge van

A. Extra uitgaven in verband met hogere productie of nieuwe taken, vragen we tussentijds of uiterlijk bij de jaarrekening aan de gemeenten aanvulling zodat de algemene reserve intact blijft.
B. Bedrijfsmatige oorzaken (wijze van bedrijfsvoering door de GGD), zal de GGD inspanningen doen deze aan te vullen tot de streefnorm.

In het geval dat de algemene reserve onder 0 komt, zal de gemeenten gevraagd worden om het vermogen aan te vullen tot 0.

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze zien wij alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen.
Voor de omvang van de algemene reserve wordt als streefwaarde genomen:

- € 1.000,- per medewerker.
- 0,5% van opgenomen gelden in verband met renterisico's.
- 1% van de totale uitgaven.
- 3% van de inkomsten, niet zijnde inwonerbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken.

In tussentijdse rapportages wordt gerekend met de streefwaarde uit de begroting.

2. GRONDSLAGEN

A) Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd.

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (vpb) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de vpb-aangifte.

Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume, is een verplichting opgenomen. Voor het verlofsparen is een voorziening opgenomen.

B) Toelichting op balansposten

Materiële vaste activa
De materiele vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000 worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar.
Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.
Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	4 jaar	25%
Smartphones	4 jaar	25%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekeningcourantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over het boekjaar. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van de BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare
wijze is in te schatten.

- De voorziening grond onderhoud heeft betrekking op de komende 10 jaar en is nominaal gewaardeerd. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen van het herzien Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) dat door een externe partij is opgesteld.
- De voorziening voor niet actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.
- De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Schulden
Schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

7 Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene Gezondheidszorg
AI	Artificial Intelligence
ASG	Aanvullende seksuele gezondheidszorg
AZC	Asielzoekerscentrum
AZO	Acute Zorg regio Oost
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BZ	Bijzondere Zorg
CBS	Centraal Bureau voor de statistiek
CEP	Centraal economisch plan
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal orgaan opvang asielzoekers
DB	Dagelijks Bestuur
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DSP	Documentair Structuur Plan
Fido	Financiering decentrale overheden
FMEK	Forensische Medische Expertise voor Kinderen
FMO	Forensisch Medisch Onderzoek
GAGS	Gezondheidsadviseur Gevaarlijke stoffen
GAIN	Gelders Antibiotica en infectiepreventie netwerk
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD NOG	GGD Noord-Oost Gelderland
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GL	Gezond Leven
GR	Gemeenschappelijke Rekening
GROP	GGD Rampen Opvangplan
GZO	Gezondheidsonderzoek
HPV	Humaan apillomavirus
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
IKK	Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang
IV	Informatievoorziening
IVT	Interventieteam
IZA	Integraal Zorg Akkoord
IZB	Infectieziekten bestrijding
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KIP	Kwaliteit Informatie Punt
KISS	Kennisnetwerk in Sekswerk en Sexualiteit
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LFI	Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MMK	Medische Milieukunde
NCJ	Nederlands Centrum voor Jeugdgezondheidszorg
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit

Afkorting	Betekenis
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OIA	Onderzoek Informatie en Advies
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
PGA	Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP	Rre-Expositie Profylaxe
PSA	PsychoSociale Arbeidsbelasting
PSHi	PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
RAO	Regionale Ambtenaren Overleg
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RPM	Robotic Procesmanagement
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SES	Sociaaleconomische status
SGO	Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
SOC	Security Operations Center
SPUK	Specifieke Uitkering
TBC	Tuberculose
UZI	Unieke Zorgverlener Identificatie
VPB	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VT	Veilig Thuis
VTV	Volksgezondheid Toekomst Verkenning
Wegiz	Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Woo	Wet Openbare Openheid
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wvggz	Wet verplichte GGz
W&R	Wet en Regelgevingen
Wvr	Wet veiligheidsregio’s